

**ŽUVININKYSTĖS TARNYBA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTERIJOS**

2013 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2014 m.

TURINYS

I.	ĮŽANGA	3
II.	2013 METAIS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI.	
1.	Žvejybos stebėsenos ir kontrolės skyriaus veikla.....	7
2.	Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriaus veikla.....	13
3.	Žvejybos Baltijos jūroje reguliavimo skyriaus veikla.....	23
4.	Žuvivaisos skyriaus veikla	29
4.1.	Žuvivaisos skyriaus Trakų Vokės poskyrio veikla	50
4.2.	Žuvivaisos skyriaus Rusnės poskyrio veikla.....	51
4.3.	Žuvivaisos skyriaus Laukystos poskyrio veikla.....	53
4.4.	Žuvivaisos skyriaus Simno poskyrio veikla.....	55
4.5.	Žuvivaisos skyriaus Žeimenos poskyrio veikla.....	56
5.	Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus veikla.....	60
5.1.	Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus Žuvų ligų ir vandens tyrimų poskyrio veikla	62
5.2.	Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus Šilavoto poskyrio veikla.....	71
6.	Žuvininkystės tyrimų ir mokslo skyriaus veikla	77
7.	Tarptautinių reikalų ir rinkos skyriaus veikla.....	85
8.	Bendrujų reikalų skyriaus veikla	96
9.	Teisės ir personalo skyriaus veikla.....	104
10.	Finansų ir apskaitos skyriaus veikla.....	114

I. ĮŽANGA

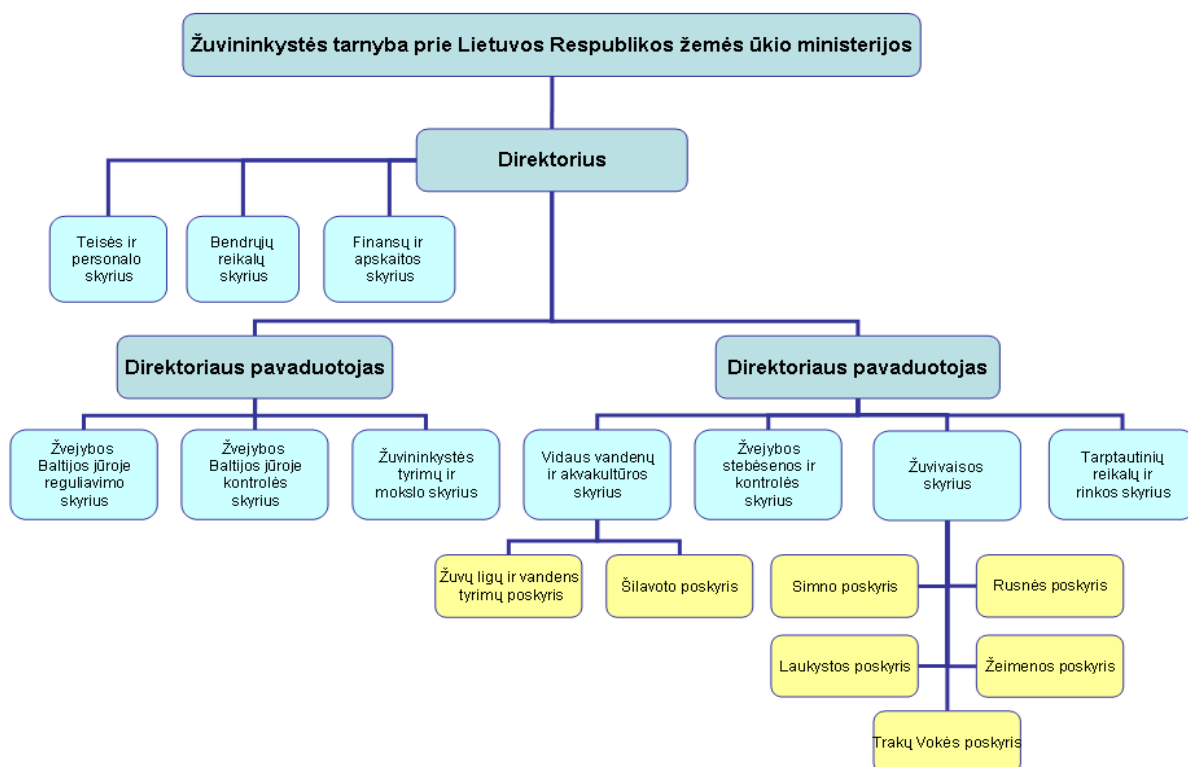
Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žuvininkystės tarnyba) vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas Lietuvos žuvininkystės politikos, pagrįstos Europos Sąjungos bendrosios žuvininkystės politikos principais, įgyvendinimo, žuvų išteklių išsaugojimo ir atkūrimo, jų naudojimo kontrolės jūrų vandenyse organizavimo ir vykdymo, taikomųjų žuvininkystės srities tyrimų organizavimo funkcijas.

Svarbiausieji Žuvininkystės tarnybos uždaviniai yra:

- įgyvendinti racionalią Lietuvos žuvininkystės politiką ir Europos Sąjungos bendrąją žuvininkystės politiką;
- tirti, saugoti, atkurti ir gausinti žuvų išteklius žuvininkystės vandens telkiniuose;
- saugoti vertingų žuvų rūšių genofondą ir kultivuojamų žuvų rūšių veisles, plėtoti ir koordinuoti veislinę selekcinę žuvininkystę;
- įgyvendinti mokslo ir mokymo politiką žuvininkystės srityje;
- vykdyti žuvininkystės kontrolę jūrų vandenyse;
- dalyvauti formuojant ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos žuvininkystės plėtros strategiją.

Žuvininkystės tarnybos savininkė yra valstybė. Savininko teises ir pareigas (išskyrus sprendimų dėl Tarnybos reorganizavimo ir likvidavimo priėmimą) įgyvendina Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Žemės ūkio ministerija). Žuvininkystės Tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos Respublikos valstybės herbu bei savo pavadinimu. Žuvininkystės tarnyba yra biudžetinė įstaiga.

Žuvininkystės tarnybos organizacinė struktūra sudaryta taip, kad būtų laiku ir kokybiškai vykdomi Žuvininkystės tarnybai priskirti uždaviniai ir funkcijos, užtikrinamas veiklos plano ir programų įgyvendinimas.

Žuvininkystės tarnybos buveinės adresas: J. Lelevelio g. 6, Vilnius. Žuvininkystės tarnybos padaliniai yra išsidėstę įvairiuose Lietuvos regionuose:

- Klaipėdoje veikia Žvejybos Baltijos jūroje reguliavimo skyrius, Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyrius bei Žuvininkystės tyrimų ir mokslo skyrius;
  - Šilutės rajone yra Žuvivaisos skyriaus Rusnės poskyris;
  - Švenčionių rajone ir Ignalinos rajone yra Žuvivaisos skyriaus Žeimenos poskyris;
  - Alytaus rajone yra Žuvivaisos skyriaus Simno poskyris;
  - Kaišiadorių rajone yra Žuvivaisos skyriaus Laukystos poskyris;
  - Prienų rajone yra Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus Šilavoto poskyris;
- Vilniaus mieste yra:
- Žvejybos stebėsenos ir kontrolės skyrius,
  - Tarptautinių reikalų ir rinkos skyrius,
  - Žuvivaisos skyrius ir Žuvivaisos skyriaus Trakų Vokės poskyris,
  - Vidaus vandenų ir akvakultūros skyrius, šio skyriaus Žuvų ligų ir vandens tyrimų poskyris;
  - administracijos padaliniai.

Žuvininkystės tarnyba 2013 metais savo veiklą organizavo vadovaudamasi Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2013 metų veiklos planu, patvirtintu Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu.

Žuvininkystės tarnyba 2013 metais įgyvendino Žemės ūkio ministerijos 2013–2015-ųjų metų strateginio veiklos plano 2-ojo strateginio tikslo (kodas 02) – sudaryti palankias sąlygas žuvininkystės sektoriaus konkurencingumui ir plėtrai, žuvų išteklių išsaugojimui ir racionaliam jų panaudojimui pasiekti skirtą programą Žvejojimo kontrolė ir žuvų išteklių išsaugojimas (programos kodas 02 002). Programa yra tęstinė. Programos tikslas: Išsaugoti ir racionaliai naudoti žuvų ir vėžių išteklius. Europos Sąjungos bendrosios žuvininkystės politikos srities veiklos kontrolei, inspektavimui ir vykdymui užtikrinti programos lėšomis diegiamos žuvininkystės stebėsenos ir kontrolės technologijos, stiprinami Lietuvos žuvininkystės kontrolės pareigūnų administraciniai gebėjimai. Šie veiksmai tiesiogiai prisideda prie tausojančio žuvininkystės išteklių naudojimo ir išsaugojimo bei žvejojimo sektoriaus ekonominio gyvybingumo užtikrinimo. Lietuva įgyvendina Nacionalinę žuvininkystės duomenų rinkimo programą, t.y. renka, apdoroja ir Europos Komisijai teikia duomenis apie žuvų išteklių biologiją, žvejojimo laivyną, jo veiklą, ekonominę ir socialinę žuvininkystės sektoriaus padėtį.

Vykdamas programos priemones į valstybinius vandens telkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejojimo plotą, bus išleidžiama daugiau nei 90 proc. visų dirbtinai užaugintų ir įveisimui skirtų žuvų. Didžiąją šių žuvų dalį sudaro paauginti jaunikliai, kurie žymiai geriau prisitaiko prie natūralių gamtos sąlygų. Dėl sėkmingų žuvininkystės darbų ir apsaugos nuo brakonieravimo sėkmingai atstatomi šlakinių išteklių, šlakis išbrauktas iš Raudonosios knygos ir priskirtas saugomų ir globojamų žuvų kategorijai. Nuo 2009 m. ženkliai padidėjo parduodamų licenzijų šių žuvų mėgėjiškai žvejojimui skaičius. Įvertinus žmonių poveikį valstybiniam vandens telkiniams, Lietuvoje žūklės reikmenimis prekiaujančių įmonių skaičių ir jų gaunamą pelną, televizijos laidų žūklės tematika skaičių, kasmet didėjančius žvejų laimikius galima spręsti, kad žuvų išteklių atkūrimo, išsaugojimo ir gausinimo darbai vykdomi sėkmingai.

Žuvininkystės tarnybos veiklai įtakos turėjo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos formuojama žuvininkystės politika, sąlygojama šalyje vykstančių politinių procesų ir Europos Sąjungos institucijų sprendimų, bendra Europos Sąjungos ir viso pasaulio politine ir ekonomine aplinka.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos mėgėjų žvejojimo įstatymą (2012-09-11 Nr. XI-2211 redakcija) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui 2013 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 3D-36 „Dėl Mėgėjų ir limituotos žvejojimo jūrų vandenyse taisyklių patvirtinimo“ nustačius mėgėjų žvejojimo jūrų vandenyse tvarką Žuvininkystės tarnybos kontrolės pareigūnai pradėjo vykdyti mėgėjų žvejojimo jūrų vandenyse kontrolę.

2013 m. liepos 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo redakcija, kuri pakoregavo Žuvininkystės tarnybos veiklą. Pagal šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalies nuostatas žvejybos vidaus vandenyse kvotų skyrimo reglamentavimas ir kvotų paskirstymo funkcija buvo perduota Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai. Todėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3D-540 „Dėl Žvejybos vidaus vandenyse kvotų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ Žuvininkystės tarnybai suteiki įgaliojimai organizuoti Žvejybos vidaus vandenyse kvotų skyrimo komisijos veiklą, tvirtinti jos sudėtį ir darbo reglamentą 2013 m. liepos 26 d. buvo panaikinti.

Pagal Žuvininkystės įstatymo nuostatas Žuvininkystės tarnybai pavestas Lietuvos Respublikos žvejybos laivų varomųjų variklių galios sertifikavimas, atrankos Lietuvos Respublikos žvejybos laivų varomųjų variklių galios patikrai plano tvirtinimas ir atlikimas. Taip pat Žuvininkystės tarnybai pavesta nustatyti pranešimų apie numatomos pirminio žvejybos produktų supirkimo veiklos pradžią ir pabaigą teikimo tvarką, Sprendimo sulaikyti laivą, kai žuvininkystės kontrolės pareigūnas, surinkęs pakankamai duomenų, leidžiančių manyti, kad laivas padarė žuvų išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimų, turi teisę sulaikyti laivą, kad galėtų išsamiai ir objektyviai šiuos pažeidimus iširti, formą bei nutarimo panaikinti sprendimą sulaikyti laivą formą. Žuvininkystės tarnybai pavesta sudaryti sunkių pažeidimų nagrinėjimo komisiją ir nagrinėti įstatyme apibrėžtais atvejais sunkių pažeidimų bylas ir priimti vieną iš įstatyme nurodytų nutarimų. Žuvininkystės įstatymo 59 straipsnis įpareigojo Žuvininkystės tarnybą tvarkyti ūkio subjektams taškų, skirtų už Reglamento (ES) Nr. 404/2011 XXX priede nurodyto sunkaus pažeidimo padarymą ūkio subjektui, kuriam yra išduotas Lietuvos Respublikos žvejybos laivo liudijimas, apskaitą ir užtikrinti taškų perdavimą kitam ūkio subjektui Lietuvos Respublikos žvejybos laivo, su kuriuo buvo susieti taškai, pardavimo, perdavimo ar kitokio Lietuvos Respublikos žvejybos laivo valdytojo pasikeitimo atveju.

2013 m. Žuvininkystės tarnybos darbuotojai dalyvavo Lietuvos ir Rusijos bendros komisijos žuvininkystės klausimams nagrinėti veikloje. 2013 m. birželio 17-20 d. dalyvavo šios komisijos darbo grupių posėdžiuose, 2013 m. lapkričio 26-29 d. darbuotojai dalyvavo šios komisijos 14 sesijoje. Lietuvos ir Rusijos bendros žuvininkystės komisijos sesija vyksta įgyvendinant Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos Vyriausybių 1999 m. birželio 29 d. Maskvoje pasirašytą susitarimą dėl bendradarbiavimo žuvininkystės srityje, kuris įsigaliojo 2000 m. vasario 4 d. Abi šalys, turėdamos tikslą išsaugoti ir valdyti gyvuosius Baltijos jūros išteklius, yra pasirengusios mokslinių duomenų pagrindu derinti žvejybos reguliavimo priemones, nepažeisdamos kitų valstybių suverenių teisių.

Žuvininkystės tarnybos darbuotojai dalyvavo Žemės ūkio ministerijos pirmininkavimo ES Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybai veikloje. Žemės ūkio ministro 2013 m. liepos 22 d. įsakymu Nr.

3D-523 „Dėl pirmininkavimo ES tarybai žuvininkystės klausimais darbo grupės sudarymo ir darbo reglamento patvirtinimo“ Žuvininkystės tarnybos darbuotojai (direktoriaus pavaduotojas Aidas Adomaitis, Tarptautinių reikalų ir rinkos skyriaus vedėja Indrė Šidlauskienė bei Žvejojimo Baltijos jūroje reguliavimo skyriaus vedėjas Tomas Zolubas) buvo įtraukti į Pirmininkavimo ES Tarybai žuvininkystės klausimais darbo grupės sudėtį.

II. 2013 METAIS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

1. ŽVEJYBOS STEBĖSENOS IR KONTROLĖS SKYRIAUS VEIKLA

Pagrindinis Žvejojimo stebėsenos ir kontrolės skyriaus uždavinys – vykdyti žuvų išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimą žuvininkystės kontrolės ir stebėsenos srityse.

Įgyvendindamas pagrindinį uždavinį Žvejojimo stebėsenos ir kontrolės skyrius (toliau - skyrius) užtikrina ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytą žuvininkystės kontrolės reikalavimų įgyvendinimą ir vykdymą; skirsto žvejojimo kvotas Lietuvos žvejojimo įmonėms ir sprendžia kitus su žvejojimo kvotomis tolimuosiuose žvejojimo rajonuose susijusius klausimus; užtikrina, kad Lietuvos žuvininkystės informacinės sistemos – Elektroninių žvejojimo žurnalų sistema (vCatch), Palydovinė žvejojimo laivų stebėjimo sistema (vTrack), Integruota žuvininkystės duomenų informacinė sistema (IŽDIS) ir kitos – atitiktų naujausių teisės aktų, reglamentuojančių kontrolės įgyvendinimą Lietuvos Respublikoje, reikalavimus. Visi duomenų persiuntimo mechanizmai yra nuolat atnaujinami, užtikrinant modernų funkcionalumą ir naujausių technologijų, atitinkančių tarptautinius standartus, panaudojimą. Lietuva yra viena iš pirmųjų šalių narių, sukūrusių Žuvininkystės tarnybos kontrolės internetinę tinklavietę, kurią naudojant žvejojimo informacinių technologijų sistemų kontrolės ir sugavimų informacija yra perduodama Europos Komisijai ir kitoms už žuvininkystės kontrolę atsakingoms institucijoms, taip pat pirmoji šalis automatizuotu elektroniniu būdu perduodanti žvejojimo žurnalų duomenis Europos Sąjungos kontrolės žvejojimo agentūrai.

Skyrius taip pat organizuoja ir kontroliuoja Lietuvos Respublikos žvejojimo laivų darbą regioninių žvejojimo organizacijų reguliuojamose bei užsienio valstybių ekonominių zonų akvatorijose, taip pat renka ir apibendrina duomenis apie Lietuvos Respublikos laivų žvejojimą regioninių žvejojimo organizacijų reguliuojamose akvatorijose, užsienio šalių vandenyse ir tolimuosiuose žvejojimo rajonuose bei trečiųjų šalių laivų žvejojimą Lietuvos vandenyse, nustatyta tvarka teikia juos suinteresuotoms Lietuvos ir užsienio valstybėms institucijoms bei tarptautinėms organizacijoms.

Kasmet žuvininkystės kontrolės pareigūnai dalyvauja tarptautinėse inspekcijose Žveijos šiaurės vakarų Atlante organizacijos konvenciniame rajone (NAFO) ir Žveijos šiaurės rytų Atlante organizacijos konvenciniame rajone (NEAFC). Kasmet išduodami žveijos laivų liudijimai ir žveijos leidimai, rengiamos, FAO statistikos, sugavimų FIDES, NEAFC, žveijos trečiojoje šalyje, duomenų rinkimo programos ataskaitos.

Žveija tolimuosiuose žveijos rajonuose

Pagrindiniai Lietuvos Respublikos žveijos laivų tolimieji žveijos rajonai – Vakarų Afrikos valstybių (Mauritanijos Islamo ir Gvinėjos Respublikos) išskirtinių ekonominių zonų vandenys, kuriuose žvejojama pagal dvišalius Europos Sąjungos ir šių trečiųjų šalių žuvininkystės partnerystės susitarimus; Svalbardo žveijos rajonas (Norvegijos Karalystės išskirtinės ekonominės zonos vandenys), Pietų Ramusis vandenynas (už pakrančių valstybių išskirtinių ekonominių zonų ribų) (SPRFMO) Žveijos šiaurės vakarų Atlante organizacijos (NAFO) ir Žveijos šiaurės rytų Atlante komisijos (NEAFC) reguliuojami rajonai.

2013 m. Mauritanijos Islamo Respublikos išskirtinės ekonominės zonos vandenyse žvejojo 3 Lietuvos Respublikos žveijos laivai, sugauta 57 042 tonų pelaginių žuvų (daugiausia sardinėlių, stauridžių ir afrikinių skumbrių). Europos Sąjungos ir Mauritanijos Islamo Respublikos žveijos partnerystės susitarimo protokolo galiojimas baigėsi 2012 m. liepos 31 d., nuo 2012 m. liepos 26 d. dvejiems metams buvo parafuotas partnerystės tarp ES ir Mauritanijos susitarimo naujasis protokolas, kuriuo nustatomos ES laivams žveijos galimybės. 2013 m. spalio mėnesį protokolas buvo patvirtintas. Pagal šį protokolą Lietuvai yra skirta pelaginės žuvis žvejojantiems laivams – 70 658 t ir 44 žveijos licencijos.

Nuo 2010 m. pagal verslinės žveijos leidimus buvo pradėta žvejoti Gvinėjos ir Senegalo išskirtinėse ekonominėse zonose. Per 2013 m. Lietuvos laivai Gvinėjos zonoje sugavo 5000 tonų įvairių rūšių žuvų (daugiausia atlantinių skardinėlių, stauridžių, kasabų).

2012 m. vasario 28 d. baigėsi ES–Maroko Karalystės žuvininkystės partnerystės susitarimo protokolo galiojimas, tęsiasi derybos dėl naujojo protokolo sudarymo, todėl Maroko išskirtinėje ekonominėje zonoje žveija nevykdoma.

2013 m. NAFO reguliuojamame rajone Lietuvai skirta 96 t krevečių, 157 t menkių, 1 893 t jūros ešerių, 128 t kalmarų, 23 t juodųjų (Grenlandijos) paltusų ir 62 t rombinių rajų kvotų. Per 2013 m. metus Lietuvos laivai šiame žveijos rajone nežvejojo, tačiau šie ištekliai buvo iškeisti į kitus NEAFC reguliuojamoje akvatorijoje.

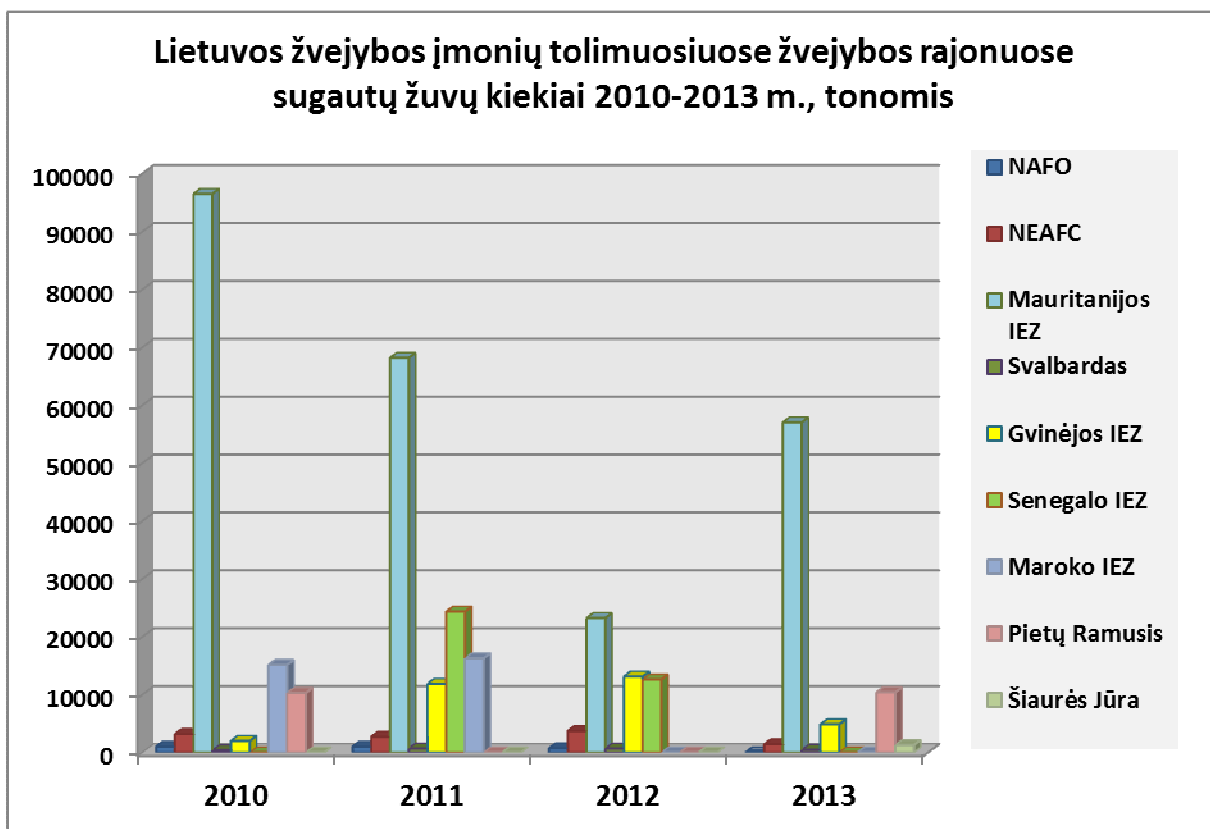
2013 m. NEAFC reguliuojamame rajone Lietuvai skirta 95 t skumbrių, 16 t juodųjų (Grenlandijos) paltusų, 86 t bukasnukių ilgauodegių grenadierių, 8 t melsvųjų molvų ir 19 t

rombinių rajų kvotų. Per 2013 m. Lietuvos laivai šiame žvejybos rajone sugavo 1425 tonas jūros ešerių.

2013 m. Svalbardo žvejybos rajone (Norvegijos išskirtinė ekonominė zona) Lietuvai skirtos 647 krevečių žvejybos dienos, per 2013 metus šiame rajone sugauta 437 tonos krevečių.

Pietų Ramiajame vandenyne Lietuvai buvo skirta 12 223 t Peru stauridžių kvota. Per 2013 m. Lietuvos laivai šiame žvejybos rajone sugavo 10 391 t įvairių rūšių žuvų, iš kurių 10 102 toną sudarė stauridės.

2013 m. Šiaurės jūroje žvejojo 2 Lietuvos Respublikos laivai, sugavo 1 305 tonas tobių.

Šaltinis: Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos

Žvejybos laivynas

2013 m. gruodžio 31 d. Žvejojančių jūrų vandenyse žvejybos laivų duomenų sistemoje (kuri yra sudedamoji ES žvejybos laivyno registro dalis) buvo 146 aktyvūs su Lietuvos Respublikos vėliava plaukiojantys laivai; iš jų: 108 laivai, turintys teisę žvejoti Baltijos jūros priekrantės žvejybos zonoje, 30 laivai, turintys teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, ir 8 laivai, turintys teisę žvejoti tolimuosiuose žvejybos rajonuose. Bendroji laivų talpa GT (*gross tonnage*) sudarė 34 111, o bendra pagrindinių variklių galia – 42 157 kW.

2013 m. atviroje Baltijos jūroje turinčių teisę žvejoti naudotojų sąrašas pasipildė keturiomis žvejybos įmonėmis, iš žvejybos verslo išėjo viena įmonė. Turinčių teisę naudoti žuvų išteklius tolimuosiuose žvejybos rajonuose naudotojų sąrašė, įsigijus žvejybos pajėgumus, įregistruota viena nauja.

Žuvininkystės ūkio subjektų priežiūra ir kontrolė

Įgyvendindamas 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008, nustatančio Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, iš dalies keičiančio reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1936/2001 ir (EB) Nr. 601/2004 bei panaikinantis reglamentus (EB) Nr. 1093/94 ir (EB) Nr. 1447/1999 (OL 2008 L 286, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. kovo 1 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 202/2011 (OL 2011 L 57, p. 10) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1005/2008) ir 2009 m. spalio 22 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1010/2009, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008, nustatančio Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, įgyvendinimo taisyklės (OL 2009 L 280, p. 5), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. kovo 1 d. Komisijos reglamentu (ES) 202/2011 (OL 2011 L 57, p. 10) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1010/2009) reikalavimus skyriaus pareigūnai atlieka žuvininkystės produktų iškrovimo (perkrovimo) iš trečiųjų šalių žvejybos laivų priežiūrą ir kontrolę Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Žuvininkystės produktai iš trečiųjų šalių žvejybos laivų Lietuvos Respublikos teritorijoje gali būti iškraunami (perkraunami) tik Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste. Žuvininkystės produktų tikslios iškrovimo vietos nustatytos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. 3D-490 „Dėl žuvininkystės produktų iškrovimo Klaipėdos uoste“.

2013 m. pagal pateiktus išankstinių pranešimų duomenis, Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste iš trečiųjų šalių žvejybos laivų buvo iškrauta 128315, 6 t žuvininkystės produktų, kurių didžioji dalis atkeliavo iš Norvegijos Karalystės. Beveik pusė nurodyto iškrautų žuvininkystės produktų kiekio į Lietuvą atkeliavo per ketvirtąjį 2013 m. ketvirtį.

2013 m. Žvejybos stebėsenos ir kontrolės skyriaus pareigūnai patikrino penkis trečiųjų šalių žvejybos laivus Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste, – ir tai sudarė 5 proc. paskirtajame uoste iškraunančių ar perkraunančių žuvininkystės produktus trečiųjų šalių žvejybos laivų. Pažeidimų laivuose nebuvo rasta.

Kontrolės pareigūnai dalyvavo tarptautinėse inspekcijose Žvežybos šiaurės vakarų Atlante organizacijos konvenciniame rajone – NAFO (patikrinti 5 žvejybinių laivai) ir Žvežybos šiaurės rytų Atlante organizacijos konvenciniame rajone – NEAFC (patikrintas 13 žvejybinių laivas).

2013 m. patikrinti 7 neplaniniai ūkio subjektai prekiaujantys žuvų produktais (vieno patikrinimo trukmė ~2 val.). Surašyti 4 administracinių teisės pažeidimų protokolai ir išnagrinėtos 4-os, šių pažeidimų bylos, kurių metu buvo iš viso paskirta baudų už 2600 Lt. Baudos skirtos už šiuos pažeidimus: neteisingą perkrovimo deklaracijos pildymą, sankcija - ATPK 87 5 (2 pažeidimai), klaidingai nurodytą žuvų iškrovimo kiekį - iškrovė 13,4% daugiau žuvų, negu buvo nurodyta iškrovimo deklaracijoje – ATPK 87 3 3 (1 pažeidimas), neteisingą elektroninio žurnalo duomenų perdavimą – ATPK 87 3 3 (1 pažeidimas). Visi pažeidimai padaryti pažeidus Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 15 str. nuostatas dėl Žvežybos žurnalo duomenų pildymo ir perdavimo elektroninėmis priemonėmis.

2013 m. buvo vykdomas nuolatinis ūkio subjektų konsultavimas žodžiu, patikrinimo metu bei telefonu ir elektroniniu paštu. Aktualiausi klausimai buvo: elektroninių žurnalų pildymo ypatumai ir informacija apie palydovinių žvežybos laivų siūstuvų aktyvinimą ir deaktyvinimą.

Skyrius pareigūnai konsultavo ir dalyvavo rengiant įsakymą „Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2011 m. kovo 14 d. įsakymo Nr. V1-31 „Dėl Žuvininkystės kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, įsakymą dėl žvežybos pajėgumo ribojimo tam tikruose geografiniuose žvežybos rajonuose, Lietuvos Respublikos žvežybos laivo varomojo variklio sumontavimą, pakeitimą ar techninį modifikavimą teikimo tvarkos aprašą, sunkių pažeidimų bylų nagrinėjimo komisijos darbo tvarką, sunkių bylų nagrinėjimo komisijos darbo reglamentą, pranešimų apie numatomos pirminio žvežybos produktų supirkimo veiklos pradžią ir pabaigą teikimo tvarkos aprašą, sprendimo sulaikyti laivą ir nutarimo panaikinti sprendimą sulaikyti laivą formas. Šių teisės aktų pagalba yra efektyviau organizuojama ūkio subjektų veiklos priežiūra.

Žuvininkystės produktų atsekamumo nuostatų įgyvendinimas

Vadovaujantis 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009, nustatančio Bendrijos kontrolės sistema, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, 58 straipsnio ir 2011 m. balandžio 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 404/2011, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009, nustatančio Bendrijos kontrolės sistema, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, įgyvendinimo taisykles, 66-68 straipsnių nuostatomis, Lietuvos Respublika diegia žuvininkystės produktų atsekamumo sistema, užtikrinančią žuvininkystės produktų atsekamumą pagal principą „nuo tinklo iki lėkštės“. Įgyvendinant šiuos reikalavimus, Žuvininkystės tarnyba 2012 m. parengė

Žuvininkystės produktų atsekamumo schemą ir pristatė ją suinteresuotoms ES valstybėms narėms. Parengtas ir Europos Komisijos (toliau – EK) bei valstybės biudžeto lėšomis finansuojamas atsekamumo projektas „Fish Trace LT“, kuris įgyvendintas 2013 m., o jo metu Integruota žuvininkystės duomenų informacinė sistema papildyta atsekamumo moduliu, kuris pilnai įdiegus atsekamumo sistemą leis patikrinti žuvininkystės produkto kelią nuo sugavimų iki pardavimų galutiniam vartotojui, bei įsigytos suplanuotos priemonės. EK užtikrino šio projekto tęstinumą ir 2014 m. siekiant, kad nuo 2015 m. žuvininkystės ir akvakultūros produktų atsekamumas būtų taikomas visiems produktams visuose gamybos, perdirbimo ir platinimo etapuose.

Lietuvos Respublikos žvejojimo laivų variklių galios patikra ir sertifikavimas

Įgyvendinant 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 39-41 straipsnių ir 2011 m. balandžio 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 404/2011 61-63 straipsnių nuostatas 2012 m. parengtas ir 2012 m. gruodžio 20 d. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus įsakymu Nr. V1-179 patvirtintas Lietuvos Respublikos žvejojimo laivų, žvejojančių jūrų vandenyse, variklio galios patikros tvarkos aprašas, kuriame įtvirtinti rizikos kriterijai variklių galios patikros mėginių atrankai atlikti. 2013 m. buvo diegiama automatinė rizikos kriterijų atrankos plano sistema, įvykdyti viešieji pirkimai ir įsigytos paslaugos tokiai sistemai sukurti. Pagal minėtų reglamentų nuostatas, šie reikalavimai ir patikros taikomi Lietuvos Respublikos žvejojimo laivams, žvejojantiems jūrų vandenyse, kurių varomojo variklio galia viršija 120 kW.

Taip pat nuo 2013 m. ūkio subjektai sumontavę naują, pakeitę arba techniškai modifikavę esamą žvejojimo laivo variklį ir tie, kurių žvejojimo laivams fizinės patikros metu nustatyta kitokia nei deklaruota variklio galia, privalo sertifikuoti šį variklį, o išduotu sertifikatu patvirtinama, kad Lietuvos Respublikos žvejojimo laivo variklis nėra pajėgus pasiekti didesnės nei nustatyta didžiausios ilgalaikės variklio galios. Dėl variklio sertifikavimo nuostatų įgyvendinimo užmegztas dialogas su Lietuvos saugios laivybos administracijos įgaliotomis klasifikacinėmis bendrovėmis. Nuo 2013 m. ūkio subjektai privalo sertifikuoti žvejojimo laivų variklius šiose klasifikacinėse bendrovėse, modifikavus eigos variklį arba esamą pakeitus nauju.

2. ŽVEJYBOS BALTIJOS JŪROJE KONTROLĖS SKYRIAUS VEIKLA

Pagrindinis Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriaus uždavinys – vykdyti žuvų išteklių naudojimo kontrolę Baltijos jūros Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse, išskirtinėje ekonominėje zonoje, nustatytose žuvininkystės produktų iškrovimo vietose, žuvininkystės gamybinėse-komercinėse įmonėse, žvejybos laivuose ir transporto priemonėse.

Baltijos jūroje žvejojančio Lietuvos žvejybos laivyno žvejybos kontrolė 2013 m. buvo vykdoma atsižvelgiant į jo struktūrą, jūroje ir priekrantėje žvejojančių laivų skaičių, žuvų iškrovimo kiekius ir vietas, į turimus finansinius, materialinius bei žmogiškuosius išteklius. Už nustatytus verslinės žvejybos taisyklių pažeidimus paskirtos nuobaudos.

Žvejybos kontrolė Klaipėdos uoste

Vienas iš svarbiausių prioritetų yra žuvų (ypač menkių) iškrovimų kontrolė Klaipėdos uoste, kurią 24 val. per parą vykdė žvejybos kontrolės pareigūnai (toliau – pareigūnai). Menkių žvejybos kontrolė vykdyta pagal Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. V1-17 patvirtintą Lietuvos žvejybos Baltijos jūroje 2013 metų kontrolės veiksmų programą. Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriuje 2013 m. dirbo 5 darbuotojai.

Žvejybos uoste nuolat budi vienas pareigūnas. Grįžtantis į uostą Baltijos jūroje žvejojęs laivas, kurio ilgis virš 15 m, likus vienai valandai iki grįžimo, vykdant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. rugpjūčio 24 d. įsakymą Nr. 3D-490 „Dėl žuvininkystės produktų iškrovimo Klaipėdos uoste“, privalo pranešti budinčiam pareigūnui apie žuvų kiekį laive, atvykimo laiką ir iškrovimo krantinės numerį. Laivai, kurių ilgis nuo 8 m iki 15 m ir kurie žvejoja menkes, privalo pranešti ne tik grįžimo, bet ir išplaukimo laiką. Prieš žuvų iškrovimą pareigūnai sutikrina laivo žvejybos žurnalo duomenis su faktiniu žuvų kiekiu laive, patikrina, ar tarp iškraunamų žuvų nėra neverslinio dydžio žuvų, ar žuvų priegauda atitinka nustatytus reikalavimus, ar žuvų svoris dėžėse atitinka deklaruojamąjį ir ar nėra kitų žvejybos reikalavimų pažeidimų, tarp jų – ar teisingai užpildyti žvejybos žurnalai ir ar buvo naudojami leistini žvejybos įrankiai.

Pagal Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. gruodžio mėn. 21 d. įsakymą Nr. V1 – 151 „Dėl iškraunamų žuvininkystės produktų, kai žuvininkystės produktai sveriami žuvininkystės produktų iškrovimo vietoje arba žvejybos laive, mėginių atrankos planą“, atsižvelgiant į rizikos kriterijus, pareigūnai ima mėginius svoriui dėžėse patikrinti bei nerūšiuotų žuvų (šprotų ir strimelių) rūšių svoriui nustatyti. Iš šių mėginių nustatomas ir mažiausių žuvų dydis.

2013 m. iš Lietuvos žvejybos laivų, žvejojančių atviroje Baltijos jūroje, buvo gauti 513 pranešimai apie numatomą laimikio iškrovimą Klaipėdos uoste, iš jų 432 – apie menkių iškrovimą.

Patikrinti 159 iškrovimai, iš jų – 141 menkių iškrovimai, t.y. patikrinta 33 proc. menkių ir 28 proc. kitų žuvų iškrovimų. Iš priekrantėje žvejojančių žvejų laivų (per 8 m ilgio), buvo gauti 314 pranešimai apie numatomą menkių žvejybą ir iškrovimą Klaipėdos uoste, iš kurių patikrinti 85, o tai sudaro 27 proc.

Iš viso patikrinta 30 proc. menkių iškrovimų iš laivų, kurių ilgis per 8 m (skaičiuojant pagal iškrovimų skaičių). Rasti 3 pažeidimai, už kuriuos žvejų laivo kapitonams skirtos nuobaudos ir 2 trūkumai už kuriuos surašyti privalomi nurodymai ištaisyti trūkumus.

Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriaus 2013 m. iškrovimų iš žvejų laivų, žvejojančių Baltijos jūroje, patikrinimai Klaipėdos uoste (pagal iškrovimų skaičių)

Rodiklis	I ketvirtis	II ketvirtis	I pusmetis	III ketvirtis	IV ketvirtis	II pusmetis	Iš viso
Baltijos jūra							
Pranešimų apie iškrovimą, iš viso	173	137	310	42	161	203	513
iš jų:							
menkių	126	114	240	39	153	192	432
kitų žuvų	45	9	54	1	5	6	60
tušti laivai	2	14	16	2	3	5	21
Patikrinta iškrovimų, iš viso	50	46	96	13	50	63	159
iš jų:							
menkių	40	42	82	13	46	59	141
kitų žuvų	10	3	13	0	4	4	17
tušti laivai	0	1	1	0	0	0	1
Patikrinta visų iškrovimų, %	29	37	33	33	32	32	32
Patikrinta menkių iškrovimų, %	32	37	34	33	30	31	33
Patikrinta kitų žuvų iškrovimų, %	22	33	24	0	80	67	28
Patikrinta tuščių laivų, %	0	7	6	0	0	0	5
Priekrantė (laivai 8-15 m)							
Pranešimų apie iškrovimą, viso		82	82	72	160	232	314
Patikrinta iškrovimų, viso		24	24	15	46	61	85
Patikrinta iškrovimų, %	0	29	29	21	29	26	27

2013 m. Lietuvoje buvo iškrauta 1754 tonos (gyvų žuvų svoris) menkių iš atviroje Baltijos jūroje žvejojančių laivų ir 219 tonos (gyvų žuvų svoris) iš priekrantėje žvejojančių laivų. Iš viso iškrauta 1973 tonos menkių (gyvų žuvų svoris). Patikrinta 467 tonos menkių iš Baltijos jūroje žvejojančių laivų ir 32 tonų – iš priekrantėje žvejojančių laivų, kurių ilgis per 8 m. Iš viso patikrinta 25 proc. menkių iškrovimų (skaičiuojant pagal iškrovimų svorį).

Kontrolė Baltijos jūroje

Tikrindami laivus jūroje, žvejojimo kontrolės pareigūnai apžiūri, ar menkėms ir kitoms žuvisms žvejoti naudojami žvejojimo įrankiai atitinka keliamus reikalavimus, ar žvejojimo žurnalo duomenys sutampa su faktiniu žuvų kiekiu. Ypatingas dėmesys skiriamas menkių žvejojimo laimikio ir menkių žvejojimo reikalavimų laikymosi kontrolei. Taip pat stebima, ar nėra žvejojama nelegaliais tinklais, t.y. tinklais, kurie draudžiami tuo metu, arba nepaženklinėti nustatyta tvarka. Radus pažeidimų, tinklai gali būti konfiskuoti.

2013 m. laivais „Vakaris“ ir „Tobis“ bei valtimi su pakabinamu varikliu Baltijos jūroje buvo atlikti 35 žvejojimo kontrolės reidai. Reidų metu buvo patikrinti 115 laivai (tarp jų 1 Estijos ir 6 Latvijos), rasta 2300 m nelegalių tinklų. Rasta 12 pažeidimų, už kuriuos žvejojimo laivo kapitonus skirtos nuobaudos.

2013 m. atlikti 7 stebėjimo skrydžiai karinių oro pajėgų orlaiviais virš Lietuvos Baltijos jūros išskirtinės ekonominės zonos, kurių tikslas patikrinti ar nevykdoma žvejojimo draudžiamame rajone ir Laivų stebėjimo sistemos (LSS) darbas žvejojimo laivuose, ypač kitų šalių laivuose. Šių patikrinimų metu pažeidimų žvejojimo kontrolės pareigūnai nenustatė.

Kontrolė Lietuvos Baltijos jūros pakrantėje

Lietuvos Baltijos jūros pakrantės ilgis yra apie 99 km. Priekrantėje žvejojantiems laivams nustatyti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 3D-551 „Dėl Baltijos jūros priekrantės žvejojimo barų ribų nustatymo“ 29 žvejojimo ruožai – barai ir 30 iškrovimo vietų. Lietuvos Baltijos jūros pakrantėje tikrinamas iškraunamų žuvų laimikis, ypač didelį dėmesį skiriant menkių žvejojimo laimikiui.

2013 m. įvykdyti 34 reidai priekrantėje žvejojančių įmonių žuvų iškrovimo vietose (pakrantėje). Patikrinti 81 laivas. Patikrinimų metu buvo nustatyti žvejojimo reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai dėl kurių už žvejojimo atsakingiems asmenims buvo surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolai. Kai buvo nustatyti nežymūs trūkumai už žvejojimo atsakingi asmenys įspėti

žodžiu. Jiems buvo paaiškintos pažeistos teisės akto nuostatos ir kaip jų laikytis. Rastas 1 pažeidimas, už kurį žvejojimo laivo atsakingam už žvejojimą asmeniui skirta nuobauda.

Kontrolė su palydovine žvejojimo laivų stebėjimo sistema (LSS)

Žvejojimo Baltijos jūroje kontrolės skyriuje veikia Žvejojimo stebėjimo centro Baltijos jūros padalinys, vykdamas Baltijos jūros kontrolės kontaktinio centro funkciją – 24 valandas per parą priimami Baltijos jūroje žvejojimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyti privalomi pranešimai, pvz. apie numatomus žvejojimo laimikio iškrovimus Klaipėdos uoste, laivų pranešimai, susiję su LSS, tam tikrų žvejojimo rajonų kirtimo pranešimai. Su laivų stebėjimo sistema nuolat stebimi Baltijos jūroje žvejojantys Lietuvos ir kitų ES valstybių žvejojimo laivai, žvejojantys Lietuvos ekonominėje zonoje. Išplaukdami į jūrą, Lietuvos Respublikos žvejojimo laivų kapitonai privalo pranešti 24 valandas per parą budinčiam žvejojimo kontrolės pareigūnui apie palydovinio ryšio siūstuvų įjungimą, o grįžę iš jūros – apie jų išjungimą. Stebėjimo metu kontroliuojama, ar žvejojimo laivai laikosi nustatytų reikalavimų, t. y. ar nežvejoja uždraustuose rajonuose, ar užtikrina nepertraukiamą siūstuvų darbą. Be to, integruotos žuvininkystės duomenų bazės duomenys nuolat automatiškai sutikrinami su laivų žvejojimo žurnalų duomenimis ir atliekama šių duomenų analizė. Pažeidimų nerasta.

Žuvininkystės produktų pirminio pirkimo ir pardavimo kontrolė

2013 m. kartu su Žvejojimo Baltijos jūroje reguliavimo skyriaus pareigūnais atlikti 11 patikrinimo reidų (patikrinti 56 ūkio subjektai) Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Kėdainių, Jonavos, Kauno, Alytaus, Druskininkų, Vilniaus turgavietėse ir įmonėse, vykdamas žuvų pirminio pirkimo ir pardavimo kontrolę (iš jų 8 kartus su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau - VET) specialistais), iš jų:

1. 8 neplaniniai su VET patikrinimai – 43 ūkio subjektai – tikrintos prekyvietės, prekybiniai centrai, kaip laikomasi žuvų išteklių panaudojimą reglamentuojančių įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimų vykdymo. Patikrinimų metu buvo surašyti trys administracinės teisės pažeidimų protokolai už prekybą mažesnio nei leidžiama iškrauti ir parduoti žuvų dydžio nesilaikymą. Už kiekvieną pažeidimą skirta 100 (vieno šimto) litų piniginių baudos. Ūkio subjektams buvo paaiškintos pažeistos teisės akto nuostatos, parodyta kaip reikia atlikti žuvų dydžių matavimą, kad jos atitiktų minimalius dydžių reikalavimus. Pakonsultuota su kokiais prietaisais šie matavimai turi būti atliekami, bei palikta atmintinė dėl minimalių žuvų dydžių reikalavimų, kurioje nurodyti minimalūs žuvų dydžiai.

2. 3 neplaniniai patikrinimai – 13 ūkio subjektų - tikrintos prekyvietės, prekybiniai centrai, kaip laikomasi žuvų išteklių panaudojimą reglamentuojančių įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimų vykdymo. Patikrinimų metu žvejojimo kontrolės pareigūnai pažeidimų – nenustatė.

Patikrinimų trukmė nuo 30 min. iki 4 valandų.

Atlikta 11 žuvų, pateiktų pirminiam pirkimui – pardavimui žuvininkystės produktų aukcione, patikrinimų. Patikrintos 78 tonos iš 1 230 tonų pateiktų parduoti per UAB „Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas“ menkių, t.y. 6,3 proc. Patikrinimų metu žvejojimo kontrolės pareigūnai pažeidimų nenustatė.

Mėgėjų žvejojimo Baltijos jūroje kontrolė

2013 m. Baltijos jūroje, Klaipėdos ir Šventosios uostuose patikrinta 67 laivų ir 237 žvejų mėgėjų. Patikrinimų metu buvo nustatyti nežymūs žvejojimo reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai dėl kurių už žvejojimą atsakingi asmenys buvo įspėti žodžiu. Jiems buvo paaiškintos pažeistos teisės akto nuostatos ir kaip jų laikytis.

Bendradarbiavimas su kitomis kontrolės institucijomis

Žvejojimo Baltijos jūroje kontrolės skyriaus pareigūnai kontrolės klausimais nuolat bendradarbiauja su Valstybinės mokesčių inspekcijos, Klaipėdos uosto policijos, Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento Jūros aplinkos apsaugos agentūros, Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų, Valstybinės sienos apsaugos tarnybos (toliau - VSAT) Pakrančių apsaugos rinktinės, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, Lietuvos saugios laivybos administracijos ir kitų valstybinių institucijų pareigūnais.

2013 m. atlikti 3 bendri žvejų mėgėjų žvejojimo jūroje kontrolės reidai su Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos agentūros pareigūnais, patikrinti 56 žvejai.

Europos Sąjungos žvejojimo Baltijos jūroje kontrolės bendro veiklos plano vykdymas

Pagal Europos Sąjungos žvejojimo kontrolės agentūros vykdomojo direktoriaus patvirtintą žvejojimo Baltijos jūroje bendrą veiklos planą atlikti patikrinimai užsienyje. Vienas žvejojimo kontrolės pareigūnas Lenkijos uoste Wladislawowo, kartu su Lenkijos pareigūnais 6 dienas dalyvavo žuvų iškrovimų iš įvairių šalių laivų patikrinimuose. Patikrinti 6 laivai. Vienas žvejojimo kontrolės pareigūnas Suomijos žvejojimo kontrolės laive 6 dienas tikrino įvairių šalių žvejojimo laivus Lenkijos vandenyse. Patikrinta 14 laivų.

2013 m. spalio 04 d. Žuvininkystės tarnybos pareigūnai atvyko į Liepojos žvejybos uostą kur bazuojasi Lietuvos žvejybiniai laivas „Preila“ - priklausantis UAB „Monistico“. „Preila“ laive buvo pakeista Laivų stebėjimo sistemos siųstuvo antena, atnaujinta elektroninio žvejybos žurnalo programa, nustatyta elektroninio žurnalo neveikimo priežastis. Kartu su Latvijos žvejybos inspektorais buvo atlikta žuvininkystės produktų iškrovimo patikrinimas ir surašytas patikrinimo aktas. Patikrinimo metu laivas iškrovė 4920 kg plekšnių ir 1024 kg. menkių. Pažeidimų iškrovimo metu nenustatyta.

2013 m. lapkričio 7-8 d. vyko susitikimas su Latvijos Respublikos žvejybos kontrolės pareigūnais bei atlikta Baltijos jūros Bendro valdymo plano vykdymo bendras su Latvijos pareigūnais žuvų iškrovimų patikrinimas. Susitikime buvo diskutuojama apie keitimąsi žuvininkystės duomenimis tarp šalių ir pasirašytas protokolas dėl Lietuvos laivų, vykdančių iškrovimus Latvijos Respublikos uostuose, žuvininkystės produktų pirminių pardavimų duomenų teikimo. Buvo nustatytas duomenų perdavimo formatas, dažnumas bei būdas. Po susitikimo Žuvininkystės tarnybos kontrolės pareigūnai kartu su Latvijos Respublikos kontrolės pareigūnais Liepojos uoste atliko dvejų Lietuvos ir vieno Latvijos laivo patikrinimą. Patikrinimo metu laivai iškrovė 10460 kg plekšnių, 4200 kg strimelių ir 24740 kg šprotų. Pažeidimų iškrovimo metu nenustatyta.

Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriuje. 2013 m. surašyti 16 administracinių teisės pažeidimų protokolai ir skirtos nuobaudos pagal ATPK – skirta 7750 litų piniginių baudų. Dažniausi 2013 m. ūkio subjektų pažeidimai buvo – neteisingas pasyviųjų žvejybos įrankių ženklavimas.

Per 2013 m. buvo rasti šie pažeidimai:

1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-551 „Dėl Baltijos jūros priekrantės žvejybos barų ribų nustatymo“ reikalavimų pažeidimai — 1 pažeidimas (žvejojo bare, kuris nepriskirtas šiai įmonei), pritaikytas ATPK str. 87³- 3 d. pagal kurį skirta 200,00 litų bauda.

2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. 3D-463 „Dėl Pasyviosios žvejybos įrankių ženklavimo Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse taisyklių“ 14.2 punkto reikalavimų pažeidimai – 2 pažeidimai (neteisingas pasyviųjų žvejybos įrankių ženklavimas), pritaikytas ATPK str. 87³- 3 d. pagal kurį skirtos po 200,00 litų baudos.

3. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 12 d. įsakymo Nr. 3D-20 „Dėl verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse Baltijos jūroje ir mažos apimties priekrantės žvejybos specifinių reikalavimų nustatymo“ 5.3 punktą reikalavimų pažeidimai – 1 pažeidimas (laive rastas 700 m. daugiau tinklų nei leidžiama žvejoti); pritaikytas ATPK str. 87³- 3 d. pagal kurį skirta 300,00 litų bauda.

4. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. 3D-463 „Dėl Pasyviosios žvejybos įrankių ženklavimo Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse taisyklių, 5 ir 11 punktų reikalavimų pažeidimai; ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 12 d. įsakymas Nr. 3D-20 „Dėl verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse Baltijos jūroje ir mažos apimties priekrantės žvejybos specifinių reikalavimų nustatymo“ 4.6 punkto reikalavimų pažeidimai (neteisingas žvejybos įrankių ženklavimas ir rastas tinklas kuriuo buvo draudžiama žvejyba – per maža akis) – 2 pažeidimai; pritaikytas ATPK str. 87³- 3 d. pagal kurį skirtos po 300,00 litų bauda.

5. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 12 d. įsakymo Nr. 3D-20 „Dėl verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse Baltijos jūroje ir mažos apimties priekrantės žvejybos specifinių reikalavimų nustatymo“ 4.6 punktą reikalavimų pažeidimai (rastas tinklas kuriuo buvo draudžiama žvejyba – per maža akis) - 1 pažeidimas; pritaikytas ATPK str. 87³- 3 d. pagal kurį skirta 300,00 litų bauda.

6. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. 3D-463 „Dėl Pasyviosios žvejybos įrankių ženklavimo Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse taisyklių, 11 punkto reikalavimų pažeidimai (neteisingas žvejybos įrankių ženklavimas) – 1 pažeidimas; pritaikytas ATPK str. 87³- 3 d. pagal kurį skirta 200,00 litų bauda.

7. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 12 d. įsakymas Nr. 3D-20 „Dėl verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse Baltijos jūroje ir mažos apimties priekrantės žvejybos specifinių reikalavimų nustatymo“ 4.7 punkto ir Tarybos Reglamentas (ES) Nr. 1237/2010, 2010 m. gruodžio 15 d. kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos reglamento (EB) Nr. 2187/2005 nuostatos dėl draudimo atrinkti geriausias žuvis ir paprastųjų upinių plekšnių ir paprastųjų otų žvejybos Baltijos jūroje, Beltų ir Zundo sąsiauriuose apribojimų – 18 a str. reikalavimų pažeidimai (rastas tinklas kuriuo buvo draudžiama žvejyba – per maža akis; ir plekšnės priegauda viršijo 10 %) - 1 pažeidimas; pritaikytas ATPK str. 87³- 4 d. pagal kurį skirta 1000,00 litų bauda.

8. 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, iš dalies keičiantis reglamentus (EB) Nr.847/96, (EB) Nr. 2371/2002, (EB) Nr. 811/2004, (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr.2115/2005, (EB) Nr. 2166/2005, (EB) Nr. 388/2006, (EB) Nr. 509/2007, (EB) Nr.676/2007, (EB) Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 1300/2008, (EB) Nr. 1342/2008 ir panaikinantis reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1627/94 ir (EB) Nr.1966/2006 14 str. 1 d. ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. rugpjūčio mėn. 24 d. įsakymas Nr. 3D-490 „Dėl žuvininkystės produktų iškrovimo Klaipėdos uoste“ 1.2 p. reikalavimų pažeidimai (nepadarytas

išankstinis pranešimas prieš grįžtant į uostą, bei neužpildytas pilnai Europos bendrijos žvejybos žurnalas) - 1 pažeidimas, pritaikytas ATPK str. 87³ - 3 d. pagal kurią skirta 200,00 litų bauda.

9. 2010 m. liepos 28 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 686/2010, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 2187/2005 nuostatos dėl „Bacoma“ lango ir T90 tralo, naudojamų žvejojant Baltijos jūroje, Beltų ir Zundo sąsiauriuose, specifikacijų – priedo, 1 priedelio, d) punkto i) papunkčio (per mažas „BACOMA“ lango akies dydis) reikalavimų pažeidimai - 1 pažeidimas; pritaikytas ATPK str. 87³ - 3 d. pagal kurią skirta 350,00 litų bauda.

10. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. 3D-463 „Dėl Pasyviosios žvejybos įrankių ženklinimo Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse taisyklių patvirtinimo“, 11.1 p, 11.2p, 11.3 p. ir 12.1 p. reikalavimų pažeidimai (neteisingas žvejybos įrankių ženklimas) – 2 pažeidimai; pritaikytas ATPK str. 87³ - 3 d. pagal kurią skirtos po 200,00 litų baudos.

11. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 12 d. įsakymas Nr. 3D-20 „Dėl verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse Baltijos jūroje ir mažos apimties priekrantės žvejybos specifinių reikalavimų nustatymo“ 4.1 p., 4.2p. ir Baltijos jūros priekrantės žvejybos žurnalų išdavimo ir jų pildymo taisyklių, patvirtintų Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. V1-112 „Dėl Baltijos jūros priekrantės žvejybos žurnalų“ 14 p. reikalavimų pažeidimai (rastas tinklas kuriuo buvo draudžiama žvejyba – per maža akis ir laive nebuvo priekrantės žvejybos žurnalo) - 1 pažeidimas; pritaikytas ATPK str. 87³ - 3 d. pagal kurią skirta 600,00 litų bauda.

12. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. birželio 26 d. įsakymą Nr. 3D-463 „Dėl Pasyviosios žvejybos įrankių ženklinimo Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse taisyklių patvirtinimo“ reikalavimų pažeidimai (neteisingas žvejybos įrankių ženklimas) – 1 pažeidimas; pritaikytas ATPK str. 87³ - 3 d. pagal kurią skirta – 200 litų bauda.

13. 2005 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2187/2005, dėl žuvų išteklių apsaugos techninėmis priemonėmis Baltijos jūroje, Beltų ir Zundo sąsiauriuose, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1434/98 ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 88/98 – 15 str., IV priedo 3 eilutės reikalavimų pažeidimai; taip pat 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008 nustatančio Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, iš dalies keičiantis reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1936/2001 ir (EB) Nr.601/2004 bei panaikinantys reglamentus (EB) Nr. 1093/94 ir (EB) Nr. 1447/1999 42 str. 1 d. a) punkto, 3 str. 1 d. i) punkto reikalavimų pažeidimai (sužvejota Baltijos upinė plekšnė 450,00 kg. buvo mažesnei nei 21 cm., t.y. neatitiko leidžiamo sugauti ir iškrauti minimalaus žuvų dydžio) – 1 pažeidimas, už šiuos pažeidimus

pritaikytas ATPK str. 87¹⁰- 5 d. pagal kurią skirta 3000,00 litų bauda ir pagal Lietuvos Respublikos Žuvininkystės įstatymo 61 str. 1 d – 5 baudos taškus.

Už rastus nežymius trūkumus 2 žvejojimo laivų kapitonus buvo surašyti 2 privalomi nurodymai ištaisyti juos.

Konsultavimo veikla

24 val. per parą ir patikrinimų metu ūkio subjektai konsultuojami visais jiems rūpimais klausimais pagal skyriaus kompetenciją. Konsultuojama tiesioginio kontakto metu, telefonu, elektroniniu paštu, faksu. Pateikiama informacija, susijusi su verslinės žvejojimo taisyklių reikalavimų laikymosi Lietuvos ir kitų šalių vandenyse, elektroninių žurnalų pildymo ir persiuntimo tvarkos, pirminiu žuvininkystės produktų supirkimu–pardavimu. Patikrinimų metu Baltijos jūroje priekrantėje žvejojimą vykdančiams ūkio subjektams teikiamos lentelės, kuriose pateikti žvejojimo draudimo ir apribojimų laikotarpiai ir kiti reikalavimai, susiję su žvejojimu priekrantėje. Taip pat ūkio subjektų prašymų matuojamos žvejojimo įrankių akys ir konstrukcija prieš pradėdant šiuos įrankius naudoti žvejojimoje.

Mėgėjų žvejojimo Baltijos jūroje klausimais rengiami susitikimai su Žuvininkystės tarnybos žvejojimo kontrolės pareigūnais. Į šiuos susitikimus kviečiami mažųjų pramoginių laivų asociacijų, žvejų klubų ir kitų kontroliuojančių institucijų atstovai.

Aktualiausi ūkio subjektams klausimai:

- kokiais žvejojimo įrankių tipais galima žvejoti konkrečias rūšis konkrečiose Baltijos jūros akvatorijose;
- dėl laikotarpių, kada draudžiama tam tikrų žuvų rūšių Baltijos jūroje;
- dėl leidžiamos žuvų priegaudos;
- dėl žvejojimo įrankių leidžiamos konstrukcijos ir jų ženklavimo;
- dėl palydovinės laivų stebėjimo įrangos naudojimo tvarkos žvejojimo laivuose;
- dėl elektroninių žvejojimo žurnalų pildymo ir jų duomenų pateikimo;
- dėl pasyviosios žvejojimo įrankių ženklavimo tvarkos;
- dėl žvejojimo priekrantės vandenyse specifinių reikalavimų.

Daugiausia aiškinimo reikalinga šių teisės aktų nuostatomis:

1. 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, iš dalies keičiantis reglamentus (EB) Nr. 847/96, (EB) Nr. 2371/2002, (EB) Nr. 811/2004, (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr. 2115/2005, (EB) Nr. 2166/2005, (EB) Nr. 388/2006, (EB) Nr. 509/2007 (EB) Nr. 676/2007, (EB) Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 1300/2008, (EB) Nr. 1342/2008 ir panaikinant

reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1627/94 ir (EB) Nr. 1966/2006 (OL 2009 L 343, p. 1) - visas teisės aktas.

2. 2011 m. balandžio 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 404/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009, nustatančio Bendrijos kontrolės sistema, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, įgyvendinimo taisyklės (OL 2011 L 112, p. 1)

3. 2005 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2187/2005, dėl žuvų išteklių apsaugos techninėmis priemonėmis Baltijos jūroje, Beltų ir Zundo sąsiauriuose, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1434/98 ir panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 88/98 (OL 2005 L 349, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1237/2010 (OL 2010 L 348, p. 34);

4. 2007 m. rugsėjo 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1098/2007, nustatantis Baltijos jūros menkių išteklių ir jų žvejybos būdų daugiamečių planą bei iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 2847/93 ir panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 779/97 (OL 2007 L 248, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. sausio 26 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 62/2011 (OL 2011 L 23, p. 15);

5. 2010 m. liepos 28 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 686/2010, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos reglamento (EB) Nr. 2187/2005 nuostatos dėl „Bacoma“ lango ir T90 tralo, naudojamų žvejojant Baltijos jūroje, Beltų ir Zundo sąsiauriuose, specifikacijų (OL 2010 L 199, p. 4);

6. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. sausio 14 d. įstatymas Nr. 3D-36 „Dėl mėgėjų ir limituotos žvejybos jūrų vandenyse taisyklių patvirtinimo“;

7. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. liepos 12 d. įsakymas Nr. 3D-410 „Dėl pirminio žuvininkystės produktų pardavimo ir supirkimo vietų Lietuvos Respublikos teritorijoje nustatymo“;

8. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. rugpjūčio 24 d. įsakymas Nr. 3D-490 „Dėl žuvininkystės produktų iškrovimo Klaipėdos uoste“ ;

9. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 12 d. įsakymas Nr. 3D- 20 „Dėl verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir priekrantės žvejybos specialių reikalavimų patvirtinimo“;

10. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. 3D-551 „Dėl Baltijos jūros priekrantės žvejybos barų ribų nustatymo“;

11. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. birželio 26 d. įsakymas Nr. 3D-463 „Dėl Pasyviosios žvejybos įrankių ženklinimo Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse taisyklių patvirtinimo“;

12. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. gegužės 26 d. įsakymas Nr. 3D- 435 „Dėl Pirminio žvegybos produktų pardavimo, supirkimo ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

3. ŽVEJYBOS BALTIJOS JŪROJE REGULIAVIMO SKYRIAUS VEIKLA

Pagrindinis Žvegybos Baltijos jūroje reguliavimo skyriaus uždavinys – užtikrinti subalansuotą Baltijos jūros žuvų išteklių naudojimą, kuris išlaikytų stabilias ekonomines socialines sąlygas Lietuvos žuvininkystės verslo plėtrai su minimaliu neigiamu poveikiu Baltijos jūros ekosistemai.

2013 m. Žuvininkystės tarnybos Žvegybos Baltijos jūroje reguliavimo skyriuje (toliau – Skyrius) priimta 2 210 interesantų. Skyrius palaiko ryšius su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis – įregistruoti 95 susirašinėjimai. Išnagrinėti 188 interesantų pareiškimai, skundai bei pasiūlymai ir imtasi reikiamų priemonių, kad būtų išspręsti juose keliami klausimai.

Vadovaujantis Žvegybos Baltijos jūroje kvotų skyrimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. birželio 7 d. įsakymu 3D-291, 2013 m. gauta 60 žvegybos įmonių prašymų dėl žvegybos Baltijos jūroje kvotų, kurios buvo skirstomos 13-oje Žvegybos Baltijos jūroje kvotų skyrimo komisijos posėdžių. Pateikta 20 pasiūlymų dėl žvegybos kvotų paskirstymo žvegybos įmonėms. Žuvų išteklių naudotojams įteikti 78 Žvegybos Baltijos jūroje kvotų skyrimo komisijos posėdžių protokolų išrašai. Skyrius, turėdamas operatyvią žuvų sugavimų ir iškrovimų informaciją, kontroliavo, kad žuvų išteklių naudotojai neviršytų paskirtų žvegybos kvotų.

Siūlymus dėl juridinių bei fizinių asmenų įregistravimo pirminiais žuvininkystės produktų supirkėjais Skyrius teikia atsakingam Žuvininkystės tarnybos direktoriaus pavaduotojui, kurio sprendimu juridiniai ir fiziniai asmenys įregistruojami pirminiais žuvininkystės produktų supirkėjais, jiems išduodamas Pirminio žuvininkystės produktų supirkėjo pažymėjimas. 2013 m. liepos 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo pakeitimui, ūkio subjektui, norinčiam vykdyti pirminį žuvininkystės produktų supirkimą pažymėjimų nebereikia: užtenka fakto, kad Žuvininkystės tarnyba ūkio subjektą yra įregistravusi kaip pirminį žvegybos produktų supirkėją. 2013 m. įregistruoti 35 pirminiai žuvininkystės produktų supirkėjai, išduotos 3 360 pirminio pardavimo pažymos ir 140 žuvininkystės produktų perėmimo deklaracijos. Priimti prašymai, parengti ir išduoti leidimai užsiimti versline žvegyba Baltijos jūroje (be teisės žvejoti priekrantėje), leidimai užsiimti versline žvegyba Baltijos jūros priekrantėje, specialieji leidimai užsiimti versline menkių žvegyba Baltijos jūroje, specialiosios žvegybos Baltijos jūroje leidimai. 2013 m. Skyriuje išduota: 7 Baltijos jūros priekrantės žvegybos žurnalai, 8 Europos Bendrijų laivo žvegybos žurnalai,

34 leidimai užsiimti versline žvegyba Baltijos jūroje (be teisės žvejoti priekrantėje), 9 leidimai užsiimti versline žvegyba Baltijos jūros priekrantėje, 8 specialiosios žvegybos Baltijos jūroje leidimai. Išduoti 42 specialieji leidimai užsiimti versline menkių žvegyba Baltijos jūroje. Panaikinti: 7 leidimai užsiimti versline žvegyba Baltijos jūroje (be teisės žvejoti priekrantėje), 7 specialieji leidimai užsiimti versline menkių žvegyba Baltijos jūroje.

Skyrius, vadovaudamasis 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1224/2009, nustatančiu Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, iš dalies keičiančiu reglamentus (EB) Nr. 847/96, (EB) Nr. 2371/2002, (EB) Nr. 811/2004, (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr. 2115/2005, (EB) Nr. 2166/2005, (EB) Nr. 388/2006, (EB) Nr. 509/2007, (EB) Nr. 676/2007, (EB) Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 1300/2008, (EB) Nr. 1342/2008 ir panaikinančiu reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1627/94 ir (EB) Nr. 1966/2006 (OL 2009 L 343, p. 1) (toliau - Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009) ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. 3D-435 „Dėl Pirminio žuvininkystės produktų pardavimo, supirkimo ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“, 2013 m. vykdė žvegybos laimikio iškrovimų ir pirminių žuvininkystės produktų pardavimo kontrolę. Padaryta 2 010 pirminių žuvininkystės produktų pardavimų ir iškrovimų kryžminių patikrinimų. Pardavimų vietose organizuota 17 patikrinimų, kurių metu patikrinti 66 ūkio subjektai (2012 metais – 52 ūkio subjektai, 2011 m. – 20 ūkio subjektų):

3. 5 planiniai patikrinimai kartu su Valstybinės maisto ir veterinarinės tarnybos specialistais, kurių metu patikrinti 7 ūkio subjektai, tikrintos pirminio pardavimo ir iškrovimo vietos;

4. kartu su Valstybinės maisto ir veterinarinės tarnybos specialistais atlikti 8 neplaniniai patikrinimai, kurių metu patikrinti 43 ūkio subjektai – prekyvietėse ir prekybos centruose, tikrinta, kaip laikomasi žuvų išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimų;

5. 4 neplaniniai patikrinimai, kurių metu patikrinta 16 ūkio subjektų – tikrinta, kaip prekyvietėse ir prekybos centruose laikomasi žuvų išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimų.

Patikrinimų trukmė – nuo 0,5 iki 4 valandų.

Surašyti 9 administracinių teisės pažeidimų protokolai dėl:

1. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymo Nr. V1-128 „Dėl apdorotų atlantinių menkių (*Gadus Morhua*) neverslinio ilgio nustatymo“ 5.3 punkto – 2 pažeidimai (ATPK str. 87⁷ – 1 d.).

2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. birželio 8 d. įsakymo Nr. 3D-553 „Dėl draudžiamų sandėliuoti, vežti, perdirbti ar parduoti žuvų ar žuvininkystės produktų panaudojimo taisyklių patvirtinimo“ 4 punkto – 1 pažeidimas (ATPK str. 87⁷ – 1 d.).

3. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 13 str. ir 22 str. - 1 pažeidimas (ATPK str. 87³ – 3

d.).

6. 2011 m. balandžio 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 404/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009, nustatančio Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, įgyvendinimo taisyklių 76 str. 2p, 72 str. 1 p.; XXIX priedo 7str. 2 p. - 1 pažeidimas (ATPK str. 87⁴ – 3 d.).

7. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 7 str. ir 2007 m. rugsėjo 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1098/2007, nustatančio Baltijos jūros menkių išteklių ir jų žvejybos būdų daugiamečių planą bei iš dalies keičiančio Reglamentą (EEB) Nr. 2847/93 ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 779/97 10 str. - 1 pažeidimas (ATPK str. 87⁴ – 3 d.).

8. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugpjūčio 4 d. įsakymo Nr. 3D-707 „Dėl žuvininkystės statistinių duomenų teikimo taisyklių patvirtinimo“ 7.2.2 punkto - 1 pažeidimas (ATPK str. 87² – 3 d.).

9. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 14 str. 3 punkto - 1 pažeidimas (ATPK str. 87² – 3 d.).

Į Integruotą žuvininkystės duomenų informacinę sistemą (IŽDIS) suvesti duomenys iš 3 000 pirminio žuvininkystės produktų pardavimo pažymų. Priimtos ir patikrintos 1 673 elektroniniu būdu į IŽDIS pateiktos pirminio žuvininkystės produktų pardavimo pažymos iš Lietuvos Respublikos ir 64 pirminio žuvininkystės produktų pardavimo pažymos iš Danijos Karalystės. Į IŽDIS suvesti duomenys iš 117 žuvininkystės produktų perėmimo deklaracijų. Vadovaujantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1224/2009 ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir 2010 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 3D-707 „Dėl žuvininkystės statistinių duomenų teikimo taisyklių patvirtinimo“ skyrius gavo iš žuvininkystės įmonių laivo žvejybos žurnalų lapus, žvejybos ataskaitas pagal oficialios statistikos formas. 2013 m. buvo priimti ir gauti elektroniniu būdu 1 362 lapai iš Europos Bendrijų žvejybos laivo žurnalų ir 648 priekrantės mėnesinių ataskaitų, kurių duomenys suvesti į IŽDIS. Patikrinta, ar pateikti dokumentai užpildyti teisingai, ar žuvų išteklių naudotojai laikosi Reglamentuose ir nacionalinės teisės aktuose nustatytų reikalavimų. Be to, skyrius gavo iš mokslinių įstaigų specialiosios žvejybos ataskaitas pagal oficialios statistikos formas. 2013 m. buvo priimti 4 lapai iš Europos Bendrijų žvejybos laivo žurnalų ir gauta 1 metinė ataskaita – gauti duomenys suvesti į MS Exel formato lenteles.

Kadangi dalis žuvininkystės sektoriaus veiklos taisyklių aprašomos tiek Europos Sąjungos teisės aktuose, tiek nacionaliniuose teisės aktuose, ūkio subjektams kyla klausimų dėl šių teisės aktų, ypač naujųjų, įgyvendinimo. Skyriaus specialistai konsultavo ūkio subjektus dėl įvairių, o ypač dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 ir jo įgyvendinimo teisės aktų nuostatų. Vadovaujantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 Europos bendrijų laivo žvejybos žurnalo lapai apie kiekvieną įmonės žvejybos reisą turi būti pristatomi Žvejybos Baltijos jūroje reguliavimo

skyriui per 48 val. nuo žuvininkystės produktų iškrovimo. Pirminio žuvininkystės produktų supirkėjai per 48 val. po kiekvieno pirkimo privalo skyriui pateikti pirminio žuvininkystės produktų pardavimo pažymas. Be to, vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 3D-707 „Dėl žuvininkystės statistinių duomenų teikimo taisyklių patvirtinimo“ priekrantės žvejai kas mėnesį Žvejbos Baltijos jūroje reguliavimo skyriui privalo pateikti mėnesinę žvejbos Baltijos jūros priekrantėje ataskaitą pagal įsakymo formą Ž-2. Šių tiesioginių kontaktų ir reidų metu įmonės konsultuotos visais joms rūpimais klausimais pagal skyriaus kompetenciją.

Žvejbos įmonėms 84 kartus buvo suteiktos konsultacijos dėl Palydovinės žvejbos laivų stebėjimo sistemos (v-Catch) instaliavimo ir elektroninio žurnalo naudojimo, 1 kartą buvo atnaujinta v-Catch programa 21 laive ir 2 kartus – 5 laivuose. Atlikta palydovinės žvejbos laivų stebėjimo sistemos įrangos inventorizacija.

2013 m. skyrius parengė šiuos įsakymus:

1. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. kovo 14 d. įsakymas Nr. V1-23 „Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. sausio 24 d. įsakymo Nr. V1-5 „Dėl žuvų išteklių naudotojų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, ir žvejbos laivų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, sąrašų patvirtinimo“ pakeitimo“.

2. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. kovo 25 d. įsakymas Nr. V1-28 „Dėl žuvų išteklių naudotojams suteiktų perleidžiamųjų žvejbos teisių dydžių patvirtinimo“.

3. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. balandžio 4 d. įsakymas Nr. V1-35 „Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2010 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. V1-19 „Dėl žuvų išteklių naudotojų, turinčių teisę žvejoti Baltijos jūros priekrantėje, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

4. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. balandžio 18 d. įsakymas Nr. V1-44 „Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. sausio 24 d. įsakymo Nr. V1-5 „Dėl žuvų išteklių naudotojų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, ir žvejbos laivų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, sąrašų patvirtinimo“ pakeitimo“.

5. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. gegužės 10 d. įsakymas Nr. V1-58 „Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. sausio 24 d. įsakymo Nr. V1-5 „Dėl žuvų išteklių naudotojų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, ir žvejbos laivų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, sąrašų patvirtinimo“ pakeitimo“.

6. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. birželio 12 d. įsakymas Nr. V1-76 „Dėl menkių žvejojimo draudimo išimties“.

7. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. V1-84 „Dėl žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. V1-28 „Dėl žuvų išteklių naudotojams suteiktų perleidžiamųjų žvejojimo teisių dydžių patvirtinimo“ pakeitimo“.

8. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. rugpjūčio 14 d. įsakymas Nr. V1-106 „Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. sausio 24 d. įsakymo Nr. V1-5 „Dėl žuvų išteklių naudotojų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, ir žvejojimo laivų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, sąrašų patvirtinimo“ pakeitimo“.

9. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. rugpjūčio 28 d. įsakymas Nr. V1-114 „Dėl žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. V1-28 „Dėl žuvų išteklių naudotojams suteiktų perleidžiamųjų žvejojimo teisių dydžių patvirtinimo“ pakeitimo“.

10. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. rugsėjo 17 d. įsakymas Nr. V1-130 „Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. sausio 24 d. įsakymo Nr. V1-5 „Dėl žuvų išteklių naudotojų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, ir žvejojimo laivų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, sąrašų patvirtinimo“ pakeitimo“.

11. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. V1-149 „Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. sausio 24 d. įsakymo Nr. V1-5 „Dėl žuvų išteklių naudotojų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, ir žvejojimo laivų, turinčių teisę žvejoti atviroje Baltijos jūroje, sąrašų patvirtinimo“ pakeitimo“.

12. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 27 d. įsakymas Nr. V1-178 „Dėl žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. V1-28 „Dėl žuvų išteklių naudotojams suteiktų perleidžiamųjų žvejojimo teisių dydžių patvirtinimo“ pakeitimo“.

Skyrius įgyvendino Lietuvos nacionalinės žuvininkystės 2011–2013 m. duomenų rinkimo programos dalį „Įvairių sričių kintamieji“. Surinkta, apdorota ir Europos Komisijai pateikta informacija apie žvejojimo pastangas pagal laivų ir žvejojimo įrankių segmentus, žvejojimo laimikio iškrovimų kiekius, pajamas pagal verslinių žuvų rūšis, žvejojimo įmonių ir laivų skaičių pagal Europos Komisijos sprendimo (2010/93/ES) reikalavimus. Per 2013 m. pateikti duomenys pagal 5 Europos Komisijos ir Tarptautinės jūros tyrinėjimų tarybos (TJTT) duomenų teikimo reikalavimus.

Be to, pagal Lietuvos nacionalinės žuvininkystės 2011–2013 m. duomenų rinkimo programą surinkti europinių ungurių (*Anguilla anguilla*) biologiniai duomenys bei duomenys apie ungurių rekreacinę žvejybą Lietuvoje. Pagal sudarytas sutartis šeši žvejai verslininkai rinko informaciją ir vykdė verslinį žvejybos efektyvumo monitoringą rytų Aukštaitijos ežeruose ir Kuršių mariose. Surinkta 200 vnt. ungurių amžinei struktūrai nustatyti, dar 600 vnt. ungurių ilgio ir svorio rodikliai įvertinti iš verslinių laimikių. Rekreacinės žvejybos poveikiui įvertinti apklausta 1 500 žvejų mėgėjų.

Du darbuotojai 2013 m. dalyvavo TJTT darbo grupės dėl ungurių išteklių (WGEEL) veikloje, kurios metu parengė ir pateikė TJTT 2012 m. ataskaitą apie ungurių žvejybą ir išteklius Lietuvoje. Pagal visų TJTT šalių ataskaitas kartu su užsienio kolegomis parengė tarptautinę TJTT ataskaitą apie ungurių išteklių būklę ir dinamiką. Ungurių tyrimų rezultatai gegužės mėnesį pristatyti tarptautinėje konferencijoje „Ungurių ir kitų migruojančių žuvų rūšių ištekliai“, kur perskaitytas pranešimas „Ungurių žvejybos reikšmė Kuršių marių žuvininkystei“; spalio mėnesį Žuvininkystės Tarnybos seminare perskaitytas pranešimas „Ungurių išteklių apžvalga Baltijos jūros šalių regione“. Lapkričio mėnesį Lietuvos ir Rusijos 14-oje jungtinėje žuvininkystės sesijoje buvo pristatyta pranešimo dalis apie ungurių ir stintų išteklių būklės įvertinimą Kuršių mariose, taip pat parengtas pranešimas apie statistinius žuvų sugavimus Lietuvos–Rusijos pasienio vandenyse. Skyriaus specialistai dalyvavo Europos Komisijos organizuotame Žuvininkystės kontrolės ekspertų grupės, Žuvininkystės ir akvakultūros komiteto susitikime; techniniame darbo grupės BALTFISH susirinkime, kuriame buvo aptariamas praktinis nepageidaujamos priegaudos išmetimų uždraudimo įdiegimas Baltijos jūroje bei žvejybos galimybės Baltijos jūroje 2014 m. pagal Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarybos rekomendacijas; seminare dėl Baltijos jūroje, Šiaurės jūroje ir gretimuose vandenyse specifinės kontrolės ir inspektavimo programos siūlymo; Baltijos jūros regioniniame koordinaciniame susitikime, įgyvendinant Lietuvos nacionalinę žuvininkystės duomenų rinkimo programą, Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūros parengtame rizikos analizės seminare dėl jungtinės veiklos plano Baltijos jūroje; ekspertų susirinkime, kurio metu buvo sprendžiama, kaip užtikrinti šalių narių duomenų apie pardavimus pateikimą Europos Komisijos vykdomam projektui „Europos rinkos observatorija žuvininkystei ir akvakultūrai“ (EUMOF); kontrolės mokymo ir patirties apsikaitimo darbo grupėje, kurios metu aptarta, kokia pagrindinė mokomoji medžiaga turi būti pateikta Europos Žuvininkystės kontrolės agentūros rengiamoje mokomojoje literatūroje, kaip turi būti atliekami žvejybos kontrolės inspektorių mokymai, kad kiekviena šalis narė galėtų užtikrinti visavertį ekspertų parengimą; šeštajame Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos Jungtinio Baltijos jūros žuvininkystės komiteto susirinkime; ES Tarybos (žemės ūkis ir žuvininkystė) 3 265-jame posėdyje, kuriame buvo pasiektas vienbalsis politinis susitarimas dėl Žvejybos galimybių Baltijos jūroje 2014 m.

Vadovaujantis 2004 m. balandžio 26 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 812/2004, nustatančiu priemones dėl atsitiktinio banginių šeimos gyvūnų sugavimo žūklės rajonuose ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 88/89, 2013 m. skyriaus žuvininkystės kontrolės pareigūnas parengė, o Žuvininkystės tarnyba Europos Komisijai pateikė ataskaitą apie atsitiktines banginių šeimos gyvūnų priegaudas, žvejojant pelaginiais tralais.

Du žvejobos kontrolės du kartus pareigūnai dalyvavo susitikime su Latvijos Respublikos žvejobos kontrolės inspektorais bei drauge su jais Liepojos uoste patikrino tris Lietuvos ir vieną Latvijos laivą. UAB „Monistico“ priklausančiame Lietuvos žvejobos laive „Preila“, kuris bazuojasi Liepojos žvejobos uoste, buvo pakeista antena, atnaujinta elektroninio žvejobos žurnalo programa, nustatyta elektroninio žurnalo neveikimo priežastis. Kartu su Latvijos inspektorais buvo atlikta žuvininkystės produktų iškrovimo iš laivo „Preila“ kontrolė ir surašytas patikrinimo aktas. Patikrinimo metu iš laivo buvo iškrauta 4 920 kg plekšnių ir 1 024 kg menkių. Kitą kartą įvyko susitikimas su Latvijos Respublikos žvejobos kontrolės pareigūnais – vykdant Bendrą Baltijos jūros valdymo planą. Kartu su jais patikrintas žuvų iškrovimas. Susitikime buvo diskutuojama apie keitimąsi žuvininkystės duomenimis tarp šalių, pasirašytas protokolas dėl Lietuvos laivų, vykdančių iškrovimus Latvijos Respublikos uostuose, žuvininkystės produktų pirminių pardavimų duomenų teikimo. Buvo nustatytas duomenų perdavimo formatas, dažnumas bei būdas. Po susitikimo Žuvininkystės tarnybos pareigūnai kartu su Latvijos Respublikos žuvininkystės kontrolės pareigūnais Liepojos uoste patikrino du Lietuvos ir vieną Latvijos laivą. Patikrinimo metu iš laivų iškrauta 10 460 kg plekšnių, 4 200 kg strimelių ir 24 740 kg šprotų.

Skyriaus darbuotojai konsultavo, teikė siūlymus bei pastabas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės departamentui dėl teisės aktų (ypač dėl Lietuvos Respublikos Žuvininkystės įstatymo, Lietuvos Respublikos Administracinių teisės pažeidimų kodekso, Žvejobos Baltijos jūroje kvotų skyrimo taisyklių pakeitimų) dėl bendros strategijos ir pozicijos Europos Sąjungos teisės aktų projektams ir visais kitais, su Baltijos jūros žuvininkyste susijusiais klausimais.

4. ŽUVIVAISOS SKYRIAUS VEIKLA

Svarbiausieji Žuvivaisos skyriaus uždaviniai yra:

1. Rengti, derinti ir įgyvendinti saugomų ir vertingų žuvų, vėžių ir pašarinių organizmų rūšių išteklių atkūrimo, palaikymo ir gausinimo, žuvų įveisimo, naujų vertingų hidrobiontų introdukavimo į valstybinius Lietuvos vandenis planus (programas);

2. Teikti pasiūlymus dėl saugomų, globojamų bei vertingų žuvų ir vėžių rūšių išteklių atkūrimo, palaikymo ir gausinimo strategijų bei programų rengimo ir organizuoti jų įgyvendinimą;

3. *Dalyvauti įgyvendinant ES bendrąją žuvininkystės politiką žuvų išteklių atkūrimo ir gausinimo srityje;*

4. *Organizuoti ir vykdyti žuvivaisą valstybiniuose vandens telkiniuose, į kuriuos neišduodami leidimai naudoti žūklės plotus.*

Žuvivaisos skyrius (toliau – Skyrius) kasmet rengia ir vykdo Žuvų ir vėžių įveisimo į valstybinius vandens telkinius į kuriuos neišduodami leidimai naudoti žvejybos plotą planą ir Valstybinį žuvų ir vėžių gaudymo žuvivaisai metų planą. Planų projektai sudaromi pagal Gamtos tyrimų centro mokslininkų oficialiai teikiamas rekomendacijas ir nustatyta tvarka derinami su aplinkos ir žemės ūkio ministerijų specialistais. Suderintus planus įsakymu tvirtina žemės ūkio ministras.

2013 m. Skyrius visus žuvivaisos darbus vykdė remiantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 3D-227 „Dėl žuvų ir vėžių įveisimo į valstybinius vandens telkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, 2013 metų plano ir Valstybinio žuvų ir vėžių gaudymo žuvivaisai 2013 metų plano patvirtinimo“. Remiantis įveisimo planu, buvo numatytos metinės užduotys Skyriaus poskyriams.

2013 metais, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimu Nr. 315 „Dėl valstybinės aplinkos monitoringo 2011-2017 metų programos patvirtinimo“, žemės ūkio ministro 2013 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. 3D-126 „Dėl valstybinės aplinkos monitoringo 2011-2017 metų programos uždavinių įgyvendinimo 2013 metais“ patvirtintos programos uždavinių įgyvendinimo 2013 metams plano 2 punktu, kuriuo Žuvininkystės tarnybai prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos pavesta užtikrinti programos uždavinių įgyvendinimo 2013 metams plano vykdymą, Skyrius tęsė aplinkos stebėsenos mėginių surinkimo darbus.

Taip pat buvo tęsiami 2011 metais pradėti ungurių ir aštriašnių eršketų įveisimo darbai pagal patvirtintus „Europinių ungurių išteklių valdymo planą“ ir „Aštriašnių eršketų populiacijos atkūrimo Lietuvoje 2012 – 2020 metais programos veiksmų planą“.

2013 metais Skyrius organizavo ketvirtąjį kasmetinį Centrinės ir Rytų Europos akvakultūros centrų tinklo narių susitikimą (toliau – NACEE).

Skyriaus specialistai konsultavo interesantus žuvų veisimo, vandens telkinių tvarkymo, pašarinės bazės praturtinimo bei kitais akvakultūros klausimais.

Dauguma darbuotojų kėlė kvalifikaciją, dalyvavo įvairiuose mokymuose, seminaruose ir konferencijose žuvininkystės tematika.

Žuvivaisos darbai

Pagal patvirtintą Žuvų ir vėžių įveisimo į valstybinių vandens telkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, 2013 metų planą Žuvivaisos skyrius žuvų ir vėžių įveisimo darbus

vykdė 67 valstybinės reikšmės neišnuomotuose ežeruose, 59 valstybinės reikšmės upėse, 2 vandens talpyklose ir tvenkiniuose, taip pat Kauno mariose. Skyriaus poskyrių pastangomis iš viso į šiuos vandens telkinius buvo suleista 26 mln. 505,37 tūkst. vnt. įvairių vertingų žuvų ir vėžių, iš jų 8,11 mln. vnt. – paaugintų jauniklių (1 priedas). Žuvų ir vėžių įveisimo į valstybinius neišnuomotus vandens telkinius 2013 metų plano įvykdymas – 102 proc.

Skyriaus darbuotojai koordinavo ir vykdė valstybinio žuvų ir vėžių gaudymo žuvivaisai 2013 metų planą. Rengė ir teikė paraiškas Aplinkos apsaugos agentūrai bei kitoms instancijoms dėl leidimų žuvų ir vėžių reproduktorių gaudymui žuvivaisos tikslams. Vykdė lašišų, šlakių, sykų, seliavų, kiršlių, paprastųjų karosų, lydekų, starkių specialiąją žvejybą. Įvykdytų darbų ataskaitas teikė Aplinkos ministerijai ir Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai.

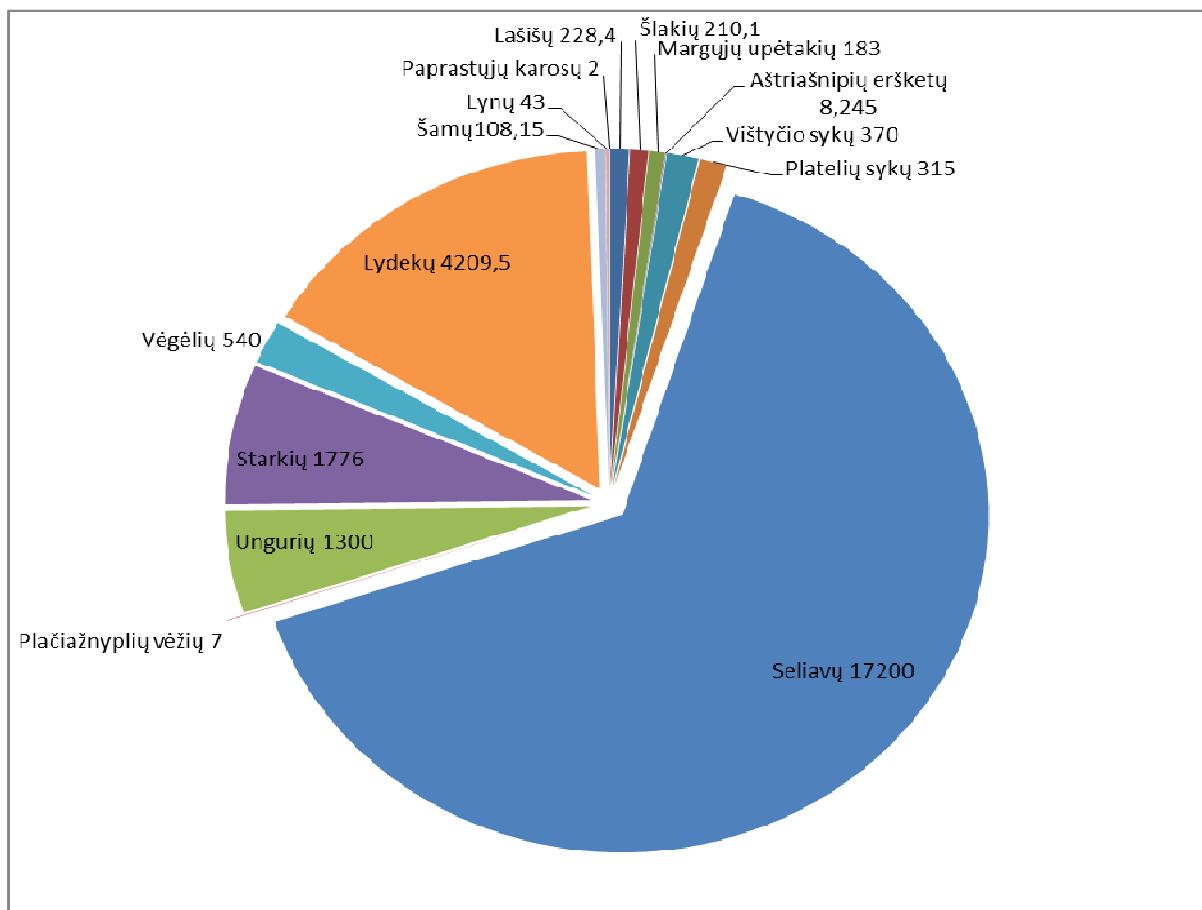
Trečius metus Žuvininkystės tarnybos Žuvivaisos skyriaus padaliniai veisia aštriašničius eršketus. Remiantis „Aštriašničių eršketų populiacijos atkūrimo Lietuvoje 2012 – 2020 metais programos veiksmų planu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir aplinkos ministrų bendru 2012 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 3D-330/D1-401, Žuvininkystės tarnyba 2013 m. pirkė 400 g aštriašničių eršketų ikrų. Ikrai sėkmingai išinkubuoti ir paauginti iki 0+ stadijos Rusnės ir Laukystos poskyriuose. Viso ataskaitiniais metais paleista: į Neries ir Šventosios upes 7,8 tūkst. vnt. aštriašničių eršketų šiųmetukų bei 445 vnt. metinukų.

Jau trečius metus Žuvivaisos skyrius sėkmingai tęsia ir ungurių išteklių atkūrimo Lietuvos vandenyse darbus. 2013 metais atvirojo viešojo pirkimo būdu buvo įsigyta 400 kg europinių ungurių stiklinės stadijos jauniklių, kurių dalis buvo perlaikyta Laukystos poskyryje, ir paleista į Lietuvos ežerus 1197 tūkst. vnt. unguriukų stiklinių stadijoje ir 103 paaugintų jauniklių stadijoje.

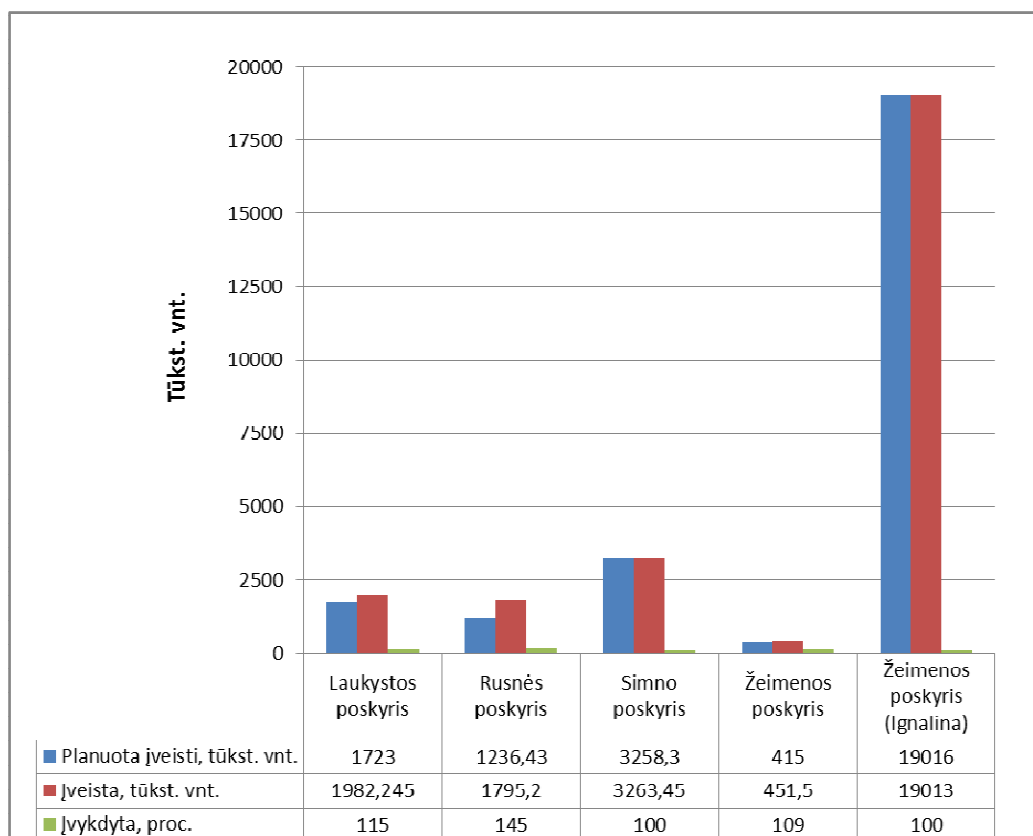
Įveisimo darbai vykdomi remiantis 2007 m. rugsėjo 18 d. Europos Tarybos (EB) reglamentu Nr. 1100/2007 m, kuris įpareigojo kiekvieną ES šalį narę nustatyti priemones europinių ungurių ištekliams atkurti. „Europinių ungurių *Anguilla anguilla* L. išteklių valdymo Lietuvoje planas“ parengtas ŽŪM užsakymu ir Europos Komisijos sprendimu patvirtintas. O darbų projektas rengtas pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos trečiosios prioritetinės krypties „Bendro intereso priemonės“ bei „Vandens faunos ir floros apsaugai ir plėtojimui skirtos priemonės“ veiklos srities „Parama europinių ungurių išteklių valdymo planui Lietuvoje įgyvendinti“.

*Žuvų ir vėžių įveisimo į valstybinius neišnuomotus vandens telkinius
2013 metų plano įvykdymas*

Eil. Nr.	Žuvų ir vėžių rūšis	Žuvų ir vėžių amžius	Planas, tūkst. vnt.	Įveista, tūkst. vnt.	Įvykdyta %
1.	Lašišos	0p	195	218	111,80
		0+	-	0,1	-
		1	10	10,3	103
2.	Šlakiai	0p	190	190	100
		0+	-	10	-
		1	10	10,1	101
3.	Margieji upėtakiai	0p	175	183	104,57
4.	Aštriašnipiai eršketai	0+	6	7,8	130
		1	-	0,445	-
		1+	0,43	-	-
5.	Kiršliai	0+	5	-	-
6.	Vištyčio syakai	0p	300	300	100
		0+	70	70	100
7.	Platelių syakai	0p	315	315	100
8.	Seliavos	0	17200	17200	100
9.	Plačiažnypliai vėžai	0p	7	7	100
10.	Siauražnypliai vėžiai	Įv. (perkėlimas)	5	5	100
11.	Unguriai	Stikl.	1377	1197	86,93
		0p	349	103	29,51
12.	Starkiai	0p	1430	1731	121,05
		0+	45	45	100
13.	Vėgėlės	0p	300	540	180
14.	Lydekos	0p	4150	4150	100
		0+	59	59,2	100,3
		1	0,3	0,3	100
15.	Šamai	0p	70	86,15	123,07
		0+	20	22	110
16.	Lynai	1+	8	8	100
		Įv.	30	35	116,7
17.	Paprastieji karosai	0+	10	2	20
Viso (tik su ungurių stikl.):			25 982,73	26 505,37	102 %
Iš jų paaugintų jaunikių:				8 108,37	
Iš jų paaugintų jaunikių (proc.):				30,6	

2013 metais į valstybinės reikšmės vandens telkinius įveista žuvų ir vėžių (tūkst. vnt.).

Žuvinaisos skyriaus poskyrių įveistų žuvų kiekiai ir plano vykdymas 2013 metais.

Valstybinio žuvų ir vėžių gaudymo žuviniais 2013 metų plano vykdymo suvestinė

Eil. Nr.	Žuvų ir vėžių rūšis	Sugauta žuvų ir vėžių			Surinkta ikų (tūkst.vnt.)	Neries up., Vilniaus, Elektrėnų, Jonavos, Sirvintų, Sventosios upės, Trakų r.	
		20 Planuota (vnt./kg)	18 Sugauta (vnt.)	163 Bendras svoris (kg)			
10.	Lašišos						
1.	Vištyčio sycai	300	169	203	765	Šventosios up., Ukmergės r.	
2.	Platelių sycai	300	444	168	550	Platelių up., Ukmergės r.	
3. 11.	Vėžiai plačiažnypliai upėtakiai	1000	803	1	Perduota Simnui Sugauta bandai sudaryti	Verniejaus ež., Sventosios up.	
		500	486	3		Keročio ež., Siesarties up.	
		500	343	5		Siauramajūnų ež., Švenčionių r.	
4.	Vėžiai siauražnypliai	3000	3000	4	Perkelti į Ignalinos r. Rūžo ež.	Kupiškio marios, Kupiškio r.	
		2000	2000			Ilgio ež., Neries up., Zarasų r., Vilniaus, Elektrėnų, Nemuno up., Jonavos, Sirvintų, Švenčionių, Trakų, Skirvytės upės, Ragsiadorių r.	
5.	Starkiai	30	156	252	9200	Silutės r.	
		200	48	80		Šventosios up., Ukmergės r.	
		40	35	107 14		Iūros, Sesuvio up.	
						Atmatos up.	
12. 6.	Šlakiai Šamai	30	8 17	24 65	200 105	Šventosios up., Ukmergės r.	
		49	5 3	13 10		Siesarties up., Ukmergės up.	
						Silutės r., Vilnelės up.	
7.	Seliavos	25	24	68	3000	Sokaryų ež., Vilniaus r.	
		100		91		Ignalinos r., Laisės up.	
		-	-	-		4600	Šalnu ež., Sirvintų r.
		150		135		7500	Ignalinos r.
		10	2	3		7000	Nelaimio žemup.
13.	Vėgėlė	Priegauda	51	81	7000	Šilutės ež., Ignalinos r.	
		200	56	104	1600	Dūkūnų ež., Ignalinos r.	
8.	Lydekos		126	47	Sugauta bandai sudaryti	Beičių tv. Rokiškio r.	
9.	Kiršliai	50	11	4,1	Sugauta bandai sudaryti	Neries, Šventosios, Siesarties, Musės, Vilnelės upės	
		30	7	2		Siesarties up. Molėtų, Ukmergės r.	
		30	11	2,8		Šventosios up. Anykščių r., Ukmergės r., Jonavos r.	
		30	17	5		Virintos up.	
		30	8	7		Luknos up.	

Aplinkos stebėsenos programos vykdymas

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimu Nr. 315 „Dėl valstybinės aplinkos monitoringo 2011-2017 metų programos patvirtinimo“, žemės ūkio ministro 2013 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. 3D-126 „Dėl valstybinės aplinkos monitoringo 2011-2017 metų programos uždavinių įgyvendinimo 2013 metais“ patvirtintos programos uždavinių įgyvendinimo 2013 metams plano 2 punktu, kuriuo Žuvininkystės tarnybai pavesta užtikrinti programos uždavinių įgyvendinimo 2013 metams plano vykdymą, Skyriaus darbuotojai ėmė mėginius ežerų ir tvenkinių tiriamajam monitoringui (9.4), upių priežiūros intensyviajam monitoringui (10.1), upių tiriamajam monitoringui (10.4) ir žuvų užkrečiamųjų ligų monitoringui (16.4) atlikti.

2013 m. plane buvo numatyti 34 mėginių paėmimo taškai. Pagal patvirtintą grafiką mėginių surinkimą vykdė Žuvivaisos skyrius kartu su Žeimenos poskyriais (Ignalinoje). Sugautos žuvys pristatytos Nacionaliniam maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutui. Žuvų mėginiai buvo tiriami virusologiškai, bakteriologiškai ir chemiškai. Išanalizavus laboratorinių tyrimų rezultatus, konstatuota, kad virusinių ligų (karpių pavasarinės viremijos PKV antigeno) ir bakterinių ligų – pseudomonozės bei furunkuliozės sukėlėjų nepasitaikė. Cheminiai tyrimai neparodė gyvsidabrio ir jo junginių bei heksachlorobenzeno leistinių koncentracijų viršijimo plėšriųjų žuvų kūno masėje.

2013 metai buvo tretieji Valstybinio aplinkos monitoringo 2011–2017 metų programos uždavinių įgyvendinimo metai, tačiau jei žvelgiant plačiau tai jau devintieji metai kai vykdoma analogiška programa. Apibendrinant gautus duomenis iš Europos Sąjungos institucijų akredituoto Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto galime pateikti išvadas.

Vykdamt bakteriologinius tyrimus 2010–2013 metais bakterija *Pseudomonas Anquilliseptica* nebuvo rasta, tačiau ankstesniais metais ji buvo išskirta. Tai *Pseudomonas* šeimos, dažoma Gram neigiamai bakterija sutinkama ir vidutinių platumų vandenyse, labai savo sandara ir virulentiškumu esant nepalankioms aplinkybėms panaši į *Pseudomonas aeruginosa*.

Užsikrėtimo procentas nuo ištirtų mėginių per 2005–2009 m. svyravo nuo 1,07–17,58%. Taikant geometrinio vidurkio skaičiavimo metodiką tikėtina, kad ši bakterija paplitusi 7,02 % mūsų šalies vandens telkiniuose.

Išvada: būtina prieš įveisiant žuvis į visus vandens telkinius atlikti bent 2 metus iš eilės po 2 kartus tyrimus šios bakterijos atžvilgiu.

2005–2011 m. buvo atliekami karpinių žuvų pavasarinės viremijos ir laišišinių žuvų hemoraginės septicemijos virusologiniai tyrimai, o 2013 metais pradėti vykdyti: koi herpes viruso infekcijos tyrimai. Tiek ankstesniais metais vykdytų tyrimų duomenimis karpinių žuvų pavasarinės

karpių viremijos sukėlėjai neaptikti. 2013 metais vykdant koi herpes viruso infekcijos tyrimą susirgimų nepasitaikė.

Naudojantis statistinių informacinių rodiklių dispersiją, galima aiškiai pasakyti, kad Lietuvos Respublika yra saugi šių pavojingų ligų ir gamtinių šių ligų židinių nerasta

Išvada: nežiūrint palankios epizootinės būklės būtina atkreipti dėmesį, kad esant globaliems klimato pokyčiams (atšilimas) kinta gyvūnų migraciniai įpročiai. Be to vykdomi nekontroliuojami žuvų pervežimai iš kaimyninių ES šalių kuriose ligos fiksuotos. Kaimyninėse valstybėse (Lenkijos Respublika, Čekijos Respublika, Danija, Norvegija), todėl tyrimus tikslinga palikti. Atkreipti dėmesį į migruojančias žuvis. Taip pat 2014 metais planuojama pakeisti mėginių surinkimo taškus išdėstant juos arčiau žuvininkystės ūkių, kadangi yra tikimybė šias ligas įsivežti iš kitų šalių ir jas išplatinti į natūralius vandens telkinius.

Cheminiai tyrimai apima sunkiųjų metalų (švino, kadmio, gyvsidabrio) ir pesticidų bei polichlorbifenidų (PCB) atžvilgiu tyrimus. Remiantis 2005-2010 metų tyrimais bei 2011-2013 metų tyrimų rezultatais bei atsižvelgiant į vandens telkinių kitimą, kuriame matomi ribiniai koncentracijos pokyčiai tikėtina, kad stacionarių ilgalaikių taršos šaltinių nėra. Tiriant mėginius visų cheminių elementų ir PCB likučiai neviršijo didžiausiųjų leistinų koncentracijų (DLK) normų.

Išvada: visais metais gyvsidabrio koncentracijos būdavo fiksuojamos, bet DLK neviršydavo. Būtina išplėsti PCB stebėseną, gerėjant ekonominėms sąlygoms, žemės ūkyje tikėtina, kad didės DDT izomerų patekimas į vandens telkinius.

Projektų įgyvendinimas ir kita veikla

Europinių ungurių išteklių valdymo plano vykdymas

2013 metais Skyrius dalyvavo ir skaitė pranešimus Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos įgyvendinamo projekto „Europinių ungurių išteklių valdymo plano įgyvendinimas Lietuvoje“, kuris finansuojamas Europos žuvininkystės fondo ir Lietuvos Respublikos lėšomis, 2013 m. organizuojamose viešinio renginiuose – tarptautinėje konferencijoje ir seminaruose.

2013 m. gegužės 16–17 d. vykusioje tarptautinėje konferencijoje „Unguriai ir kitos migruojančios žuvų rūšys“ skyriaus darbuotojų perskaityti pranešimai:

- Europinių ungurių (*Anguilla anguilla* (L.) įveisimo darbai įgyvendinant projektą „Europinių ungurių išteklių valdymo plano įgyvendinimas Lietuvoje“ (pranešėjas J. Poviliūnas, Žuvivaisos skyriaus vyriausiasis specialistas);

- Lašišinių žuvų išteklių atstatymas Lietuvos vidaus vandenyse (pranešėjas dr. E. Leliūna, Žuvivaisos skyriaus Žeimenos poskyrio vyriausiasis specialistas);

- Aštriašnių eršketų (*Acipenser oxyrinchus mitchill* (L.)) populiacijos atkūrimo Lietuvoje darbai (pranešėjas A. Pilinkovskij, Žuvivaisos skyriaus vyriausiasis specialistas).

2013 m. spalio 30 d. Tarnyba surengė du Europos žuvininkystės fondo ir Lietuvos Respublikos lėšomis finansuojamo projekto Europinių ungurių išteklių valdymo plano įgyvendinimas Lietuvoje seminarus:

- Projekto „Europinių ungurių išteklių valdymo plano įgyvendinimas Lietuvoje“ seminaras.
- Praeivės žuvis. Jų būklė ir išteklių atkūrimo darbai Lietuvoje.

Skyriaus darbuotojai aptarė jau atliktus bei numatomus ungurių projekto darbus, apžvelgė ungurių įveisimo ypatumus bei migruojančių žuvų būklę ir jų išteklių atkūrimo darbus Lietuvoje.

Seminaruose perskaityti pranešimai:

- Europinių ungurių (*Anguilla anguilla* (L.)) įveisimo darbai įgyvendinant projektą „Europinių ungurių išteklių valdymo plano įgyvendinimas Lietuvoje“, J. Poviliūnas, Žuvivaisos skyriaus vyriausiasis specialistas.

- Ungurių paauginimo patirtis uždaroje sistemoje, R. Morkūnas, Žuvivaisos skyriaus Trakų Vokės poskyrio vyriausiasis specialistas.

- Aštriašnių eršketų populiacijos atkūrimo Lietuvoje darbai, A. Pilinkovskij, Žuvivaisos skyriaus vyriausiasis specialistas.

*Aštriašnių eršketų populiacijos atkūrimo Lietuvoje 2012 – 2020 metais programos
veiksmų plano įgyvendinimas*

Žuvininkystės tarnyba pastaruoju metu kartu su kitu NACEE nariu – Stanislavo Sakovičiaus vardo vidaus vandens žuvininkystės institutu – bei dar keliomis valstybėmis glaudžiai bendradarbiauja aštriašnių eršketų *Acipenser oxyrinchus* išteklių atkūrimo Baltijos jūroje ir į Baltijos jūrą įtekančiose upėse klausimu. Šiuo metu Žuvininkystės tarnyba vykdo Aštriašnio eršketo reintrodukcijos programą, pagal kurią kasmet tam tikras aštriašnių eršketų kiekis įveisiamas į upes, kurios istoriškai buvo tinkamos migracijai ir nerštui. Taip pat Žuvininkystės tarnyba kartu su Ekologijos instituto Gamtos tyrimų centru vykdo šių karališkų žuvų migracijos Lietuvoje tyrimus.

Siekiant atstatyti per pastarąjį šimtmetį visiškai išnykusią Aštriašnio eršketo populiaciją Baltijos jūroje, būtinas valstybių esančių šalia Baltijos jūros bendradarbiavimas ir kiekvienos jų indėlis siekiant šio tikslo. Vadovaujantis HELCOM rekomendacijomis bei ES Baltijos jūros regiono strategijos tikslais, kelios ES valstybės narės (bendradarbiaudamos ir su Kaliningrado sritimi) ėmėsi iniciatyvos bendromis pastangomis atkurti Baltijos jūros Aštriašnių eršketų *Acipenser oxyrinchus* išteklius, kurie šiuo metu yra išnykę. To pasėkoje, gimė idėja parengti bendrą projektą, kuris būtų finansuojamas iš LIFE+ programos. Lietuvos dalies minėto projekto tikslas – atkurti ir išsaugoti

Aštriašnių erškėtų *Acipenser oxyrinchus* populiaciją Lietuvos vandenyse ir Baltijos jūroje, išplečiant minėtų žuvų veisimo bazę ir padidinant paaugintų išleidžiamų šių žuvų jauniklių kiekį į mokslininkų identifikuotas upes, t.y. istorines Aštriašnių erškėtų *Acipenser oxyrinchus* buveinių vietas, sukuriant jų reprodukcinį genofondą tolimesniems darbams bei vykdant mokslinius tyrimus, susijusius su šių žuvų biologija ir migracija.

2013 m. balandžio 21-23 d. Skyriaus atstovai dalyvavo tarptautiniame pasitarime dėl galimybių dalyvauti bendrame projekte dėl aštriašnių erškėtų išteklių atkūrimo Baltijos jūroje ir į Baltijos jūrą įtekančiose upėse, kuris būtų finansuojamas pagal LIFE+ programą. Pasitarimas vyko Lenkijos Stanisłavo Sakovičiaus vardo vidaus vandenų žuvininkystės institute, Olštynė. Susitikime dalyvavo Lietuvos, Lenkijos, Rusijos bei Vokietijos žuvininkystės specialistai. Tarptautiniame projekte planuojančios dalyvauti šalys kartu pateikė paraišką tikintis gauti finansavimą iš finansinio instrumento „Seed money facility“ koordinaciniams ir pasirengimo darbams rengiant bendrą projektą. Posėdžio metu taip pat buvo pasiūlyta bendrai surinkti esamus istorinius ir dabartinius duomenis apie Baltijoje gyvenusius Aštriašnius erškėtus bei šiuo metu vykdomus Aštriašnių erškėtų išteklių atkūrimo darbus. Taip pat susitikimo metu buvo aptarta planuojama bendrai parengti ir teikti Aštriašniams erškėtams gausinti, stebėsenai atlikti bei natūralaus neršto sąlygoms upėse gerinti skirto projekto paraiška. Išrinkti už projekto veiklų koordinavimą atsakingus asmenys.

2013 m. rugsėjo 18–20 d. Skyriaus atstovas kartu su kolegomis iš Vokietijos, Lenkijos, Latvijos ir Estijos dalyvavo Varšuvoje vykusiame Helsinkio komisijos (HELCOM) organizuotame susitikime atlantinio eršketo Baltijos jūroje problematikai aptarti. Susitikimo dalyvių šalyse pagal istorinius šaltinius gyveno ar buvo sugaunami erškėtai, todėl jose vykdomos veiklos, susijusios su erškėtų išteklių atkūrimu Baltijoje ir jų gausinimu. Išklausius pasisakymus, buvo nuspręsta iš žinomų istorinių šaltinių surinkti duomenis apie čia gyvenusius erškėtus ir juos sugretinti su šiuo metu vykdomais Baltijos erškėtų išteklių atkūrimo darbais. Gautus duomenis nutarta pateikti Helsinkio komisijai, kuri įpareigota parengti bendrą Baltijos eršketo išteklių valdymo planą. Susitikimas baigtas rengiamo projekto, skirto atlantinio eršketo populiacijai Europoje gausinti, natūralių neršto sąlygų upėse gerinti ir stebėsenai užtikrinti paraiškos aptarimu.

Kita veikla

2013 metais Skyrius organizavo ketvirtąjį kasmetinį Centrinės ir Rytų Europos akvakultūros centrų tinklo narių susitikimą (toliau – NACEE), kuris įvyko 2013 m. gegužės 15 d. Vilniuje. Jame be Lietuvos dalyvavo NACEE delegacijos iš Baltarusijos, Lenkijos, Vengrijos, Latvijos, Moldovos, Rusijos Federacijos, Ukrainos, Čekijos ir kt. šalių. Susitikime aptartas NACEE dalyvavimas tarptautiniuose projektuose bei tarptautiniuose renginiuose pristatant NACEE ir jos narius, apsvarstyti ankstesnių ir einamųjų metų biudžetai bei kiti tinklo narių nuveikti darbai.

2013 m. rugsėjo 19-20 d. Švenčionių rajono savivaldybėje vyko aplinkosaugos forumas, pagal Latvijos-Lietuvos-Baltarusijos pasienio teritorijų bendradarbiavimo programos projektą "Trečias žingsnis". Forume dalyvavo Žuvininkystės tarnybos Žuvivaisos skyriaus specialistai, kurie pristatė atliekamus žuvivaisos darbus Ignalinos ir Švenčionių rajonuose.

Numatomi darbai

Žuvivaisos skyriaus Trakų Vokės poskyris. Pagal pradinį Poskyrių projekto įgyvendinimo planą iki 2013 m. pabaigos turėjo būti užbaigti Trakų Vokės poskyrio inkubatoriaus rekonstrukcijos darbai. Tačiau šių darbų pirkimas labai užsitęsė ir iki šiol dar neužbaigtas. Būtina kuo greičiau užbaigti pirkimą ir pradėti rekonstrukcijos darbus, kad skirta parama būtų įsisavinta.

Rengiami pirkimo dokumentai Poskyrių projekte numatyta įsigyti nemontuojamai technologinei įrangai, kurią galėsime priimti tik užbaigus rekonstrukcijos darbus.

Atnaujinus poskyrio žuvivaisos pajėgumus, jo pagrindinė užduotis bus margujų upėtakių ir kiršlių veisimas šių žuvų populiacijoms Lietuvos upėse palaikyti bei gausinti. Kad šie darbai būtų vykdomi racionaliai, būtina naujai įvertinti margujų upėtakių ir kiršlių populiacijų būklę Lietuvos upėse ir parengti rekomendacijas, kurių upių populiacijų palaikymui ar pagausinimui reikalingas jų papildymas dirbtinai išveistomis žuvimis, nurodant galimas reproduktorių gaudymo vietas (upes) bei kiekius ir iš jų gautų dirbtinio veisimo jauniklių išleidimo vietas, išleidžiamų žuvų amžių bei kiekius kiekvienai vietai 2015-2020 metų laikotarpiu. Poskyrio iniciatyva Žemės ūkio ministerija 2013 metais šiuo tikslu užsakė mokslinį tyrimą „Margujų upėtakių ir kiršlių populiacijų būklės įvertinimas ir rekomendacijų dėl jų dirbtinio veisimo darbų populiacijoms palaikyti bei pagausinti 2015 – 2020 metams pateikimas“. 2013 metais pradėti tyrimai bus tęsiami 2014 metais ir metų pabaigoje parengtos mokslinės rekomendacijos, reikalingos tolimesniam poskyrio veiklos planavimui.

Rusnės poskyris valdo 1,07 ha tvenkinių ir jų pritaikyti veisiamų žuvų paauginimui nėra sąlygų. Sunku sužvejoti sterktų reproduktorius. Gaudyti Kuršių mariose nėra įrangos, o Nemune, Atmatoje ir Skirvytėje sterktai pasirodo pavėluotai ir tik labai smulkios žuvis, nes stambesnės retai prasmunka pro mariose tankiai sustatytas tinklų užtvaras.

Iki šiol Rusnės poskyris žuvis augina 28 tūkst. litrų vandens bendros talpos uždaru sistemų paauginimo baseinuose, kur išauginama vėgėlių- 0p 2800 vnt., storkų – 0p 900 tūkst. vnt., šamų – O+ 45 tūkst. vnt., aštriašnių eršketų – 0+ 5000 vnt., metinukų – 400 vnt. Po Poskyrių Projekto įgyvendinimo vandens talpa bus padidinta 25 tūkst. litrų, ir bendras kiekis viršys 50 tūkst. litrų.

Šiuo metu jau yra pastatytas 49,8 m² sandėlys – garažas, ir palaisvintos patalpos rekonstrukcijos darbams. Iki 2014 metų birželio 30 dienos rekonstrukcija turėtų būti baigta.

Laukystos poskyris. Tvenkiniuose auginama karpiai, augalėdės žuvis, įveisia paaugintus starkius ir lydekas į Kauno marias. Laukystos tvenkiniai yra kaskadiniai, kuriuose vienu metu neįmanoma auginti skirtingų rūšių žuvis.

Žeimenos poskyris. Iki 2014 m. gegužės mėn. užbaigti abiejų cechų geoterminės įrangos modernizavimą. Tai leis prailginti esamos sistemos eksploatavimo laiką ir padidins vandens atšaldymo proceso efektyvumą.

Be minėtų darbų, eilės atnaujinti laukia kita cechų įranga ir darbai: geoterminės sistemos modernizavimas abiejuose cechuose, mobiliojo inkubatoriaus sumontavimas retų ir mažos apimties žuvų (pvz. kiršlių) veisimui, šėryklų montavimas Šlakių ceche, naujų vandens siurblių įsigijimas, pakeičiant susidėvėjusius.

**Žuvų ir vėžių įveisimo į valstybinius vandens telkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą,
2013 metų plano vykdymo suvestinė**

1 lentelė

Rajonas, savivaldybė	Telkinio pavadinimas, plotas, ha	Inven- torinis Nr. kodas	Direkcijos, kuriai priskirta saugoma teritorija, pavadinimas	Įveisiamų arba perkeliamų žuvų, vėžių rūšys, amžius, kiekis tūkst. vnt.										
				Vištyčio sykai 0p / 0+	Platelių sykai 0p	Seliavos 0	Plačia- žnypliai vėžiai 0p	Unguriai stikl./0p	Sterkai 0p/0+	Vėgėlės 0p	Lydekos 0p/0+/1	Šamai 0p/0+	Lynai 1+/Iv.	Paprasti eji karosai 0+
Ežerai, tvenkiniai														
Alytaus	Daugų (Didžiulis), 910,8	56-63		100/0							100/0/0			
	Obelija, 573,4	61-40	Metelių RPD								60/0/0			
	Giluitis, 234,5	55-12		0/70										
Anykščių	Rubikių, 934,4	30-30	Anykščių RPD					94/0						
Druskininkų	Aviris, 137,3	61-176	Veisiejų RPD								0/2/0			
Elektrėnų	Ilgis, 154,2	58-2									0/1/0			
	Vievis, 294,5	50-82				900						10/0		
Ignalinos	Asalnai, 263,5	32-90						26/0						
	Baluošas, 425,9	32-79	Aukštaitijos NPD			1000					100/0/0	0/6		
	Dringis, 713,1	31-97				3000					100/0/0	0/5		
	Drūkšiai, 3622,2	33-7	Gražutės RPD								260/0/0			
	Dūkštas, 519,9	32-46	Gražutės RPD					52/0						
	Erzvētas, 206,2	45-2							20/0		70/0/0			
	Linkmenas, 75,7	31-185	Aukštaitijos NPD								30/0/0			
	Lūšiai, 390,9	32-91	Aukštaitijos NPD								120/0/0	0/5		
	Ūkojas, 190,2	31-184	Aukštaitijos NPD									0/5		
Kauno	Ūsiai, 256,5	43-60	Aukštaitijos NPD					26/0			65/0/0			
	Kauno marios, 6350,0		Kauno marių RPD						446/15		690/50,2/0	36/0		
Lazdijų	Dusia, 2334,0	61-12	Metelių RPD	200/0							1000/0/0	20/0		
	Metelys, 1289,5	61-39	Metelių RPD						0/30			15/0	6,6/18	
Molėtų	Alaušai, 262,0	42-7						26/0						
	Alnis, 100,6	43-86	Aukštaitijos NPD				3				0/5/0			
	Bebrusai, 367,4	42-71						37/0						
	Dūriai, 274,3	42-32						27/0						
	Galuonai, 586,5	43-214						58/0						
	Galuonis, 297,5	43-41	Aukštaitijos NPD					0/7						
	Išnarai, 308,4	43-215	Aukštaitijos NPD					30/0						
	Kertuojai, 545,2	43-173	Aukštaitijos NPD						15/0			5/0		
	Lakajai Baltieji, 699,8	43-118	Aukštaitijos NPD					70/0						
Lakajai Juodieji,	43-174	Aukštaitijos NPD					39/0							

Rajonas, savivaldybė	Telkinio pavadinimas, plotas, ha	Inven- torinis Nr. kodas	Direkcijos, kuriai priskirta saugoma teritorija, pavadinimas	Įveisiamų arba perkeliamų žuvų, vėžių rūšys, amžius, kiekis tūkst. vnt.										
				Vištyčio sykai 0p / 0+	Platelių sykai 0p	Seliavos 0	Plačia- žnypliai vėžiai 0p	Unguriai stikl./0p	Sterkai 0p/0+	Vėgėlės 0p	Lydekos 0p/0+/1	Šamai 0p/0+	Lynai 1+/Iv.	Paprasti eji karosai 0+
	387,0													
	Siesartis, 503,6	42-57						50/0						
	Stirniai, 855,4	43-71	Aukštaitijos NPD								40/0/0			
Prienų	Šilavoto tv., 12,8	10050350										0,15/0	0,4/0	
Rokiškio	Obelių, 51,0	20-9											1/0	2
Rokiškio, Zarasų	Sartai, 1336,8	20-76	Sartų RPD		100			134/0						
Skuodo	Barstyčių tv., 37,4	20050142						3/0						
Švenčionių	Baluošai, 244,9	43-278	Asvejos RPD								25/0/0			
	Kretuonas, 861,0	44-25	Aukštaitijos NPD					85/0						
	Vajuonis, 213,2	44-26	Aukštaitijos NPD		25			0/5						
	Žeimenys, 436,3	44-2	Aukštaitijos NPD		30						200/0/0			
Trakų	Akmena, 268,7	57-122	Trakų INDP		50						27/0/0			
	Drabužis, 53,4	57-90	Aukštadvario RPD		10									
	Galvė, 361,1	57-123	Trakų INDP								200/0/0			
	Luka, 87,7	57-138	Trakų INDP								0/0/0,3			
	Spindžius, 106,7	57-92	Aukštadvario RPD			300								
	Totoriškių, 76,0	57-127	Trakų INDP						20/0					
	Verniejus, 95,9	57-80	Aukštadvario RPD		15									
Ukmergės	Lėnas, 265,2	29-7					0/7							
Utenos, Molėtų	Aisetas, 502,1	43-36	Aukštaitijos NPD		40	5000		0/13			90/0/0			
Utenos	Alaušas, 1071,8	31-24						107/0			270/0/0			
	Indrajai, 290,6	31-29						29/0						
	Tauragnas, 503,7	31-140	Aukštaitijos NPD			7000		50/0			120/0/0			
	Utenas, 199,6	31-150	Aukštaitijos NPD					20/0						
	Utenykštis, 83,7	32-64	Aukštaitijos NPD								30/0/0			
Varėnos	Savistas, 61,7	56-64							20/0					
Vilkaviškio	Paežerių, 399,1	53-6						30/0						
Vilniaus	Balsys, 56,0	51-40	Verkių RPD		10						0/1/0			
	Ilgas, 74,8	52-2									7/0/0			
	Ilgutis, 82,2	58-9									30/0/0			
	Karvys, 58,7	51-14			10									
	Minkelių, 31,2	51-7											0/2	
	Riešė, 85,2	51-64									8/0/0		0/5	
	Širvys, 85,1	51-3							10/0				0/5	
	Vilnoja, 57,6	51-30									15/0/0		0/5	

Rajonas, savivaldybė	Telkinio pavadinimas, plotas, ha	Inven- torinis Nr. kodas	Direkcijos, kuriai priskirta saugoma teritorija, pavadinimas	Įveisiamų arba perkeliamų žuvų, vėžių rūšys, amžius, kiekis tūkst. vnt.										
				Vištyčio sykai 0p / 0+	Platelių sykai 0p	Seliavos 0	Plačia- žnypliai vėžiai 0p	Unguriai stikl./0p	Sterkai 0p/0+	Vėgėlės 0p	Lydekos 0p/0+/1	Šamai 0p/0+	Lynai 1+ /Iv.	Paprasti eji karosai 0+
Zarasų	Asavas, 198,7	32-22	Gražutės RPD					20/0						
	Luodis, 1287,6	32-42	Gražutės RPD					129/0			150/0/0			
	Samavas, 545,3	32-21	Gražutės RPD					55/0						
	Šventas, 425,9	32-45	Gražutės RPD					0/11			43/0/0			
	Vencavas, 225,6	20-146			25									
Šilutės	Krokų Lanka, 787,8	22-2						0/60						
UPĖS														
Šilutės	Nemuno žemupys ir jo intakai		Nemuno deltos RPD						1200/0	540	300/0/0			
Biržų	Apaščia						4							
Iš viso:				300/70	315	17200	7	1197/103	1731/45	540	4150/59,2/0,3	86,15/22	8/35	2

Rajonas, savivaldybė	Vandens telkinio pavadinimas	Išleistų žuvų rūšis, amžius, kiekis (tūkst. vnt.)									
		Lašišos			Šlakiai			Margieji upėtakiai	Kiršliai	Aštriašnipiai eršketai	
		Jaunikliai 0p	Šiūmetukai 0+	Rituoliai 1	Jaunikliai 0p	Šiūmetukai 0+	Rituoliai 1	Jaunikliai 0p	Šiūmetukai 0+	Šiūmetukai 0+	Metinukai 1
	Nemuno baseinas				10			20			
Jurbarko	Viešvilė				5						
Šilutės	Šyša				5						
Druskininkų	Ratnyčia							5			
Trakų	Verknė							15			
	Neries baseinas	85	0,1	5,3	50	5		20		5,8	0,235
Vilniaus, Trakų, Elektrėnų, Kaišiadorių, Širvintų, Jonavos	Neris	45	0,1	5,3		5				5,8	0,235
Vilniaus	Vilnia	17			5			5			
Vilniaus	Žalesa				2						
Vilniaus	Kena	5			5						
Vilniaus	Vokė	5			5			5			
Vilniaus	Dūkšta	5			5			2			
Trakų	Saidė				3						
Elektrėnų	Bražuolė				5						
Širvintų	Musė	8			10			5			
Kaišiadorių	Laukysta				5						
Jonavos	Lomena				5						
Vilniaus	Bezdonė							3			
	Šventosios baseinas	53			40		5,1	15	0	2	0,21
Ukmergės, Anykščių, Jonavos	Šventoji	30			10		5,1	10	0	2	0,21
Ukmergės	Plaštaka				5						
Ukmergės	Širvinta	5			5						
Molėtų, Anykščių	Virinta	8			10			5			
Molėtų	Grabuosta				5						
Ukmergės	Siesartis	10									
Anykščių	Nevėža				5						
	Žeimenos baseinas				20	5		28	0		
Švenčionių	Žeimena								0		
Švenčionių	Lakaja							8			
Švenčionių	Mera				10	5		12	0		
Švenčionių	Peršokšna				5			7	0		
Švenčionių	Saria							1			
Vilniaus	Jusinė				5						
	Merkio baseinas							60			
Varėnos	Merkys							20			
Varėnos	Amarnia							3			
Varėnos	Derežna							5			
Varėnos	Spengla							5			
Varėnos	Šalčia							5			
Varėnos	Ūla							10			
Varėnos	Grūda							5			

Rajonas, savivaldybė	Vandens telkinio pavadinimas	Išleistų žuvų rūšis, amžius, kiekis (tūkst. vnt.)									
		Lašišos			Šlakiai			Margieji upėtakai	Kiršliai	Aštriašnipiai eršketai	
		Jaunikliai 0p	Šiųmetukai 0+	Rituoliai 1	Jaunikliai 0p	Šiųmetukai 0+	Rituoliai 1	Jaunikliai 0p	Šiųmetukai 0+	Šiųmetukai 0+	Metinukai 1
Varėnos	Verseka							7			
	Dubysos baseinas	30		5	10						
Raseinių, Kelmės	Dubysa	30		5	7						
Kelmės	Kražantė				3						
	Minijos baseinas	30			10			10			
Plungės, Rietavo, Kretingos	Minija	30									
Šilutės	Tenenys				7			10			
Šilutės	Šiušis				3						
	Jūros baseinas	20			25		5				
Tauragės, Šilalės	Jūra	20			5		5				
Tauragės	Šunija				2						
Tauragės	Ančia				3						
Jurbarko, Tauragės	Upyna				2						
Tauragės, Šilalės	Akmena				5						
Tauragės	Šešuvis				5						
Tauragės	Agluona				3						
	Bartuvos baseinas							20			
Skuodo	Bartuva							10			
Skuodo	Luoba							5			
Skuodo	Šata							5			
	Šventosios paj. baseinas				10						
Kretingos	Šventoji				7						
Kretingos	Darba				3						
	Ventos baseinas				15			10			
Mažeikių	Viešėtė				5						
Mažeikių	Lūšis (Lūšė)				5						
Mažeikių	Šerkšnė				5						
Telšių	Virvyčia							10			
Iš viso:		218	0,1	10,3	190	10	10,1	183	0	7,8	0,445

Sutartiniai žymėjimai:

Stikl. – stiklo stadija;

0 – lervutės;

0p – paauginti jaunikliai (plėšriųjų žuvų iki kanibalizmo pasireiškimo);

0⁺ – šiųmetukai;

1 – metinukai;

1⁺ – dvivasariai;

Įv. – įvairiaamžiai;

NPD – nacionalinio parko direkcija;

RPD – regioninio parko direkcija;

INDP – istorinio nacionalinio parko direkcija;

Aukštaitijos NPD – Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija

Valstybinio žuvų ir vėžių gaudymo žuviniais 2013 metų plano vykdymo suvestinė lentelė

Eil. Nr.	Žuvų ir vėžių rūšis	Sugauta žuvų ir vėžių				Vandens telkinys (pavad., raj.)	Leidimo Nr.	Pateikta ataskaita pagal AM formą	Atsakingi už žvejybą
		Planuota (vnt./kg)	Sugauta (vnt.)	Bendras svoris (kg)	Surinkta ikrų (tūkst. vnt.)				
1.	Vištyčio sykai	300	169	213	765	Vištyčio ež., Vilkaviškio r.	68	2014-01-07	B.Daukšys, E.Stachovas
2.	Platelių sykai	300	444	168	550	Platelių ež., Plungės r.	67	2014-01-07	B.Daukšys, E.Stachovas
3.	Vėžiai plačiažnypliai	1000	803	Perduota Simnui	9200	Verniejaus ež., Trakų r.	41	2013-10-07	B.Daukšys, G.Marcinkevičius
		500	486			Keročio ež., Švenčionių r.			
		500	313			Siauro Mažojo ež., Švenčionių r.			
4.	Vėžiai siauražnypliai	3000	3000	Perkelti į Ignalinos r. Rūžo ež.	9200	Kupiškio marios, Kupiškio r.	42	2013-10-07	B.Daukšys, A.Mašalas
		2000	2000			Ilgio ež., Zarasų r.			
5.	Starkiai	200	126	212	9200	Nemuno up., Šilutės r.	15	2013-05-22	S.Bulcis, J. Puleikis
			48	80		Skirvytės up., Šilutės r.			
			6	14		Atmatos up., Šilutės r.			
6.	Šamai	20	17	65	105	Nemuno up., Šilutės r.	33	2013-10-09	S.Bulcis, J. Puleikis
			3	10		Skirvytės up., Šilutės r.			
7.	Seliavos	100		91	3000	Šakarvų ež., Ignalinos r.	066	2013-12-19	A.Bugailiškis, A.Mašalas
		150		135	4600	Asalų ež., Ignalinos r.			

		200		170	7500	Lūšių ež. Ignalinos r			
8.	Lydekos	200	56	104	1600	Drūkšių ež., Ignalinos r.	12	2013-05-20	B.Daukšys, A.Mašalas
			126	47	Sugauta bandai sudaryti	Beičių tv. Rokiškio r.	06	2013-03-29	
9.	Kiršliai	50	11	4,1	Sugauta bandai sudaryti	Neries, Šventosios, Siesarties, Musės, Vilnelės upės	56, 57, 58, 60	2013-09-17	B.Daukšys, E.Stachovas
		30	7	2		Siesarties up. Molėtų, Ukmergės r.			
		30	11	2,8		Šventosios up. Anykščių r., Ukmergės r., Jonavos r.			
		30	17	5		Virintos up.	16	2013-05-18	B. Daukšys
		30	8	7		Luknos up.			
10.	Lašišos	20	18	163	300	Neries up., Vilniaus, Elektrėnų, Jonavos, Širvintų, Švenčionių, Trakų r.	56, 57, 58, 60	2013-09-17	B.Daukšys, E.Stachovas, G.Marcinkevičius
		15	11	92		Šventosios up., Ukmergės r.			B.Daukšys, E.Stachovas, G.Marcinkevičius
		5	3	26		Siesarties up., Ukmergės r.			
11.	Margieji upėtakiai	30	1	1	Sugauta bandai sudaryti	Šventosios up.	56, 57, 58, 60	2013-09-17	B.Daukšys, E.Stachovas, G.Marcinkevičius
		30	5	3		Siesarties up.			
		30	9	5		Virintos up.	16	2013-05-28	B. Daukšys
		30	4	4		Luknos up.			
12.	Šlakiai	30	5	15	200	Neries up.,	56, 57, 58, 60	2013-09-17	B.Daukšys,

						Jonavos, Širvintų, Švenčionių, Trakų, Kaišiadorių r.			G.Marcinkevičius
		40	35	107		Jūros, Šešuvio up. Tauragės r.			B.Daukšys, J. Krakys
		30	8	24		Šventosios up., Ukmergės r.			B.Daukšys, E.Stachovas, G.Marcinkevičius
		15	5	13		Siesarties up., Ukmergės r.			
		25	24	68		Vilnelės up., Vilniaus r.			
		-	-	-		Musės up., Širvintų r.			
		10	2	3		Nemuno žemup. Šilutės r.	59	2013-12-02	S.Bulcis, J. Puleikis
13.	Vėgėlė	Priegauda	51	81	7000	Nemuno žemup. Šilutės r.	59	2013-12-02	S.Bulcis, J. Puleikis

4.1. ŽUVIVAISOS SKYRIAUS TRAKŲ VOKĖS POSKYRIO VEIKLA

Pagrindinis Žuvivaisos skyriaus Trakų Vokės poskyrio uždavinys – įgyvendinti lašišų, šlakių, margujų upėtakių, vaivorykštinių upėtakių, kiršlių, peledžių ir kitų žuvų išteklių atkūrimo, palaikymo, gausinimo, naujų vertingų hidrobiontų introdukavimo ir reintrodukavimo bei žuvų įveisimo strategijas ir programas.

Pajėgumai. Poskyris turi 13 vnt. upėtakinių betoninių tvenkinių nuo 300 m² iki 1500 m² ploto (bendras plotas apie 91 arą) ir nebeveikiantį inkubatorių. 2013 m. pabaigoje poskyryje dirbo 7 darbuotojai.

2008 m. poskyryje pradėti inkubatoriaus ir upėtakinių tvenkinių rekonstrukcijos darbai, bet 2009 metais, atlikus tik nedidelę dalį darbų, finansavimas buvo nutrauktas. 2012 m. gruodžio 31 d. Žuvininkystės tarnybai pasirašius su Nacionaline mokėjimo agentūra paramos sutartį Nr. 3KOL3-0-12-01/F11-255 dėl Europos žuvininkystės fondo lėšomis remiamo projekto „Investicijos į Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvivaisos skyriaus bei Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus poskyrius, skatinant geresnį žuvininkystės išteklių išsaugojimą“ (toliau – Poskyrių projektas) įgyvendinimo, 2013 m. daug dėmesio skirta parengiamiesiems šio projekto įgyvendinimo poskyryje darbams:

1. Sudarius sutartį su UAB „Baltic System“ atlikta inkubatoriaus rekonstrukcijos techninio projekto korektūra.
2. Nupirkus paslaugą iš firmos „Tyrimai ir projektai“ atlikta koreguoto techninio projekto skaičiuojamosios kainos nustatymo dalies ekspertizė.
3. Pasitelkus konsultantus iš UAB „Investicijų galimybės“ parengti statybos darbų rangos bei inkubacijos cechuose montuojamos technologinės įrangos (įskaitant jos sumontavimo ir paleidimo darbus) ir projekto vykdymo priežiūros pirkimo dokumentai bei pradėta pirkimo procedūra. Tačiau, užsitęsęs pirkimui, statybos darbų rangos sutartis iki metų pabaigos nebuvo pasirašyta.
4. Pasitelkus konsultantus iš UAB „Investicijų galimybės“ parengti statybos darbų techninės priežiūros pirkimo dokumentai.

Kol poskyrio inkubatorius nerekonstruotas ir neveikia, Žuvininkystės tarnybos direktoriaus 2013 m. balandžio 3 d. įsakymu V1-34 poskyriui išskeltos tolimesnio margujų upėtakių, kiršlių, lašišų, vaivorykštinių upėtakių, peledžių reproduktorių bandų formavimo užduotys.

Kadangi peledžių veisimas neįeina į poskyrio perspektyvinius planus, didžioji dalis jų reproduktorių (680 vnt. svėrusių 255 kg) 2012 m. lapkritį ir 2013 m. balandį perduoti Žeimenos poskyriui (Ignalina). Margujų upėtakių reproduktorių banda papildyta 2013 m. pavasarį Virintos ir Luknos upėse sugautais 13 vnt. žuvų bei 2013 m. rudenį Šventosios ir Siesarties upėse sugautais 6 vnt. žuvų. Kiršlių reproduktorių banda papildyta 2013 m. pavasarį Virintos ir Luknos upėse

sugautais 25 vnt. žuvų bei 2013 m. rudenį Neries, Šventosios ir Siesarties upėse sugautomis 29 vnt. žuvų. Be to, 2013 m. lapkričio mėnesį ją papildė 100 vienetų (40 kg) kiršlių, kurie buvo išveisti ir paauginti Žeimenos poskyryje. Reproduktorių bandos formavimui buvo palikta dalis dvivasarių ir trivasarių vaivorykštinių upėtakių. 2013 m. pavasarį, dėl labai greito atšilimo po užsitęsios žiemos kiršlių ikrų surinkimas buvo nesėkmingas. Jų paimta ir perduota inkubuoti Žeimenos poskyriui tik 500 vnt. 2013 m. rudenį surinkta ir apvaisinus perduota inkubuoti Simno poskyriui 200 000 vnt. margųjų upėtakių ikrų.

Pirmą kartą Lietuvos žuvivaisos istorijoje poskyryje gėlame vandenyje subrandintos keturvasarės lašišos. 30 000 vnt. iš jų paimtų ikrų apvaisinti ir perduoti inkubuoti Simno poskyriui.

Balandžio mėnesį iš Simno poskyrio atvežta ir suleista paauginimui 10 rūkst. vnt. iš Lenkijoje pirktų ikrų išinkubuotų ir paaugintų iki 0,2 g svorio amerikinės ir arktinės palijos hibridų (sparctic). Į tą patį tvenkinį birželio mėnesį suleidus iš Laukystos poskyrio atvežtus 8 tūkstančius šių žuvų, palijos stipriai užsikrėtė ektoparazitu *Ichthyophthirius multifiliis*. Žuvis kelis kartus apdorojus vario sulfato (CuSO₄) vandeniniu tirpalu parazito pavyko atsikratyti. Tačiau palijų šiūmetukių išėiga buvo labai nedidelė. Spalio mėnesį išgaudyta tik apie 1000 vnt. 70 g vidutinio svorio palijų šiūmetukių. Iš jų planuojame suformuoti motininę bandą tolimesniam šių žuvų veisimui pardavimo tikslais.

2013 metais parduota vaivorykštinių upėtakių:

- metinukų 336,75 kg už 7 334,42 Lt;
- dvimečių 511,00 kg už 9 274,65 Lt.

Už realizuotą produkciją iš viso gauta 16 609,07 Lt.

Poskyryje auginamų žuvų balansinis likutis 2013-12-31 dienai 34,18 tūkst. Lt.

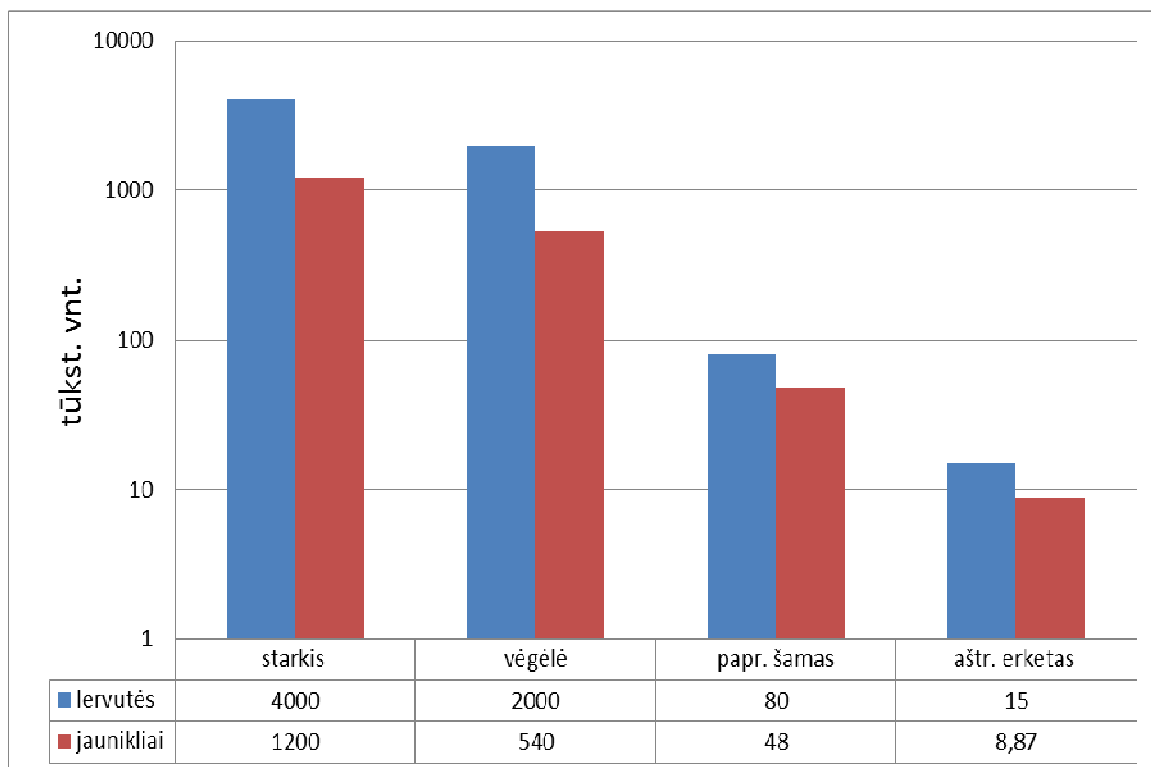
4.2. ŽUVIVAISOS SKYRIAUS RUSNĖS POSKYRIO VEIKLA

Pagrindinis Žuvivaisos skyriaus Rusnės poskyrio uždavinys – įgyvendinti vėgėlių, sterku, šamų, lynų ir kitų žuvų išteklių atkūrimo, palaikymo, gausinimo, naujų vertingų hidrobiontų introdukavimo bei žuvų įveisimo strategijas ir programas.

Pajėgumai. Šiuo metu Rusnės poskyrio teritorija užima 5,43 ha, tvenkiniai - 1,07 ha. Sėkmingai veikia už INTERREG-TACIS lėšas rekonstruotas žuvų inkubacijos cechus. Įrengtos naujos uždaros vandens apytakos sistemos. 2011 m. cechus dalinai modernizuotas. Pajėgumai didinami, rekonstravimo darbai tęsiami iki šiol. Viso darbuotojų – 12 žmonių.

Poskyryje veisiami ir auginami vėgėlės, storkiai, šamai, aštriašnipiai eršketai. Poskyris dalyvauja Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007-2013 metų veiksmų programos trečiosios prioritutinės krypties „Bendros intereso priemonės“ priemonės „Kolektyviniai veiksmai“ veiklos sritį „Parama bendro intereso priemonėms“ programoje.

Poskyris yra reikšmingas starkių, šamų ir vėgelių įveisimui į Nemuno žemupį ir Kuršių marias bei aštriašnių eršketų išteklių atkūrimui Lietuvoje.

2013 metais Rusnės poskyryje išveistų ir paaugintų žuvų kiekiai, tūkst. vnt.

Rusnės poskyrio įveisimo plano vykdymas 2013 m.

Eil. Nr.	Žuvų rūšis	Žuvų amžius	Planas tūkst. vnt.	Įvykdymas tūkst. vnt.	Įvykdymas proc.
1.	Vėgėlė	0p	300	540	180
2.	Starkis	0p	900	1200	133,3
3.	Šamas	0p	20	36	180
		0+	10	12	120
4.	Aštriašnypis eršketas	0+	6	6,8	113,3
		1+	0,43	0,4	93
		Viso:	1236,43	1795,2	145,2

Poskyryje auginamų žuvų balansinis likutis 2013-12-31 17,7 tūkst. Lt.

4.3. ŽUVIVAISOS SKYRIAUS LAUKYSTOS POSKYRIO VEIKLA

Pagrindinis Žuvivaisos skyriaus Laukystos poskyrio uždavinys – veisti ir auginti retas, nykstančias bei kitas žuvis iki gyvybingų stadijų, kuriomis būtų atkuriamos vertingų žuvų atsargos Kauno mariose ir Nemuno upės baseine, kituose neišnuomotuose valstybiniuose vidaus vandenyse.

Pajėgumai. Visa teritorija užima 215 ha plotą, iš jų tvenkiniai– 131 ha. Esamo inkubatoriaus pajėgumai 10 mln. vnt. įvairių žuvų ikrų. 2013 metais poskyryje dirbo 13 darbuotojų.

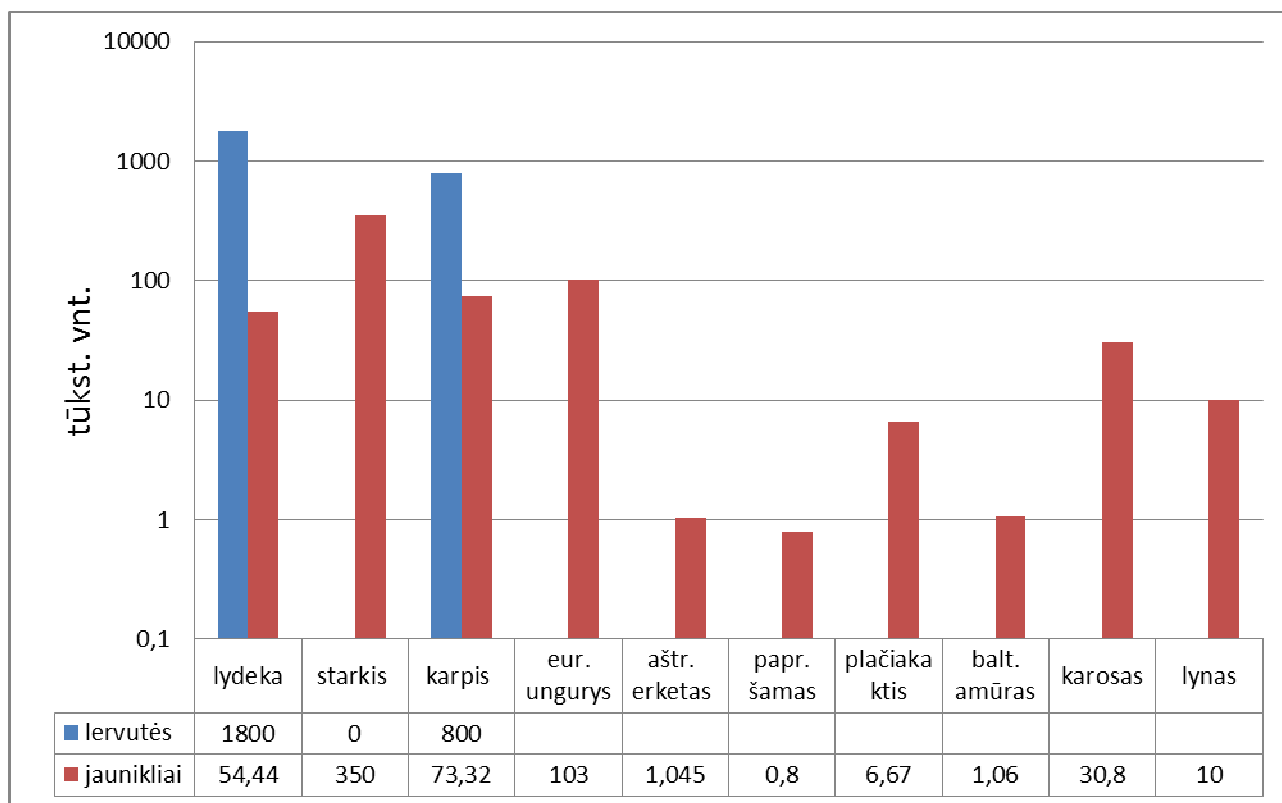
Poskyryje inkubuojami ir auginami starkiai, lydekos, karpiai, vydomas stiklinės stadijos europinių ungiurių perlaikymas ir paauginimas bei aštriašnių eršketų jauniklių paauginimas.

Įgyvendinant projektą „Europinių ungiurių išteklių valdymo plano įgyvendinimas Lietuvoje“, parengtą pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007 – 2013 metų veiksmų programos trečiosios prioritinės krypties „Bendro intereso priemonės“ priemonės „Vandens faunos ir floros apsaugai ir plėtojimui skirtos priemonės“ veiklos sritį „Parama europinių ungiurių išteklių valdymo planui Lietuvoje įgyvendinti“ įgyvendinimo taisyklės, 2013 m. pradžioje Laukystos poskyris buvo pritaikytas laikinai karantinuoti ir perlaikyti stiklinės stadijos Europiniams ungiuriams (lot. *Anguilla, anguilla*). Buvo įsigyta 400 kg šių jauniklių, kurių dalis buvo perlaikyta minėtame poskyryje. Šių metų balandžio 15 d. iš Prancūzijos į Laukystos poskyrį buvo pristatyti pirmieji stiklinės stadijos Europiniai ungiuriai (lot. *Anguilla, anguilla*).

Laukystos poskyryje taip pat buvo pradėti aštriašnių eršketų jauniklių paauginimo darbai pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir aplinkos ministrų 2012 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 3D-330/D1-401 patvirtintą Aštriašnių eršketų populiacijos atkūrimo Lietuvoje 2012 – 2020 metais programos veiksmų planą. Iš Rusnės poskyrio gautų ir paaugintų jauniklių į Neris ir Šventosios upes išleista 1045 vnt. aštriašnių eršketų šiųmetukų ir metinukų.

2013 metais lydekų reproduktorių nebuvo žvejota, veisimui buvo panaudotos tvenkiniuose užaugintos lydekos. Lydekų šėrimui užsiauginta karosų. Iš 120 lydekų reproduktorių paimtų ikrų išveista 1,8 mln. vnt. lervučių, o iš 42 karpų reproduktorių ikrų išveista 1,7 mln. vnt. lervučių. Laukystos poskyryje išveistų ir paaugintų žuvų kiekiai pavaizduoti 2 pav.

Per 2013 metus poskyris pardavė viršplaninės įveisimo medžiagos už 18,3 tūkst. Lt. Poskyryje auginamų žuvų balansinis likutis 2013-12-31 dienai 38,86 tūkst. Lt.

2013 metais Laukystos poskyryje išveistų ir paaugintų žuvų kiekiai, tūkst. vnt.

Laukystos poskyrio įveisimo plano vykdymas 2013 m.

Eil. Nr.	Žuvų rūšis	Žuvų amžius	Planas tūkst. vnt.	Įvykdymas tūkst. vnt.	Įvykdymas proc.
1.	Lydeka	0p	300	300	100
		0+	50	50,2	100,4
2.	Europinis ungurys	stikl.	1043	1197	114,8
		0p	-	103	120
3.	Starkis	0p	330	331	113,3
4.	Aštriašnypis eršketas	0+	-	1	100,3
		1	-	0,045	-
		Viso:	1723	1982,245	115

4.4. ŽUVIVAISOS SKYRIAUS SIMNO POSKYRIO VEIKLA

Pagrindinis Žuvivaisos skyriaus Simno poskyrio uždavinys – įgyvendinti vėžių, peledžių, syku, lydekų, sterku, vėgėlių, šamų, margųjų upėtakių ir kitų žuvų išteklių atkūrimo, palaikymo, gausinimo, naujų vertingų hidrobiontų introdukavimo bei žuvų įveisimo strategijas ir programas.

Pajėgumai. Bendras tvenkinių plotas – 112,5 ha. 2007 m. rekonstruotas cechas ir administracinės patalpos. Įrengtos ir pritaikytos sykinių žuvų, šamų, vėžių veisimui ir paauginimui uždaro vandens apytakos sistemos.

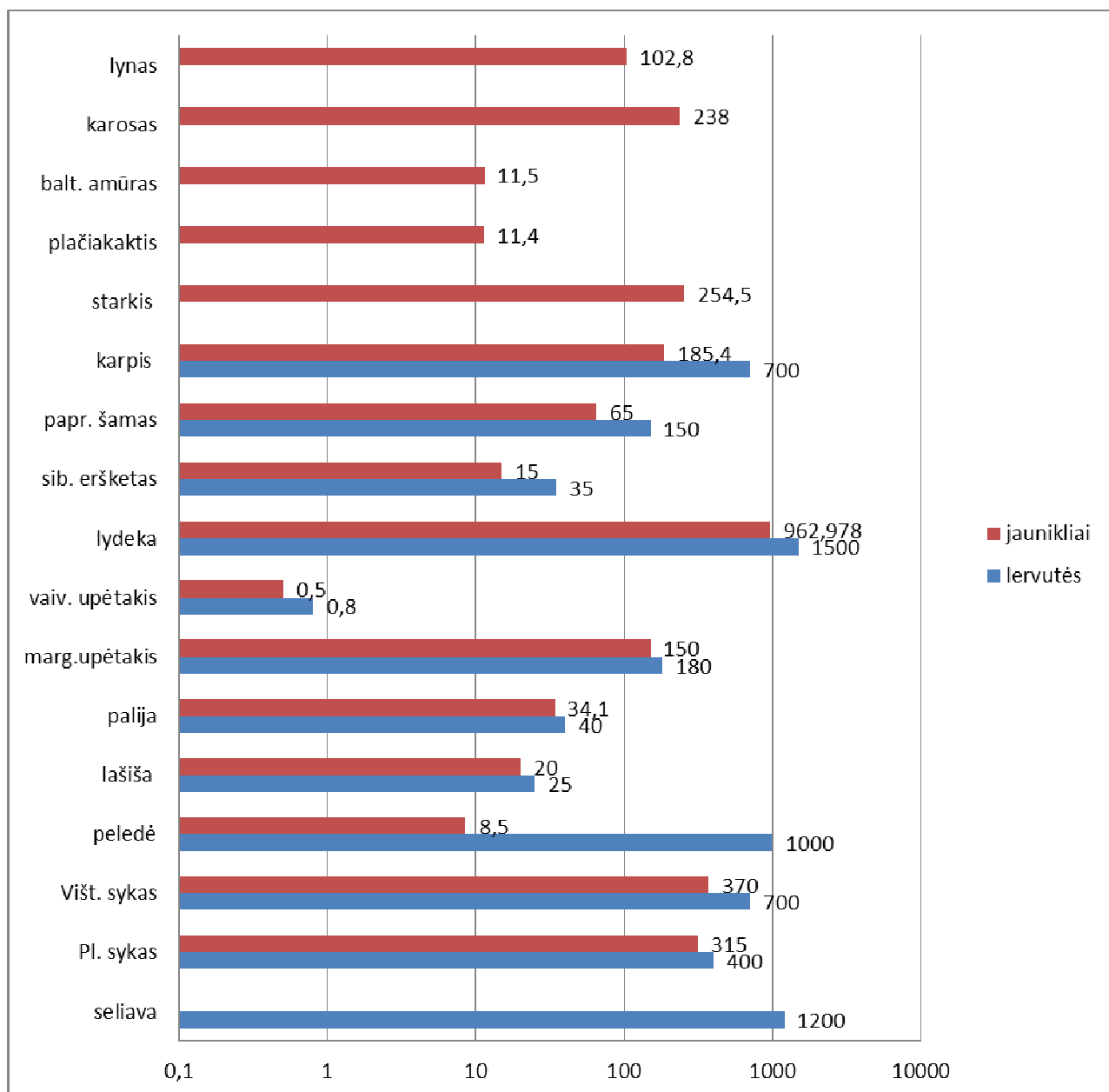
Poskyryje veisiamos sykinės žuvys (sykai, peledės, seliavos), plačiažnypliai vėžiai, šamai, lydekos, starkiai, margieji upėtakai, lynai, karpiai ir karosai.

Visi išuvinimo planai buvo sėkmingai įvykdyti.

Per 2013 metus poskyris pardavė viršplaninės įveisimo medžiagos už 65,25 tūkst. Lt. Poskyryje auginamų žuvų balansinis likutis 2013-12-31 299 tūkst. Lt.

Simno poskyrio įveisimo plano vykdymas 2013 m.

Eil. Nr.	Žuvų rūšis	Žuvų amžius	Planas tūkst. vnt.	Įvykdymas tūkst. vnt.	Įvykdymas proc.
1.	Vištyčio sykas	0p	300	300	100
		0+	70	70	100
2.	Platelių sykas	0p	315	315	100
3.	Seliava	0	1200	1200	100
4.	Starkis	0p	200	200	100
		0+	45	45	100
5.	Lydeka	0p	850	850	100
		0+	4	4	100
		1	0,3	0,3	100
6.	Šamas	0p	50	50,15	100,3
		0+	10	10	100
7.	Lynas	1+	7	7	100
		Įv.	30	35	116,7
8.	Lašiša	0p	20	20	100
9.	Margasis upėtakis	0p	150	150	100
10.	Plačiažnyplis vėžys	0p	7	7	100
		Iš viso:	3258,3	3263,45	100,2

2012 metais Simno poskyryje išveistų ir paaugintų žuvų kiekiai, tūkst. vnt.

4.5. ŽUVIVAISOS SKYRIAUS ŽEIMENOS POSKYRIO VEIKLA

Pagrindinis Žuvivaisos skyriaus Žeimenos poskyrio uždavinys – įgyvendinti lašišų, šlakių, upėtakių, lydeku, sterku, lynų, karosų, seliavų, vėgėlių ir kitų žuvų išteklių atkūrimo, palaikymo, gausinimo, naujų vertingų hidrobiontų introdukavimo bei žuvų įveisimo strategijas ir programas.

Poskyryje inkubuojamos ir paauginamos lašišos ir šlakiai. Žeimenos poskyrio 2013 metų veikla pasižymi tuo, kad be lašišų ir šlakių veisimo ir įžuvinimo, papildomai buvo veisiami margieji

upėtakiai ir kiršliai. 2012 metais paimtų ikrų išinkubuota: lašių 237 tūkst. vnt. lervučių, šlakių 230 tūkst. vnt. lervučių, margųjų upėtakių 33 tūkst. vnt. ir kiršlių 300 vnt. lervučių.

2013 metais įvyko nemažai teigiamų poslinkių materialinio–techninio cechų aprūpinimo srityje, kas ankstesniais metais sudarė nemažai kliūčių, siekiant efektyvesnių darbo rezultatų. Ypač tai buvo aktualu lašių cechui, kuriame daugelis įrengimų yra peržengę eksploatacijos laiką ir tik dėl darbuotojų priežiūros dar veikia.

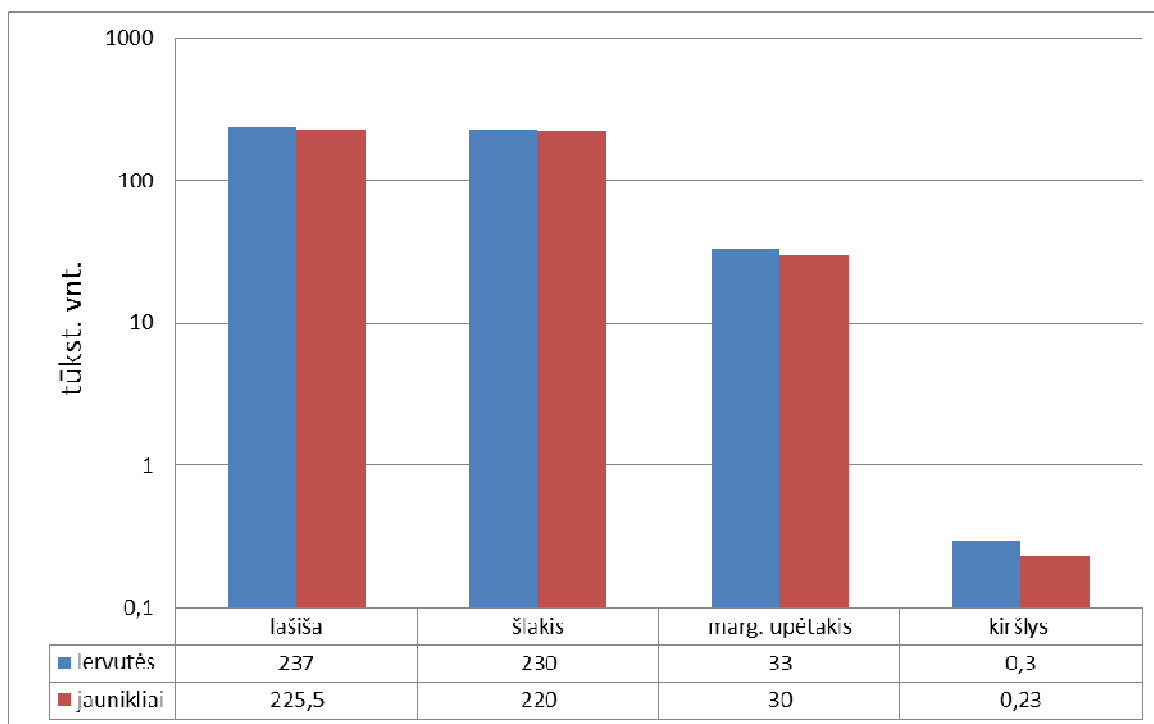
2013 metais veislyne atlikta nemažai svarbių darbų, kurie turi ir turės įtakos tolimesnei įmonės veiklai: įrengtas naujas vandens gręžinys, kuris avariniu atveju vandeniui aprūpins abu cechus; Šlakių ceche įrengtas aptarnavimo-apžvalgos trapas, nupirkti 3 nauji baseinai Lašių cechui, kurie pakeitė labiausiai susidėvėjusius, Lašių ceche atnaujintos, o Šlakių ceche sukomplektuotos šėryklos. Lašių cechui nupirkti įrengimai, kurie reikalingi, kad būtų galima sukomplektuoti mobilųjį inkubatorių, kuriame bus galima mažais kiekiais veisti naujas žuvų rūšis. Vienas iš reikšmingiausių pirkimų – 2013 metų pabaigoje sudaryta sutartis dėl abiejų cechų geoterminės įrangos modernizavimo (333 tūkst. Lt), kuris bus užbaigtas 2014 metų gegužės mėnesį. Tai leis prailginti esamos sistemos eksploatavimo laiką ir padidins vandens atšaldymo proceso efektyvumą.

Be minėtų darbų, eilės atnaujinti laukia kita cechų įranga ir darbai: geoterminės sistemos modernizavimas abiejuose cechuose, mobiliojo inkubatoriaus sumontavimas retų ir mažos apimties žuvų (pvz. kiršlių) veisimui, šėryklų montavimas Šlakių ceche, naujų vandens siurblių įsigijimas, pakeičiant susidėvėjusius.

Visi įžuvinimo planai buvo sėkmingai įvykdyti, o lašių jauniklių išleista net 11 proc. daugiau nei planuota (4 lentelė).

Pagrindiniai veiksniai, turėję įtakos minėtiems rezultatams yra:

- nebuvo reproduktorių trūkumo;
- geros reproduktorių perlaikymo ir ikrų paėmimo sąlygos;
- kvalifikuota inkubacijos auginimo priežiūra;
- nebuvo didesnių avarių ar kitų techninių sutrikimų.

2013 metais Žeimenos poskyryje išveistų ir paaugintų žuvų kiekiai, tūkst. vnt.

Žeimenos poskyrio įveisimo plano vykdymas 2013 m.

Eil. Nr.	Žuvų rūšis	Žuvų amžius	Planas tūkst. vnt.	Įvykdymas tūkst. vnt.	Įvykdymas proc.
1.	Lašiša	0p	175	198	113,1
		1	10	10,3	103,0
		0+	-	0,1	-
2.	Šlakis	0p	190	190	100,0
		1	10	10,1	101,0
		0+	-	10	-
3.	Margasis upėtakis	0p	25	33	132,0
4.	Kiršlys	0+	5		0,0
		Viso:	415	451,5	108,8

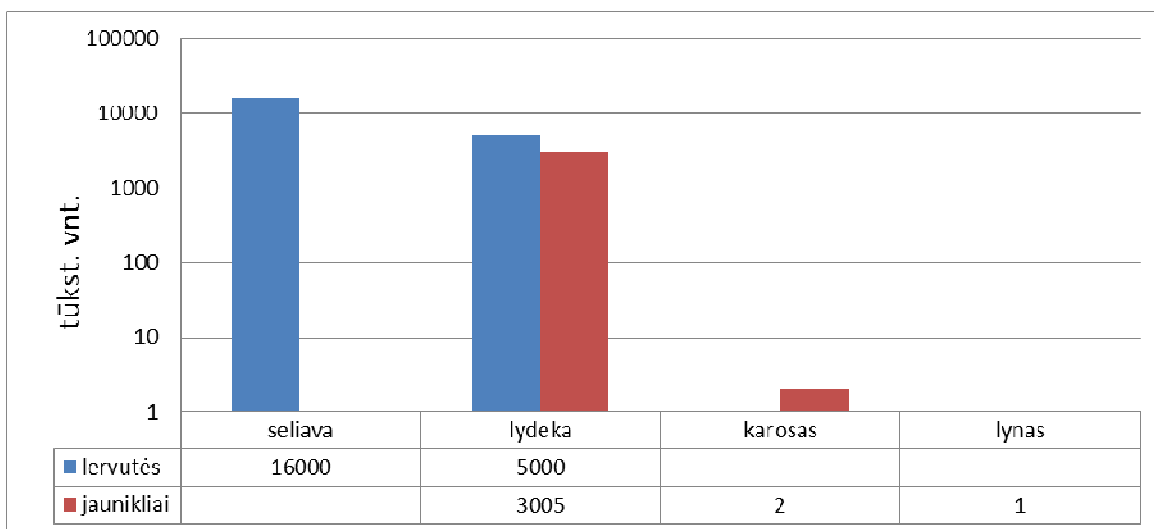
Panašios sąlygos 2013 metais buvo sudarytos ir ikrams paimti, todėl ir jų inkubavimo rezultatai yra geri: lašišų ikrų – 280 000 vnt., šlakių – 210 000 vnt.

Poskyryje auginamų žuvų balansinis likutis 2013-12-31 dienai 174,05 tūkst. Lt.

Žeimenos poskyryje Strigailišchio k. Ignalinos rajone (toliau – Ignalinos padalinys) vykdoma seliavų ikrų inkubacija ir seliavų įveisimas į Rytų Lietuvos ežerus.

2013 metais Ignalinos padalinys vykdė žuvų inkubavimą, paauginimą iki jauniklių ir šiųmetukų. Buvo atliekami monitoringo 2013 metų plano darbai Ignalinos ir Zarasų rajonuose. Veisimui buvo gaudyti lydekų ir seliavų reproduktoriai. Buvo gaudomi ir perkeliama į kitą vandens telkinį siauražnypliai vėžiai. Organizuoti iš kitų poskyrių atvežtų šamų ir ungurių įveisimo darbai į

ežerus. 2013 metais poskyris vykdė seliavų ir lydekų ikrų inkubavimą. Sugauta ir perkelta į Rūžo ežerą 5000 vnt. siauražnyplių vėžių.

2013 metais Žeimenos poskyryje (Ignalinoje) išveistų ir paaugintų žuvų kiekiai, tūkst. vnt.

Ignalinos r. poskyrio įveisimo plano vykdymas 2013 m.

Eil. Nr.	Žuvų rūšis	Žuvų amžius	Planas tūkst. vnt.	Įvykdymas tūkst. vnt.	Įvykdymas proc.
1.	Seliava	0	16000	16000	100
2.	Lynas	1+	1	1	100
3.	Lydeka	0p	3000	3000	100
		0+	5	5	100
4.	Karosas	0+	10	2	20
5.	Siauražnyplis vėžys	Įv.	5	5	5100
		Viso:	19021	19021	99,9

5. VIDAUS VANDENŲ IR AKVAKULTŪROS SKYRIAUS VEIKLA

Svarbiausieji Vidaus vandenių ir akvakultūros skyriaus uždaviniai yra:

- 1. Sekti pasaulio akvakultūros ir vidaus vandenių žuvininkystės raidą ir dalyvauti formuojant ir įgyvendinant Lietuvos akvakultūros ir vidaus vandenių žuvininkystės plėtros strategiją;*
- 2. Valstybinio ir ekonominio reguliavimo priemonėmis skatinti tvenkinių ir natūralių vidaus vandens telkinių įveisimui skirtų žuvų auginimą tvenkiniuose bei uždaroje sistemoje;*
- 3. Siekti, kad Lietuvoje būtų pakankamai išauginama ir sužvejojama reikiamo asortimento žuvų, turinčių paklausą Lietuvos ir užsienio rinkose;*
- 4. Teikti pasiūlymus dėl žuvų selekcijos darbų plėtojimo programų rengimo;*
- 5. Dalyvauti akvakultūros gamtosauginių metodų, padedančių mažinti neigiamą įtaką aplinkai, diegime;*
- 6. Organizuoti, koordinuoti ir vykdyti pagal kompetenciją žuvų migracijos sąlygų gerinimo darbus, prižiūrėti Žuvininkystės tarnybai priklausančius žuvų migracijos kelius bei migracijos įrenginius, teikti metodinę pagalbą akvakultūros įmonėms įrenginių projektavimo, statybos ir eksploatavimo klausimais;*
- 7. koordinuoti ir kontroliuoti žuvų ir kitų hidrobiontų parazitologinius, biocheminius, hidrocheminius ir hidrobiologinius tyrimus.*

Vykdamas valstybinės aplinkos monitoringo 2011–2017 m. programos uždavinių įgyvendinimo 2013 m. planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. 3D-126, gegužės, spalio mėnesiais buvo vykdomas praeivių žuvų (lašišų, šlakų, žiobrių, nęgių) būklės monitoringas žuvų pralaidoje, esančioje Tauragės užtvankoje Jūros upėje. Monitoringo ataskaita nustatyta tvarka bus pateikta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai.

Vykdamas žvejybos kontrolės ir žuvų išteklių išsaugojimo programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-895, numatytas priemonės, buvo vykdomi lašišinių žuvų išteklių atkūrimui reikalingi žuvų migracijos ir neršto sąlygų gerinimo darbai. Pašalintos 4 bebravietės Jūros upės baseino (Tauragės rajone): Ežerūnos upėje ties Gurklių kaimu, Šunijos upėje ties Lomių kaimu, dvi bebravietės Agluonos upėje ties Antegluonio kaimu. Taip pat buvo vykdomi žuvų pralaidų, esančių Rokantiškių tvenkinyje (Vilniaus m.), Vilnios upėje (Vilniaus m.), Tauragės tvenkinyje (Tauragės m.), Minijos upėje (Gražčių k. Rietavo sav.), Šyšos upėje (Šilutės m.) ir Šventosios upėje (Laukžemės k. Kretingos r.) priežiūros darbai.

Vykdamas Priemonių programos vandensaugos tikslams Nemuno upių baseinų rajone pasiekti pirmojo etapo (2010–2015 metai) priemonės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1098, pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos trečiosios prioritutinės krypties „Bendro intereso priemonės“ priemonę

„Vandens faunos ir floros apsaugai ir plėtojimui skirtos priemonės“ buvo vykdomas projektas „Žuvų pralaidų įrengimas prie esamų Kražantės ir Sausdravo upių užtvankų bei pralaidos rekonstrukcija Vilnios upėje“. Pagal šį projektą rekonstruotas žuvų migracijos takas Vilnios upėje prie Rokantiškių užtvankos (Užtvankos g. Vilniaus m.), (1 priedo 3.15 priemonė) ir įrengtas žuvų migracijos takas Sausdravo upėje prie Žlibinų užtvankos (Žlibinų kaimas, Plungės r.), (1 priedo 3.6 priemonė).

Taip pat buvo rengiami dokumentai dėl minėtos priemonių programos 1 priedo 3.31 priemonės „Įrengti žuvų migracijos taką (laiptuotą lataką) Ančios upėje prie Skaudvilės užtvankos“ ir 3.32 priemonės „Įrengti žuvų migracijos taką (laiptuotą lataką) Šunijos upėje prie Lomių užtvankos“ įgyvendinimo. Buvo kreiptasi į Tauragės rajono savivaldybę dėl Skaudvilės užtvankos ant Ančios upės ir Lomių užtvankos ant Šunijos upės panaudos sutarties su Žuvininkystės tarnyba Laiptuotiesiems latakams statyti sudarymo iki 2030 metų.

Vykdamas Atleistų nuo akcizo dyzelinių degalų, skirtų naudoti žemės ūkyje, taip pat tvenkinių ir kitų vidaus vandenų žuvininkystėje, įsigijimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 3 d. nutarimu Nr. 145, 4 punkto reikalavimus, 62 žemės ūkio veiklos subjektams, kurie verčiasi žuvininkyste, išduotos pažymos apie 2013 m. leidžiamą įsigyti akcizais neapmokestinamų dyzelinių degalų kiekį. Žemės ūkio veiklos subjektams, kurie verčiasi žuvininkyste, 2013 m. leista įsigyti 1 354 359 litrus akcizais neapmokestinamų degalų. Vykdamas minėtų taisyklių 14 punkto reikalavimus, buvo patikrinta, ar žemės ūkio veiklos subjektai, kurie verčiasi žuvininkyste, 2013 m. neišsigijo daugiau akcizais neapmokestinamų degalų, negu jiems priklauso pagal Lietuvos Respublikos akcizų įstatymą. Nustatytas vienas leidžiamo įsigyti akcizais neapmokestinamų degalų kiekio pereikvojimo atvejis. Apie tai nustatyta tvarka informuotas šis žemės ūkio veiklos subjektas ir atitinkamas Valstybinės mokesčių inspekcijos teritorinis skyrius, kurio veiklos teritorijose įregistruotas žemės ūkio subjektas, pereikvojęs leidžiamą įsigyti akcizais neapmokestinamų dyzelinių degalų kiekį.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. 3D-540 „Dėl žvejojimo vidaus vandenyse kvotų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu, paskirstytos naudotojams žvejojimo vidaus vandens telkiniuose kvotos. Suorganizuota 18 Žvejojimo kvotų vidaus vandenyse skyrimo komisijos posėdžių ir paskirstyti naudotojams aplinkos ministro įsakymais nustatyti žvejojimo vidaus vandens telkiniuose limitai. Žvejojimo įrankių Kuršių mariose limitai (230 vnt. 40–45 mm akių dydžio statomųjų tinklaičių, 360 vnt. 70–80 mm akių dydžio statomųjų tinklaičių, 223 vnt. marinių gaudyklių su selektyviniais intarpais, 41 vnt. stambiausių gaudyklių, 32 vnt. nėginių gaudyklių, 67 vnt. stintinių gaudyklių, 20 vnt. pūgžlinių-dyglinių gaudyklių, 2 vnt. dreifuojamųjų tinklų ir 1 traukiamasis tinklas) paskirti 45 naudotojams. Ungurių žvejojimo vietos 51 upelyje paskirtos 33 naudotojams. Stintų žvejojimo Nemuno žemupyje limitai (60

žvejybos vietų, 105 tinklai) paskirstyti 23 naudotojams. Žuvų sugavimo limitai 10-yje ežerų ir seliavų žvejybos limitai 46 ežeruose paskirstyti 29 naudotojams. Iš viso 2013 m. žvejybos vidaus vandens telkiniuose kvotos paskirtos 103 naudotojams. Pakeitus Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymą, nuo 2013 m. liepos 1 d. žvejybos vidaus vandenyse kvotų skirstymo funkcija buvo perduota Aplinkos ministerijai.

Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriui priklauso Žuvų ligų ir vandens tyrimų ir Šilavoto poskyriai.

5.1.VIDAUS VANDENŲ IR AKVAKULTŪROS SKYRIAUS ŽUVŲ LIGŲ IR VANDENS TYRIMŲ POSKYRIO VEIKLA

Žuvų gyvenamosios aplinkos technologiniai tyrimai

Žuvų ligų ir vandens tyrimų poskyris Žuvininkystės tarnybos poskyriuose atliko hidrocheminius, ichtiopatologinius, hidrobiologinius, žuvų biocheminius tyrimus, vykdė taršos šaltinių, į aplinką išmetamų/išleidžiamų taršalų monitoringą ir poveikio aplinkai monitoringą.

Tvenkinių pildymo ir nuleidimo laikotarpiais į tvenkinius paduodamo ir išleidžiamo vandens kokybės tyrimai atlikti visuose Žuvininkystės tarnybos poskyriuose (išskyrus Laukystos ir Rusnės). Vegetacijos laikotarpiu hidrocheminiai ir hidrobiologiniai tyrimai vykdyti Simno, Šilavoto ir Žeimenos (Ignalina) poskyrių auginimo tvenkiniuose.

Simno poskyryje žiemos, tvenkinių užpildymo, vegetacijos ir tvenkinių nuleidimo laikotarpiais, 2013-01-07–2013-11-28 laikotarpiu buvo atlikti Spernios upės, auginimo ir žiemojimo tvenkinių vandens hidrocheminiai ir hidrobiologiniai tyrimai.

Visus metus žuvų ir vėžių auginimo cechuose buvo atliekami vandens kokybės tyrimai. Mėginius tyrimams Simno poskyrio specialistai ėmė iš šių taškų: artezinio įvadinio, artezinio po nugeležinimo filtrų, vėžių cecho, Vištyčio sykų paauginimo cecho, šamų cecho po biofiltrų. Pagal gautus vandens kokybės tyrimų rezultatus cechuose operatyviai buvo koreguojamas vandens padavimas, keičiami nugeležinimo filtrai ar taikomos kitos priemonės.

Žuvų auginimo laikotarpiu birželio–liepos mėnesiais atlikti auginimo tvenkinių hidrocheminiai ir hidrobiologiniai tyrimai, nustatyti biogeninių medžiagų kiekiai vandenyje, natūralių pašarų kiekiai ir kokybinė sudėtis. Minėti tyrimai atlikti šešiuose auginimo tvenkiniuose: Nr. 3, 4, 22, 30, 31,32.

Tvenkinių nuleidimo laikotarpiu iš tvenkinių nuleidžiamas vanduo buvo pradėtas tirti nuo tvenkinių nuleidimo pradžios (09.25) iki pabaigos (10.29). Galutinis išleidžiamo į aplinką vandens paėmimo taškas – Spernios upė žemiau tvenkinių. Iš kontroliuojamų parametru, BDS₇, skendinčių vandenyje medžiagų, bendro azoto ir fosforo rodikliai neviršijo nustatytų normų.

Iš viso Simno poskyryje ištirti 99 vandens hidrocheminiai ir hidrobiologiniai mėginiai, atliktos 762 kokybinės analizės.

Šilavoto poskyryje tvenkinių užpildymo, vegetacijos ir tvenkinių nuleidimo laikotarpiais nuo 2013-02-08 iki 2013-11-06 buvo ištirti 87 mėginiai, atliktos 582 hidrocheminės ir hidrobiologinės vandens kokybės analizės. Vadovaujantis gautais tyrimų rezultatais poskyryje vertintas į aplinką išmetamų/išleidžiamų teršalų poveikis, atliktas poveikio aplinkai monitoringas

Žuvų auginimo laikotarpiu vandens kokybės ir hidrobiologiniai tyrimai auginimo tvenkiniuose buvo atlikti gegužės ir rugpjūčio mėnesių pradžioje. Nustatyti biogeninių elementų kiekiai auginimo tvenkinių vandenyje nesiekė normatyvinių. Tiriamuoju laiku vandens skaidrumas daugelyje tvenkinių buvo didesnis nei pusė vidutinio tvenkinių gylio, fitoplanktono kiekiai – labai negausūs, zooplanktono kiekiai – minimalūs.

Vykdamas Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus Šilavoto poskyrio Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo Nr. PR-22(II) (Toliau-TIPK) reikalavimus, vadovaujantis Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 (Žin., 2009, Nr. 113-4831; 2012, Nr. 72-3757), buvo vykdomas iš Šilavoto tvenkinių išleidžiamų teršalų monitoringas ir Poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringas. Vykdamas Poveikio aplinkos kokybei (aplinkai) monitoringą, vandens mėginiai buvo imami 4 taškuose prieš tvenkinius ir 3 taškuose žemiau tvenkinių. Vykdamas iš Šilavoto išleidžiamų teršalų monitoringą, vandens mėginiai buvo imami tvenkinių užpildymo metu 4 taškuose ir tvenkinių išleidimo vietoje iš vandens kanalo į Jiesią – išleidimo pradžioje, viduryje ir pabaigoje.

Vandens tyrimų duomenys, gauti iš mėginių ėmimo vietos „Jiesia žemiau tvenkinių“, nežymiai viršijo vertinimo kriterijus, nustatytus Paviršinių vandens telkinių būklės nustatymo metodikoje, patvirtintoje Aplinkos ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. D1-210 (Žin., 2007, Nr. 47-1814; 2010, Nr. 29-1363), upių „gerai ekologinei būklei“. Skendinčių medžiagų (toliau – SM) vid. vertė viršijo kontrolinę vertę 5,8 mg/l, BDS₇ – 1,3 mgO₂/l, bendras fosforas – 0,004 mgP/l. Bendras azotas nustatytos šio rodiklio vertės neviršijo. Manome, kad šiems rodikliams įtaką turėjo ne Šilavoto poskyrio veikla, bet į Jiesios saugyklą ir į Jiesios intakus (Rūdupį, Graižę ir Laukščiota) iš aplinkos patekę teršalai, nes tvenkinių pildymo laikotarpiu vanduo, patenkantis į tvenkinius ir tvenkinių nuleidimo laikotarpiu, daugumoje mėginių ėmimo vietų prieš tvenkinius viršijo nustatytas upių „geros ekologinės būklės“ vertinimo kriterijų ribines vertes. Pagal Žuvų auginimo žuvininkystės tvenkiniuose technologines normas, patvirtintas Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2005 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V1-49 (Žin., 2005, Nr. 140-5062) į tvenkinius paduodamas vanduo viršijo nustatytus normatyvinius rodiklius.

Tvenkinių pildymo laiku, pradedant vasario mėnesiu, su pirma polaidžio banga, vanduo į tvenkinius nešė padidėjusius vandenyje skendinčių medžiagų kiekius. Graižės, Laukščioto ir Rūdупio upelių vandens mėginių ėmimo taškuose prieš tvenkinius, vasario 1 d. šis rodiklis ženkliai viršijo nustatytus normatyvinius reikalavimus ir siekė nuo 30,4 mg/l iki 90,0mg/l. Jiesioje žemiau tvenkinių nustatyta 62,0 mg/l skendinčių medžiagų. Šiems rodikliams turėjo įtakos teršalai iš laukų ir aplinkinių gyvenviečių, nes Šilavoto tvenkiniuose tuo metu ūkinė veikla nebuvo vykdoma. Su ankščiau minėtų upelių vandeniu, pagal vasario 1 d. atliktus tyrimus, į tvenkinius taip pat pateko ir didesni bendro fosforo kiekiai – Graižės up. – 0,308 mgP/l, Rūdупio up. – 0,142 mgP/l, Laukščioto up. – 0,192 mgP/l. Balandžio mėn. vandens tyrimų rezultatai gerėjo ir vandens mėginiai iš daugumos ėmimo vietų atitiko „geros ekologinės būklės“ vertinimo kriterijų ribines vertes, tačiau vidutinės vertės pildymo laikotarpiu išliko padidėjusios: Graižės up. prieš tvenkinius SM – 29,5 mg/l, BDS₇ -4,32 mgO₂/l, bendras fosforas – 0,156 mgP/l. Rūdупio up prieš tvenkinius: SM– 30,9 mg/l; Laukščioto up. prieš tvenkinius SM- 47,2 mg/l, bendro fosforo 0,192 mgP/l.

Padidinti bendro azoto, bendro fosforo kiekiai į tvenkinius jų pildymo metu pateko ir iš Jiesios I kanalo, į kurį vanduo patenka iš Šilavoto gyvenvietės su nuotekomis. Jiesios I kanale pildymo laikotarpiu bendro azoto vertės svyravo nuo 1,46 mgN/l iki 4,95 mgO₂/l, vid.vertė – 3,53 mgO₂/l; bendro fosforo nuo 0,047 mgP/l iki 0,516 mgP/l, vid. vertė – 0,221 mgP/l, o BDS₇ vertės svyravo nuo 2,7 mgO₂/l iki 6,2 mgO₂/l, vid.vertė – 4,2 mgO₂/l. Jiesios II kanale balandžio mėn. ribines vertes viršijo SM ir bendras azotas, kurios neturėjo įtakos vertinimo kriterijų vid. vertėms.

Tvenkinių nuleidimo laikotarpiu išleidžiamo iš tvenkinių vandens kokybės tyrimai buvo pradėti spalio 17 dieną ir baigti spalio 29 dieną. Mėginiai tyrimams buvo imti pradėjus nuleisti tvenkinius, jų nuleidimo pradžioje, viduryje ir pabaigoje. Lygiagrečiai buvo vertinama vandens telkinių – upelių, į kuriuos buvo nuleidžiamas vanduo, ir galutinis nuleidžiamo vandens subėgimo taškas – Jiesia 500 m žemiau tvenkinių, vandens kokybė.

Tvenkinių nuleidimo laikotarpiu Graižės up. prieš tvenkinius nešė SM kiekius nuo 18,0 mg/l iki 82,8 mg/l, vid. vertė 52,3 mg/l; Rūdупio up. prieš tvenkinius – SM kiekius nuo 15,0 mg/l iki 125,8 mg/l, vid. vertė – 54,8 mg/l.; saugykla –SM kiekius nuo 6,6 mg/l iki 46,8 mg/l, vid. vertė 26,7 mg/l; Jiesia prie slenksčio – nuo 10,2 mg/l iki 52,8 mg/l, vid. vertė 26,5 mg/l. Aukščiau išvardintų upelių vanduo viršijo BDS₇ ir bendro fosforo ribines vertes, išskyrus bendrą azotą.

Išleidžiamo iš tvenkinių vandens kokybė nuleidimo pradžioje visiškai atitiko TIPK nurodytus normatyvinius rodiklius. Spalio 17 dienos tyrimų rezultatai galutiniame taške – Jiesia žemiau tvenkinių, neviršijo normatyvinių nė vienu nustatytu kontroliniu parametru, taip pat atitiko ir nustatytas upių „geros ekologinės būklės“ vertinimo kriterijų ribines vertes, išskyrus BDS₇.

Padėtis pasikeitė vertinant spalio 24 dienos atliktų tyrimų rezultatus. Galutiniame taške normatyvą nežymiai viršijo vandenyje SM rodiklis – 31,3 mg/l. Iš tvenkinių išleidžiamame

vandenyje SM kiekio rodiklis neviršijo normatyvinio dydžio, jo padidėjimą galutiniame išleidimo taške sąlygojo iš Graižės prieš tvenkinius atitekantis vanduo, nešęs net 82,8 mg/l SM. Manome, kad šis rodiklis padidėjo dėl bebrų veiklos Graižės upėje.

Išskirtinis, net lyginant su daugiamečiais tyrimais, atvejis – spalio 29 dienos išleidžiamo vandens kokybės tyrimas. Tirtuose A 21 ir A¹ 13 tvenkiniuose nuleidimo pabaigoje išleidžiamo vandens kokybė nebuvo išskirtinė, normatyvus nežymiai viršijo tik A¹ 13 tvenkinio SM rodiklis, jis siekė 27,4mg/l, tačiau galutiniame kontroliniame taške – Jiesia žemiau tvenkinių, šis rodiklis jau siekė 44,0mg/l. Toks ženklus SM padidėjimas, kai pagrindiniai tvenkiniai jau buvo nuleisti, sąlygotas kelias dienas trukusios smarkios liūtis, sunešusios į Jiesios tvenkinį (saugyklą), Graižės, Rūdupio ir Laukščioto upelius didesnius suspenduotų medžiagų kiekius. Jiesios tvenkinyje (saugykloje) šis rodiklis siekė net 46,8 mg/l, Graižėje prieš tvenkinius 56,2 mg/l, nešmenų pagrindą sudarė molio dalelės.

Manome, kad vertinant galutinius rezultatus pagal TIPK, būtina atsižvelgti į tai, kad spalio 29 dieną iš tvenkinių išleidžiamo vandens kokybės rezultatams poskyrio ūkinė veikla neturėjo jokios įtakos. Daugiau vandenyje skendinčių medžiagų po liūtis į galinį tiriamąjį tašką – Jiesią žemiau tvenkinių, sunešė atitekantys upeliai ir pati Jiesios upė.

Tirtų upelių, tvenkinių nuleidimo laikotarpiu prieš tvenkinius ir žemiau tvenkinių, vandens kontrolinių parametru vid. vertės labai artimos. Jiesios, Graižės upelio vanduo, prieš tvenkinius ir žemiau tvenkinių, viršijo „geros ekologinės būklės“ vertinimo kriterijų ribines vertes pagal SM, BDS₇ ir bendrą fosforą.

Apibendrinant tyrimų rezultatus galima teigti, kad Šilavoto ūkinė veikla nedarė lemiamos įtakos Jiesios upės vandens kokybei, nes pildymo laikotarpiu vanduo, patenkantis į tvenkinius ir tvenkinių nuleidimo laikotarpiu, mėginiai iš daugumos ėmimo vietų prieš tvenkinius viršijo nustatytas upių „geros ekologinės būklės“ vertinimo kriterijų ribines vertes. SM vid. kiekiai Jiesioje prie slenksčio siekė 26,5mg/l, vid.vertė BDS₇-4,47 mgO₂/l, vid. vertė bendro fosforo – 0,161 mgP/l, o Jiesioje po tvenkinių vid. vertė SM – 30,8 mg/l, vid. vertė BDS₇-4,6 mgO₂/l, vid. vertė bendro fosforo – 0,144 mgP/l.

Žiemojimo laikotarpiu, prieš pasidengiant tvenkiniams ledu, atliktas pilnas hidrocheminis vandens kokybės vertinimas šešiuose žiemojimo tvenkiniuose, Jiesioje žemiau tvenkinių ir vandentakyje. Žiemojimo tvenkinių, išskyrus Ž5 tvenkinį, tiriamo vandens kokybė atitiko normatyvinius reikalavimus, patvirtintus Žuvininkystės departamento prie LR ŽŪM 2005m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr.VI-49, „Žuvų auginimo žuvininkystės tvenkiniuose technologinės normos“. Ž5 tvenkinyje normatyvus viršijo BDS₇ ir nitritų kiekis.

Laukystos poskyrio sausio – gegužės mėnesiais vanduo tyrimams buvo pristatomas iš gręžinio, tirtas filtruotas vanduo, be to pastoviai buvo atliekami uždaros recirkuliacinės sistemos

(URS) vandens tyrimai. Tvenkinių pildymo laikotarpiu į tvenkinius paduodamas vanduo nebuvo tirtas. Šiuos tyrimus poskyris atliko kitose laboratorijose.

Tvenkinių nuleidimo metu tirtu nuleidžiamo vandens kokybiniai rodikliai neviršijo nustatytų normatyvų. Žuvų žiemojimo laikotarpiu ištirti trys žiemojimo tvenkiniai ir upelis. Iš viso Laukystos poskyryje ištirta 19 vandens mėginių, atliktos 132 kokybinės analizės.

Žeimenos poskyrio (Ignalina) tvenkinių pildymo, auginimo ir tvenkinių nuleidimo laikotarpiais ištirti 22 vandens mėginiai, atlikta 140 hidrocheminių ir hidrobiologinių analizių. Tvenkinių pildymo ir nuleidimo laikotarpiais šio poskyrio tvenkinių tiriamo vandens kokybės rodikliai atitiko nustatytus normatyvinius reikalavimus.

Vegetacijos laikotarpiu vandens kokybės tyrimai žuvų auginimo tvenkiniuose buvo atlikti du kartus – gegužės ir rugpjūčio mėnesiais. Hidrocheminių tyrimų rezultatai rodė, kad biogenų kiekiai tvenkiniuose per maži pirminei produkcijai vystytis. Nustatyti chlorofilo „a“ kiekiai nedideli (49,14 ir 12,2 µg/l) ir mažas zooplanktono kiekis (1,92 ir 2,61 mg/l), kurio nepakanka žuvų jaunikiams.

Žeimenos poskyrio lašiškų ir šlakių auginimo cechuose buvo atliekami į baseinus paduodamo ir iš jų išleidžiamo vandens kokybės tyrimai. Lygiagrečiai buvo atliekami iš gręžinių paduodamo vandens ir nuotekų tyrimai. Iš viso ištirta 15 vandens mėginių, atliktos 129 vandens kokybės analizės.

Vokės poskyryje visus metus pastoviai buvo tiriamas atitekantis Vokės upės vanduo ir po ūkinės veiklos į Vokės upę išleidžiamas vanduo. Tyrimo taškai – vandens padavimas ir vandens numetimas. Iš tirtų privalomųjų vandens kokybės rodiklių, pastoviai abiejuose taškuose normatyvinį kiekį viršijo bendro azoto rodiklis. Įvertinus gautus rezultatus, galima teigti, kad Vokės poskyrio ūkinė veikla nedaro lemiamos įtakos nustatytų normatyvinių rodiklių pokyčiams. Padidėjęs bendro azoto kiekis nuolat atnešamas su paduodamu vandeniu.

Iš viso Vokės poskyryje ištirta 17 vandens mėginių, atlikta 112 vandens kokybės analizių.

Rusnės poskyryje rugsėjo mėnesį buvo atlikti artezinio šulinio, starkių ir šamų paauginimo linijų prieš biofiltrus ir po biofiltrų vandens kokybės tyrimai. Ištirta 10 vandens mėginių, atliktos 108 vandens kokybės analizės.

2013 metais Žuvų ligų ir vandens tyrimų poskyrio specialistai žuvų ligų ir vandens tyrimų klausimais konsultavo nemažai privačių tvenkinių savininkų. Medžiagą laboratoriniams tyrimams pateikė ne tik mažų tvenkinių savininkai, bet ir kelios uždarnosios akcinės bendrovė, kaip antai: UAB „Fish Agro“, UAB „Raseinių žuvininkystė“, UAB „Laukuoja“.

Visus metus buvo atliekami žuvų gyvenamosios aplinkos ir vandens kokybės tyrimai privatiems klientams. Iš viso ištirta 20 privačių klientų pristatytų mėginių, atlikta 119 kokybinių vandens analizių. Klientus konsultavome telefonu, žodžiu ir raštu.

Žuvų biocheminiai tyrimai

Visus metus, žuvų auginimo laikotarpiu, perkelti išaugintas žuvis į žiemojimo tvenkinius ir po žiemojimo prieš suleidžiant į auginimo tvenkinius, buvo atliekami biocheminiai tyrimai skirti nustatyti sausos medžiagos, drėgmės, riebalų, pelenų ir baltymų kiekius žuvų kūno masėje. Įvairių rūšių ir įvairaus amžiaus žuvys tyrimams buvo atvežtos iš visų poskyrių. Atlikti 152 biocheminiai tyrimai.

Per šių metų auginimo sezoną Simno, Šilavoto ir Ignalinos poskyriuose išaugintų žuvų biocheminių tyrimų rezultatai labai artimi. Karpinių šiųmetukai kūno masėje sukaupti tik apie 3 % riebalų – perpus mažiau nei 2012 metais. Kitų biocheminių rodiklių, baltymų, sausų medžiagų, drėgmės, pelenų kiekiai artimi normatyviniams.

Ichtiopatologiniai tyrimai, žuvų ligų prevencija

Intensyvus žuvų auginimas negali būti sėkmingas be žinių apie parazitologinę žuvų baseinų, tvenkinių, uždarų recirkuliacinių sistemų situaciją. Tuo tikslu tirtos įvairaus amžiaus poskyriuose auginamos žuvys: laiššos, šlakiai, palijos, vaivorykštiniai upėtakiai, margieji upėtakiai, unguriai, aštriašnipiai eršketai, sibiro eršketai, europiniai šamai, peledės, Vištyčio syka, karpiai, plačiakakčiai, lynai. Nustačius žuvų ligą, buvo operatyviai taikytos specialiosios priemonės ligos sukėlėjams naikinti ir žuvims nuo jų apsaugoti.

Poskyrio specialistai ichtiopatologinius tyrimus atliko ne tik Tarnybos poskyriuose, bet ir privačiuose žuvininkystės tvenkiniuose. Nustačius ligą privačiuose tvenkiniuose, buvo rekomenduotos gydymo ir profilaktinės priemonės. Be to, privačių žuvininkystės įmonių specialistai buvo konsultuojami žuvų ligų gydymo bei profilaktikos klausimais. Toliau gyvenantys privatūs žuvų augintojai dažnai konsultuoti telefonu.

Duomenys apie atliktus ichtiopatologinius tyrimus tarnybos poskyriuose ir privačiuose tvenkiniuose

1 lentelė

Eil. Nr.	Tyrimų data	Įmonės pavadinimas	Žuvų		
			rūšis	amžius	kiekis
1.	2013-02-12	UAB „Kaplių žuvys“	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	šiųmetukai	10
2.	2013-03-05	Simno poskyris	Peledės (<i>Coregonus peled</i>)	metinukai	10
3.	2013-04-05	Trakų Vokės poskyris	Vaivorykštiniai upėtakiai (<i>Parasalmo gairdneri</i>)	metinukai	5
4.	2013-04-05	Trakų Vokės poskyris	Vaivorykštiniai upėtakiai (<i>Parasalmo gairdneri</i>)	dvimečiai	2
5.	2013-04-15	Simno poskyris	Aštriašnipiai eršketai	dvimečiai	3

			(<i>Acipenser oxyrhynchus</i>)		
6.	2013-04-24	UAB „Vasaknos“	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	trimečiai	5
7.	2013-04-24	Laukystos poskyris	Unguriai (<i>Unguilla unguilla</i>)	mailius	31
8.	2013-04-25	Žeimenos poskyris	Lašišos (<i>Salmo salar</i>)	metinukai	10
9.	2013-04-26	Žeimenos poskyris	Lašišos (<i>Salmo salar</i>)	šiūmetukai	10
10.	2013-04-26	Žeimenos poskyris	Margieji upėtakiai (<i>Salmo trutta fario</i>)	šiūmetukai	10
11.	2013-04-26	Žeimenos poskyris	Šlakiai (<i>Salmo trutta trutta</i>)	šiūmetukai	10
12.	2013-04-26	Žeimenos poskyris	Šlakiai (<i>Salmo trutta trutta</i>)	metinukai	10
13.	2013-04-30	Simno poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	metinukai	10
14.	2013-04-30	Simno poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	dvimečiai	5
15.	2013-05-09	Šilavoto poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	metinukai	5
16.	2013-05-09	Šilavoto poskyris	Margieji plačiakakčiai (<i>Aristichtys nobilis</i>)	dvimečiai	5
17.	2013-05-09	Šilavoto poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	dvimečiai	5
18.	2013-05-09	Šilavoto poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	trimečiai	10
19.	2013-05-16	Laukystos poskyris	Unguriai (<i>Unguilla unguilla</i>)	šiūmetukai	20
20.	2013-05-24	Simno poskyris	Šamai (<i>Siluris glanis</i>)	įvairūs	3
21.	2013-06-04	Simno poskyris	Šamai (<i>Siluris glanis</i>)	reproduktoriai	2
22.	2013-06-04	Simno poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	metinukai	5
23.	2013-06-04	Simno poskyris	Sykai (<i>Coregonus lavaretus</i>)	dvimečiai	2
24.	2013-06-04	Simno poskyris	Peledės (<i>Coregonus peled</i>)	trimečiai	2
25.	2013-06-27	Simno poskyris	Sibiriniai eršketai (<i>Acipenser baeri</i>)	mailius	5
26.	2013-06-27	Simno poskyris	Šamai (<i>Siluris glanis</i>)	mailius	5
27.	2013-06-27	Simno poskyris	Sykai (<i>Coregonus lavaretus</i>)	šiūmetukai	5
28.	2013-06-27	Simno poskyris	Peledės (<i>Coregonus peled</i>)	šiūmetukai	5
29.	2013-07-16	UAB „Šalčininkų žuvininkystės ūkis“	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	šiūmetukai	15
30.	2013-07-25	Trakų Vokės poskyris	Palijos (<i>Salvelinus fontinalis</i>)	šiūmetukai	5
31.	2013-08-02	Trakų Vokės poskyris	Palijos (<i>Salvelinus fontinalis</i>)	šiūmetukai	6
32.	2013-08-13	Simno poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	šiūmetukai	10
33.	2013-08-13	Simno poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	dvivasariai	5
34.	2013-09-16	Kristina Siaurusevičiūtė	Lynai (<i>Tinca tinca</i>)	įvairūs	2
35.	2013-09-20	Trakų Vokės poskyris	Palijos (<i>Salvelinus fontinalis</i>)	šiūmetukai	5
36.	2013-09-24	Rusnės poskyris	Aštriašnipiai eršketai (<i>Acipenser oxyrhynchus</i>)	šiūmetukai	21
37.	2013-09-27	Laukystos poskyris	Aštriašnipiai eršketai (<i>Acipenser oxyrhynchus</i>)	šiūmetukai	12

38.	2013-10-02	Klubas „Penki žvejai“	Karšis (<i>Abramis brama</i>) Kuoja (<i>Rutilus rutilus</i>)	nenustatytas nenustatytas	1 1
39.	2013-10-17	Simno poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	šiūmetukai	10
40.	2013-10-22	Simno poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	dvivasariai	5
41.	2013-10-23	Žeimenos poskyris (Ignalina)	Lynai (<i>Tinca tinca</i>)	dvivasariai	10
42.	2013-10-24	Žeimenos poskyris (Ignalina)	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	šiūmetukai	10
43.	2013-10-30	Šilavoto poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	šiūmetukai	10
44.	2013-10-30	Šilavoto poskyris	Karpiai (<i>Cyprinus carpio</i>)	šiūmetukai	12
45.	2013-11-07	Trakų Vokės poskyris	Palijos (<i>Salvelinus fontinalis</i>)	šiūmetukai	6
46.	2013-12-16	Trakų Vokės poskyris	Lašiša (<i>Salmo salar</i>)	trimetė	1

Parazitofaunos tyrimai rodo, kad apie 50 proc. Tarnybos poskyriuose auginamose žuvyse aptinkamų parazitų rūšių sutampa su natūraliai Lietuvos vidaus vandenyse sutinkamomis parazitų rūšimis. Todėl labai sunku užkirsti kelią parazitams plisti atviruose žuvų auginimo telkiniuose (tvenkiniuose).

Tirtose žuvyse vyrauja digenetinės siurbikės (*Diplostomum spathaceum*). Jų metacerkarijų rasta 40–100% visų tirtų karpų, vaivorykštinių upėtakių, europinių šamų, plačiakakčių, Vištyčio sykų, peledžių akių lėšiuokuose. Apsikrėtimo jomis intensyvumas buvono 1 iki 10 vnt. vienoje žuvyje. Lynuose metacerkarijų nerasta. Metacerkarijų (*Diplostomum spathaceum*) skaitlingumą lėmė ekologiniai faktoriai, užtikrinantys visą sukėlėjo vystymosi ciklą bei gausiai tvenkiniuose (aplinkoje) sutinkami trematodų pirmieji tarpiniai šeimininkai (moliuskai) ir galutiniai šeimininkai (žuvimis mintantys paukščiai).

Įvairaus amžiaus karpuose rasta *Trichodina*, *Apiosoma*, *Dactylogyrus* genties ektoparazitų, šamuose – *Trichodina*, *Apiosoma* genties ektoparazitų ir eršketų, dvimečiuose plačiakakčiuose rasti tik *Trichodina* genties ektoparazitai. Šių ektoparazitų invazijos intensyvumo padidėjimas nebuvo ryškus. Šių ektoparazitų ant palijų, Vištyčio sykų ir peledžių nerasta.

Lygiablakstienėmis infuzorijomis (*Ichthyophthirius multifiliis*) viename tvenkinyje buvo apsikrėtę palijų šiūmetukai. Jų invazijos intensyvumas vienos žuvies odos gleivėse buvo nuo 5 iki 40 vnt., žiaunose 2–19 vnt. Buvo imtasi priemonių, kad šis ligos sukėlėjas neplistų: nuo šių žuvims pavojingų ektoparazitų operatyviai taikytos ilgo veikimo biocido vonios tiesiog tvenkinyje.

Parazitinių pirmuonių (*Chilodonella cyprini*) rasta 90% karpų metinukų odos gleivėse po 1–36 vnt. 1 žuvyje. Žuvų apsikrėtimą pirmuonimis (*Chilodonella cyprini*) lėmė jų organizmo imunobiologinės ypatybės, žuvų kontaktų su užsikrėtusiais hidrobiontais skaitlingumas, žuvų tankumas tvenkinyje ir žuvų įmitimas. Nuo chilodoneliozės sukėlėjų žuvis maudytos 4 komponentų voniose.

Kaspinuočių (*Khawia sinensis*) rasta 10–80% karpių žarnyne. Apsikrėtimas jais buvo nuo 1 iki 10 vnt. 1 žuvyje. 10 vnt. rasta tik 1 karpio žarnyne.

Labai negausūs buvo šie ekto-endoparazitai: *Cryptobia cyprini*, *Diplozoon nipponicum*, *Tylodelphis clavata*, *Posthodiplostomum cuticola*, *Bothriocephalus gowkongensis*. Jų invazijos intensyvumas siekė tik 1–2 vnt. 1 žuvyje. Žemi apsikrėtimo ekto-endoparazitais rodikliai rodo, kad Tarnybos poskyriuose žuvų auginimo, laikymo tvenkiniuose ir baseinuose metu buvo taikytos tinkamos žuvų ligų prevencijos priemonės.

Poskyrio darbuotojai palaikė mokslinius ir gamybinius ryšius su Lietuvos ir užsienio žuvininkystės institucijomis, siekiant įdiegti efektyvesnes prevencines priemones, stabdančias žuvų ligų plitimą.

2013 m. balandžio 4 d. poskyrio specialistai dalyvavo seminare-pasitarime, kurį organizavo Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT) ir Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas (NMVRVI). Seminaro-pasitarimo metu vyriausiasis specialistas Č. Blaževičius skaitė pranešimą „Užkrečiamųjų žuvų ligų prevencinės priemonės Lietuvoje“. Pasitarimo dalyviai supažindinti su prevencinėmis priemonėmis, kurios atliekamos vandens saugyklose, žuvų tvenkiniuose, uždaroje recirkuliacinėse sistemose (URS), gabenant, perkeliant ir realizuojant žuvis. Kalbėta ir apie svarbias priemones, tokias kaip tvenkinių „vasarinimas“ bei sveikų reproduktorių būrio formavimas. Č. Blaževičius paruošė trumpą informacinę medžiagą „Užkrečiamųjų žuvų ligų prevencinės priemonės Lietuvoje“, kuri buvo išplatinta seminaro dalyviams. Pasitarimo metu užmegzti kontaktai su veterinarijos gydytojais, žuvininkystės specialistais.

Šių metų spalio 30 d. poskyrio specialistai dalyvavo dviejuose seminaruose Projekto „Europinių ungurių išteklių valdymo plano įgyvendinimas Lietuvoje“ ir „Praeivės žuvys. Jų būklė ir išteklių atkūrimo darbai Lietuvoje“. Seminarai vyko paskaitų ir pokalbių su specialistais forma. Seminaruose buvo informuota apie nematodų *Anguillicola crassus* įtaką ungurių augimui ir vislumui, ungurių išteklių valdymo plano įgyvendinimą Lietuvoje, ungurių įveisimo darbus, ungurių paauginimą uždaros recirkuliacinės sistemos sąlygomis. Taip pat seminare susipažinta su vėžių populiacijos būkle ežeruose, į kuriuos įveista ungurių, aštriašnių eršketų atkūrimo Lietuvoje darbais, dabartine perpelės populiacijos būkle Baltijos jūroje, lašišų ir šlakų upėse būkle.

Žuvų ligų ir vandens tyrimų poskyrio specialistai per žiniasklaidą aiškino besidomintiems žuvininkyste apie poskyryje atliekamus vandens kokybės, pašarinės bazės, jos rūšinės sudėties ir ichtiopatologinius tyrimus, kurie gali lemti žuvų auginimo sėkmę. Per žiniasklaidą (Žalioji pasaulis Nr.37. 2013 metų spalio 31 d.) aiškinta, kaip išvengti žuvų dusimo atveju, kaip žmonėms neužsikrėsti pavojingomis ligomis ir kt.

2013 m. gruodžio 4-6 dienomis poskyrio specialistai dalyvavo mokymuose „Mokymai viešųjų pirkimų klausimais“. Mokymuose susipažinta su viešuosius pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais, viešųjų pirkimų principais, pirkimų planavimu, pirkimo verčių apskaičiavimais ir t.t.

2013 m. gruodžio 9–11 dienomis poskyrio specialistai dalyvavo „Icthiopatologinės konsultacijos“ seminare, kurio metu supažindinta su eršketinių žuvų, europinių šamų, sterku, ešerių, lydekų auginimu uždaro recirkuliacinės sistemos sąlygomis (URS). Susipažinta su URS taikomomis profilaktinėmis priemonėmis, gėlavandenių žuvų ligomis, jų gydymu, profilaktikos priemonėmis. Kalbėta apie žuvų virusinių ligų nustatymo problemas, imunomoduliacinius preparatus ir apie abiotinių veiksnių sąsajas su žuvininkystės telkinių ichtiopatologine būkle. Seminaro metu konsultuotasi opiais ichtiopatologiniais klausimais.

2013 m. poskyrio specialistai dalyvavo ne tik išoriniuose, bet ir vidiniuose mokymuose, tarp jų: „Žuvų auginimo aplinkos nuolatinė kontrolė ir jos parametrų gerinimas“, „Užkrečiamųjų žuvų ligų prevencinės priemonės“, „Vadybos sistemos dokumentų suvienodinimas“.

Visus metus buvo diegiami vadybos sistemos dokumentai, gerinama materialinė-techninė bazė, kuri leidžia užtikrinti atliekamų tyrimų kokybę.

Privačių žuvininkystės ūkių specialistai buvo konsultuojami vandens kokybės, žuvų ir kitų hidrobiontų gyvenamosios aplinkos, žuvų ligų gydymo bei prevencijos klausimais. Toliau gyvenantys privatūs žuvų augintojai buvo konsultuoti telefonu, informacija teikta el. paštu.

2013 m. gegužės 16–17 dienomis vykusioje tarptautinėje konferencijoje „Ungurių ir kitų migruojančių žuvų išteklių“ buvo pristatytas pranešimas „Lietuvos Respublikos praeivių žuvų atkūrimo ir priemonių jų įgyvendinimui apžvalga“.

2013 m. spalio 30 d. seminare „Praeivės žuvys. Jų būklė ir išteklių atkūrimo darbai Lietuvoje“ perskaitytas pranešimas „Migruojančių žuvų kliūtys ir būdai joms įveikti“.

5.1. VIDAUS VANDENŲ IR AKVAKULTŪROS SKYRIAUS ŠILAVOTO POSKYRIO VEIKLA

Pagrindinis Vidaus vandenių ir akvakultūros skyriaus Šilavoto poskyrio uždavinys – įgyvendinti karpinių selekcijos programą, karpinių ir kitų žuvų išteklių atkūrimo, palaikymo, gausinimo, naujų vertingų hidrobiontų introdukavimo bei žuvų įveisimo strategijas ir programas.

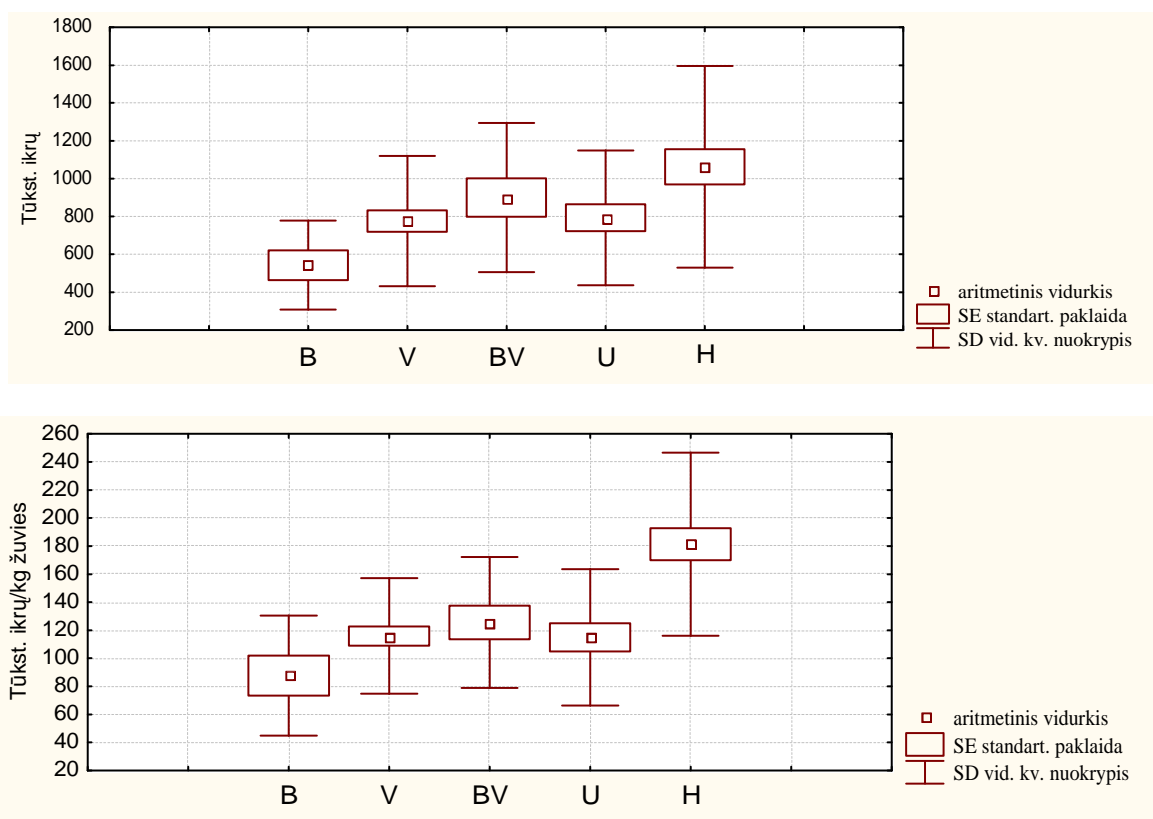
*Karpių (*Cyprinus carpio* L.) selekcijos vykdymas Lietuvoje,
pramoniniam auginimui siūlomų karpių veislinių atmainų tobulinimas*

Darbo tikslas: tobulinti Šilavoto karpio veislės savybes ir tęsti karpinių selekciją, siekiant išsaugoti sukauptą genofondą.

Darbo uždaviniai: įvertinti visų turimų atmainų ir amžinių grupių karpis pagal jų eksterjero savybes, peržiemojimą ir produktyvumą; atlikti veislinių karpis vislumo savybių palyginamąją analizę, įvertinti jų reakciją į hipofizio injekcijas; atlikti bandomąjį karpis ženklimą IPA (integruoto pasyvaus atsako) žymekliais, siekiant išaiškinti, kurioje žuvies vietoje tikslingiausia ženklinti; populiarinti Lietuvos Šilavoto karpis veislę, siekiant atverti kelią eksportavimui.

Gauti rezultatai: Karpis selekcijos darbai Šilavoto karpis žuvų veislyne vykdomi beveik 40 metų. Selekcijai naudojami šių veislinių atmainų karpis: B – Bubių, V – Vokietijos, U – Ukrainos, H – Vengrijos, P – Paros karpis, S – Šilavoto karpis. Vienas svarbiausių rodiklių, vertinant karpis veislę – vislumas.

Reprodukcinės savybės. 2013 metais įvertintos patelių reprodukcinės savybės (1 pav.).

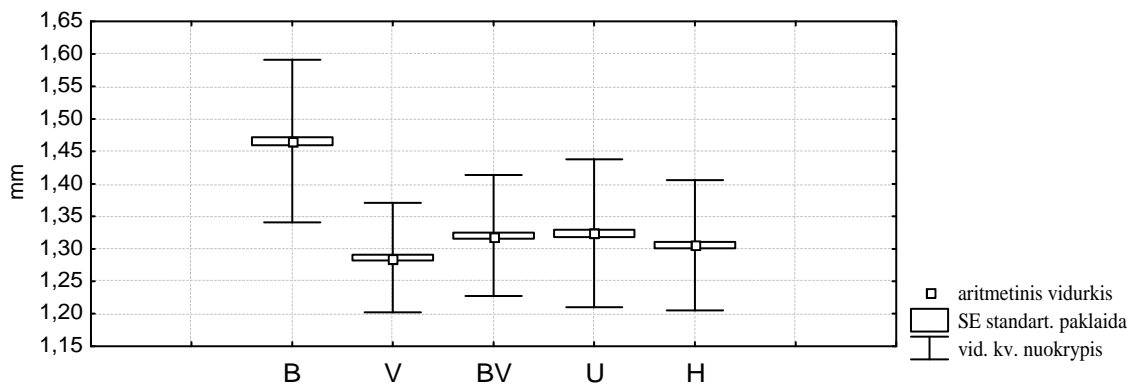
1 pav. Atskirų veislinių atmainų patelių vislumas 2013 metais

2013 m. produktyviausios buvo H ir BV (S) veislių patelės. Tokie geri H ir BV (S) veislinės atmainos patelių darbinio ir santykinio darbinio vislumo rezultatai gaunami jau eilę metų, tai rodo gerą patelių prisitaikymą prie vietinių sąlygų. Gerai neršto metu pasirodo H ir S veislinės atmainos patinai. Nustatant stambialąstelinės morulės stadijoje ikrų apvaisinimą, H ir S patinų pieniais apvaisinama 96,3 –99,8 % ikrelių. Reikia paminėti, kad ir B, ir U ir V patinai taip pat pasižymi geromis reprodukcinėmis savybėmis.

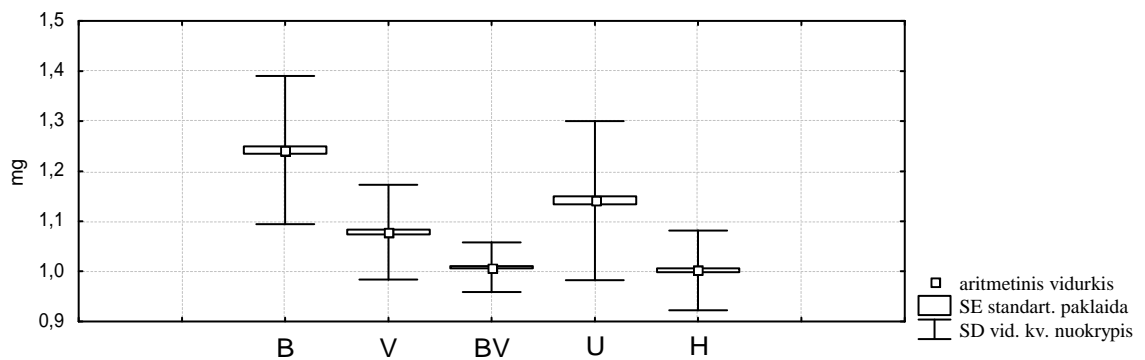
Lyginant atskirų veislinių atmainų neapvaisintų ir apvaisintų ir nulipintų ikrų diametrą bei svorį, didelių skirtumų nepastebėta (2 pav.). Išmatavus ir pasvėrus atskirais metais arti 1000

kiekvienos patelės ikrų, gauti šie rezultatai: B veislinės atmainos patelių neapvaisintų ikrų diametras svyruoja 1,15-1,65 mm ribose, V – 1,1-1,45; BV – 1,2-1,55; U – 1,15-1,65; H – 1,10-1,50. Neapvaisintų ikrų svoris apima šias ribas: B – 0,96-1,44; V – 0,9-1,24; BV 0,95-1,20; U – 0,90-1,30; H – 0,9-1,20 mg. Apvaisintų ir nulipintų ikrų diametras svyruoja: B – 1,70-2,05; V – 1,60-2,10; BV – 1,70-2,05; U – 1,70-2,10; H – 1,70-2,10 mm (Vengrijoje auginamų Vengrijos karpių apvaisintų ir nulipintų ikrelių diametras svyruoja 1,5-2,10 mm ribose – <http://elib.cs.berkeley.edu/kopec/tr9/html/sp-common-carp.html>), svoris: B 2,96-3,90; V – 2,04-3,30; BV – 2,70-3,28; U – 2,72-3,55; H – 2,60-3,50 mg.

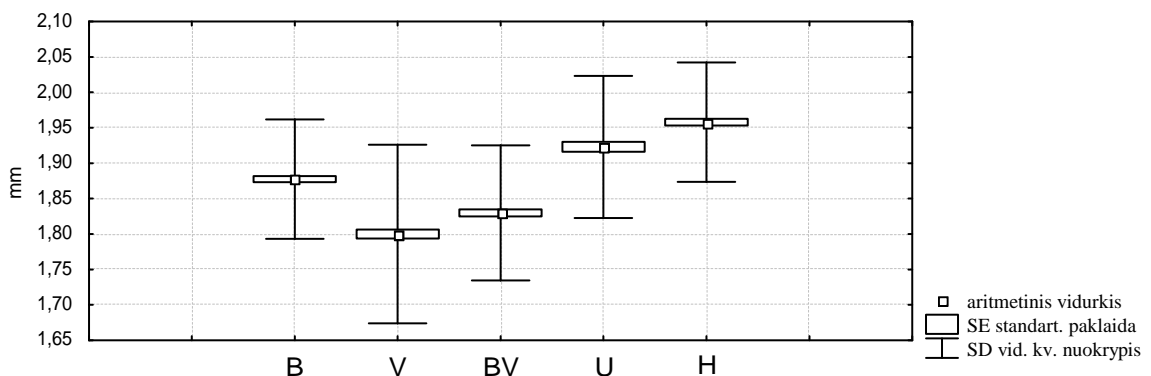
Neapvaisintų ikrų diametras, mm

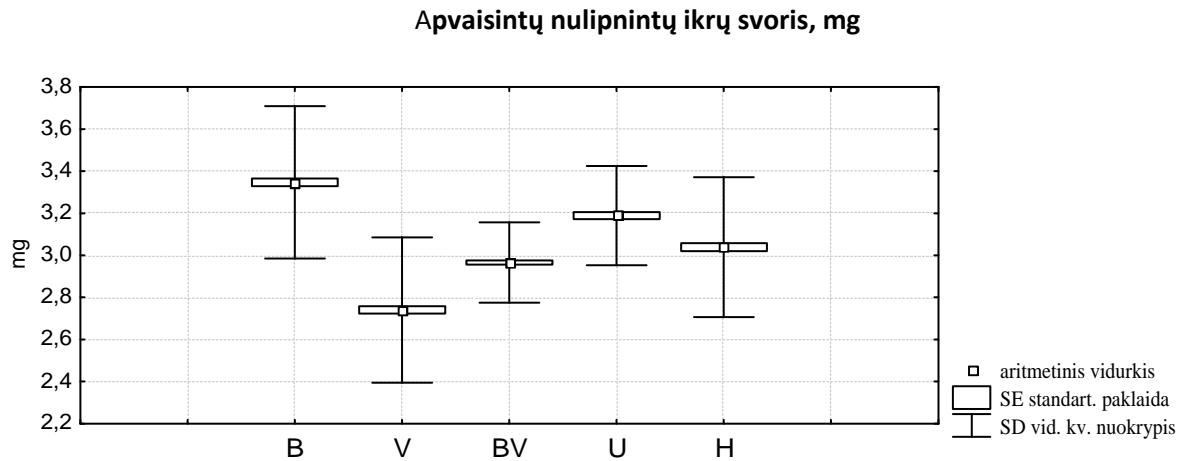

Neapvaisintų ikrų svoris, mg

Apvaisintų nulipintų ikrų diametras, mm

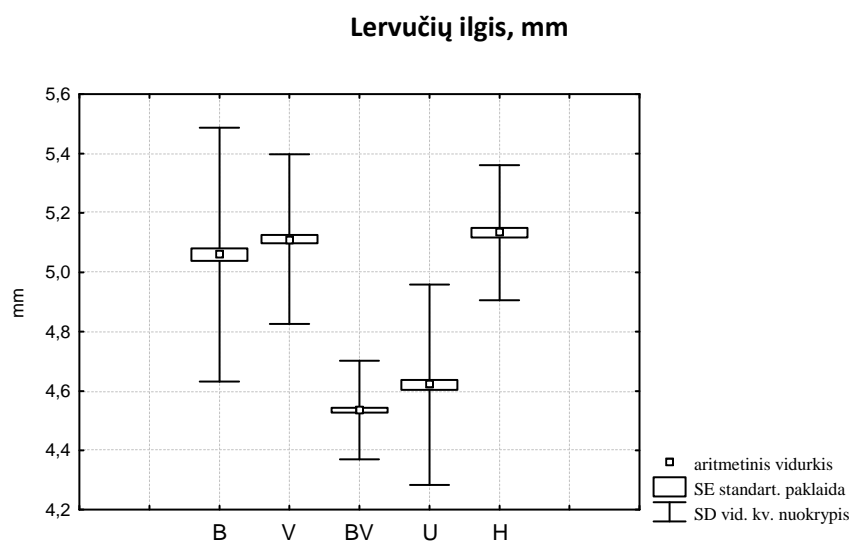

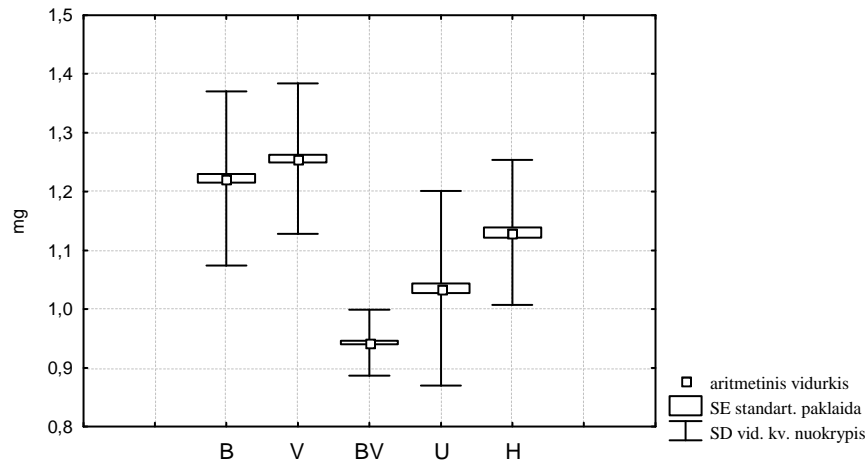
2 pav. Atskirų veislinių atmainų karpių patelių ikrų dydžiai

Išmatavus atskirų veislinių atmainų ką tik išsiritusių (masinis skilimas) lervučių ilgus ir svorius, gauti šie lervučių ilgio intervalai: B – 4,20-5,75; V – 4,30-5,60; BV – 4,20-4,95; U – 4,10-5,30; H – 4,70-5,50, Lervučių svorio intervalai: B – 0,92-1,46; V – 1,04-1,50; BV – 0,82-1,00; U – 0,80-1,40; H – 0,90-1,30. 3 paveiksle matyti, kad BV veislinės atmainos lervučių dydžiai mažiausi, bet skirtumas tarp kitų lervučių yra neesminis.

Apdorojus ilgamečių matavimų gautus neapvaisintų ir apvaisintų nulipnintų ikrelių diametro ir svorio, lervučių ilgio ir svorio duomenis, statistiškai išryškėja labai svarbi BV veislinės atmainos ikrelių ir lervučių savybė – jų dydžių paklaidos yra mažiausios. Tai rodo, kad BV veislinės atmainos patelės pasižymi ne tik stabiliu vislumu, bet ir mažai įvairuojančiais ikrais ir lervutėmis. Tai įrodo, kad BV veislinė atmaina yra sukultūrinta.

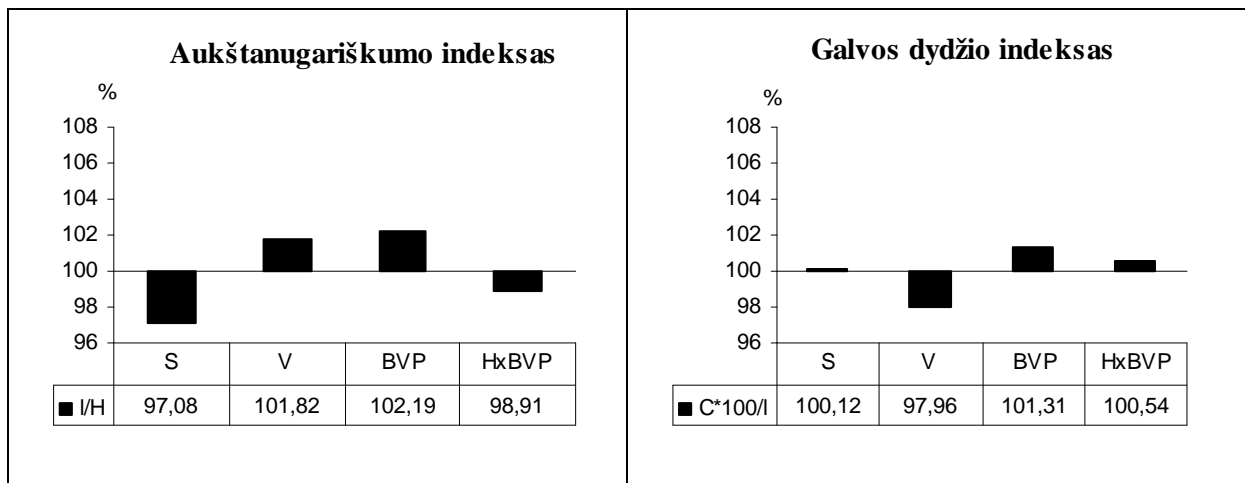

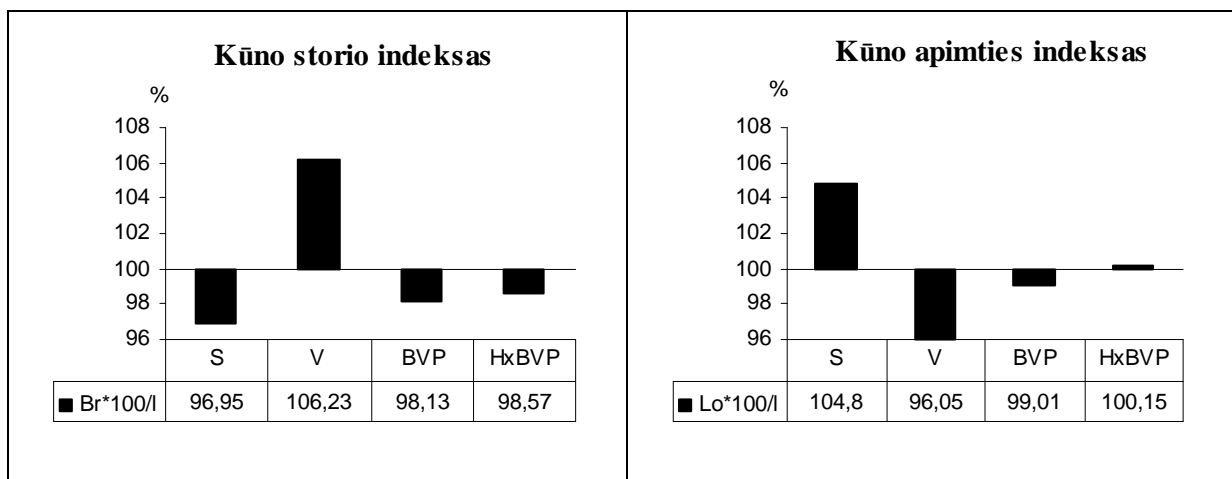
Lervučių svoris, mg

3 pav. Atskirų veislinių atmainų lervučių ilgis (mm) ir svoris (mg)

Eksterjero įvertinimas. Kadangi Lietuvoje yra trimetė karpų apyvarta, 4 paveiksle parodyta atskirų veislinių atmainų trivasarių karpų, eksterjero rodiklių palyginamoji analizė (100 % – bendras atmainų rodiklių vidurkis). Iš paveikslo matyti, kad Šilavoto karpiai, lyginant su kitų veislinių atmainų karpiais, pasižymi didžiausiu kūno apimtities indeksu, galvos dydžio indeksas tolygus bendram vidurkiui ir, kas labai svarbu, aukštanugariškumo indeksas yra mažiausias, o tai reiškia, kad S veislės karpiai nėra ištįsę.

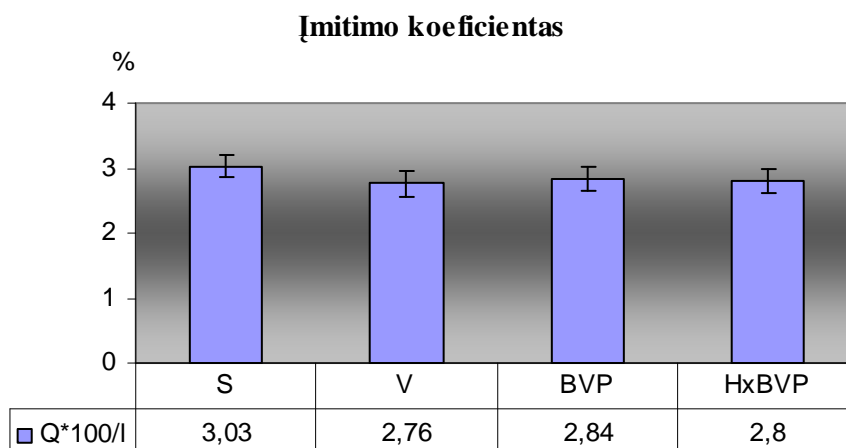

4 pav. Atskirų veislinių atmainų trivasarių karpių, augintų 2013 m. Šilavoto poskyryje, eksterjero rodiklių palyginamoji analizė (100 % – bendras atmainų rodiklių vidurkis)

Iš paveikslo matyti, kad Šilavoto karpiai, lyginant su kitų veislinių atmainų karpiais, pasižymi didžiausiu kūno apimties indeksu, galvos dydžio indeksas tolygus bendram vidurkiui ir, kas labai svarbu, aukštanugariškumo indeksas yra mažiausias, o tai reiškia, kad S veislės karpiai nėra ištįsę.

Vienas svarbesnių požymių, atspindinčių žuvies kondiciją, yra įmitimo koeficientas pagal T. Fultoną. 5 paveiksle parodytas trivasarių karpių įmitimo koeficientas. Jis geriausias Šilavoto veislės karpių.

5 pav. Atskirų veislinių atmainų trivasarių karpių, augintų 2012–2013 m. Šilavoto poskyryje, įmitimo koeficientas

Veislinių karpių realizavimas:

Metinukų, dvasarių 8540 ind. – 1028 kg,

Dvimečių, trivasarių 2135 ind. – 2196 kg,

Trimečių, keturasarių 550 ind. – 612 kg,

Veislinės (reproduktorių) 580 ind. – 2747 kg. (HxBVP, UxBV, HxBV, BxH)

Išvados

1. Atlikus Šilavoto poskyryje 2012–2013 metais augintų trivasarių eksterjero indeksu palyginamąją analizę nustatyta, kad geriausiu eksterjeru pasižymi Šilavoto veislės karpiai. Didžiausias įmitimo koeficientas taip pat Šilavoto veislės karpiai. Geri eksterjero indeksai gauti mišrūnų HxBVP.

2. 2012–2013 metais Šilavoto poskyryje augintų visų veislinių atmainų ir amžinių grupių karpiai eksterjero indeksų variacijos koeficientas nesiekė 10, kas byloja apie šių požymių įtvirtinimą. Einama teisingu keliu – eksterjeras kompaktiškas, išsibarstymas labai nežymus.

3. Atlikus 2012m. ir 2013 m. dirbtinį nerštą nustatyta, kad į hipofizio injekcijas geriausiai reaguoja Šilavoto veislės patelės ir patinai, blogiausiai 2012 m. sureagavo U ir B veislių karpiai. 2012 metais geriausiu darbinium ir santykinium darbinium vislumu pasižymėjo Šilavoto veislės karpiai, 2013 metais – Vokietijos ir Vengrijos karpiai. Reikia pažymėti, kad Šilavoto veislės karpiai ataskaitiniu laikotarpiu neršė stabiliai gerai.

4. 2012 metais pirmą kartą buvo ištirti Šilavoto karpio patino pieniai. Tyrimus atliko LSMU Veterinarijos akademijos Gyvulių reprodukcijos laboratorijos jaunesnioji mokslo darbuotoja dr. Neringa Sutkevičienė. Gauti tyrimo rezultatai parodė, kad Šilavoto karpio veislės patinų pieniai pasižymi dideliu gyvybingumu, o ir spermatozoidų koncentracija yra labai didelė.

5. Paženklinus 2012 m. pavasarį vyresnio amžiaus karpius IPA žymekliais trijose skirtingose žuvies vietose nustatyta, kad pirmąjį auginimo sezoną po paženklinimo IPA žymekliai prigijo visose trijose vietose. Visi žymekliai liko savo vietoje ir 2013 metais – po žiemojimo, ir po antro po paženklinimo auginimo sezono. Ateityje tikslinga karpius ženklinti tik vienoje žuvies vietoje.

6. Rekomenduojame karpiai augintojams motininėms bandoms pirkti Šilavoto veislės karpius. Siekiant išvengti inbridingo, juos kryžminti su Ukrainos ar Vengrijos karpiais.

6. ŽUVININKYSTĖS TYRIMŲ IR MOKSLO SKYRIAUS VEIKLA

Skyriaus uždavinys – pagal kompetenciją tirti Baltijos jūros Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos, teritorinės jūros žuvis bei jų išteklius, prognozuoti jų kaitą, rengti rekomendacijas dėl jų racionalaus panaudojimo, išsaugojimo bei gausinimo.

Pagal Lietuvos Respublikos ekonominės zonos Baltijos jūroje ir teritorinių vandenų verslinių žuvų išteklių būklės vertinimo, racionalaus panaudojimo ir išsaugojimo rekomendacijų rengimo ir Lietuvos nacionalinės žuvininkystės tyrimų programas vykdyti tyrimai pagal temas:

1. Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje (toliau - LIEZ) ir teritorinių vandenių verslinių žuvų išteklių būklės ir jų kaitos tyrimai. Lietuvos žvejybos kvotų pagrindimas, žuvų išteklių apsaugos ir racionalaus naudojimo rekomendacijų rengimas.

2. Verslinių žuvų išteklių būklės, migracijų intensyvumo ir žvejybos efektyvumo monitoringas Baltijos jūros Lietuvos priekrantės zonoje.

3. Žvejybos įrankių selektyvumo savybių tyrimas.

4. Žuvų mailiaus tyrimai priekrantėje.

5. Aplinkos apsaugos monitoringas (ichtiologinė dalis).

6. Nacionalinė žuvininkystės duomenų rinkimo programa.

Įgyvendino LIFE+ projektą „Jūrinių buveinių ir rūšių inventorizacija NATŪRA 2000 tinklo plėtrai Baltijos jūros Lietuvos išimtinėje ekonominėje zonoje“, projekto numeris LIFE09 NAT/LT/000234, kurio pagrindinis paramos gavėjas yra Klaipėdos universitetas.

Renkant medžiagą pagal aukščiau išvardintas programas atlikti šie darbai:

1. Mokslo tiriamuoju laivu „Darius“ atlikti 23 reisai, kurių bendra trukmė 44 dienos, pastatyti 3 tinklai Lietuvos respublikos ekonominės zonos akvatorijoje, 85 kartus žvejota tralu.

2. 14 kartų statyti tinklai ir surinkti žvejybos duomenys priekrantės zonos monitoringo stotyse Smiltynėje, Karklėje ir Šventoje;

3. Atlikta 2 dienų trukmės ekspedicija mailiaus tyrimams Nidos – Būtingės priekrantės ruože.

4. Renkant verslinės žvejybos duomenis organizuotas vienas reisas į jūrą ir aštuonios išvykos į žvejybos uostą bei žuvų aukcioną bei trys išvykos į kitas žuvų iškrovimo vietas. Žvejybos Baltijos jūroje įmonėms buvo išplatintos ir atgautos 67 anketos su informacija apie išmetamų žuvų kiekius.

Iš viso sugautos ir išanalizuotos 29 žuvų rūšys. Daugiau kaip 40 000 vnt. žuvų atlikta biologinė analizė ir kiti tyrimai.

Beveik visi 2013 metais pagal programas planuoti darbai praktiškai įvykdyti. Nemažai darbų laivu „Darius“ ribojamos oros sąlygos jūroje ir vykdomas LIFE+ projektas, dėl kurio buvo sunku suderinti vykdomas programas.

Šiais metais per mažai surinkta strimelių ir bretlingių mėginių iš verslinės žvejybos, kadangi beveik visa pelaginių žuvų žvejyba vyksta už LIEZ ribų ir iki 80% laimikio iškraunama ne Lietuvoje. Pavienius laivus, atvežančius šias žuvis į Klaipėdą, sunku sugaudyti, nes žuvis tiekiama tiesiogiai supirkėjams, o informaciją apie laivų ketinimus grįžti į Klaipėdą tenka rinkti iš Žvejybos kontrolės skyriaus ir laivų savininkų.

Baltijos jūros Lietuvos išskirtinės ekonominės zonos ir teritorinių vandenu verslinių žuvų išteklių būklės ir jų kaitos tyrimai. Lietuvos žvejojimo kvotų pagrindimas, žuvų išteklių apsaugos ir racionalaus panaudojimo rekomendacijų rengimas

Pagal šią programą Skyrius tiria Baltijos jūros verslinių žuvų išteklių būklę, jų pokyčius ir atlieka verslinės žvejojimo analizę. Pagrindinė šios programos užduotis – surinkti biologinius kvotuojamų verslinių žuvų (strimelių, bretlingių, menkių) ir plekšnių duomenis pagal Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarybos (angl. ICES – International Council for the Exploration of the Seas) metodinius reikalavimus ir apdorotus pateikti šios organizacijos ekspertų grupėms, atsakingoms už išteklių dydžio nustatymą bei kvotų Baltijos jūroje pagrindimą. Į biologinius žuvų duomenis įeina žuvų ilgio, svorio, lyties, brandos ir amžiaus nustatymas. Visi duomenys turi būti surinkti, atsižvelgiant į sezoną, žvejojimo įrankius ir žvejojimo rajonus.

Šiam tikslui pasiekti mokslinių tyrimų laivu „Darius“ buvo atlikti 9 reisai, kurių metu traluota 36 kartus. Iš viso surinkta ir išanalizuota 2 531 vnt. menkių, 2 834 vnt. plekšnių, 1 003 vnt. strimelių, 3 815 vnt. bretlingių, 2 550 vnt. kitų rūšių žuvų. Biologiniai duomenys bus perskaičiuojami ir įkelti į dvi ICES duomenų bazes: FishFrame (www.fishframe.org) ir InterCatch (www.ices.dk/intercatch). Be to, menkių, strimelių, bretlingių ir plekšnių biologiniai duomenys, užpildžius specialias formas, bus pateikti ICES ekspertų grupėms iki 2014 m. kovo 30 d.

Taip pat atlikta išsami verslinės žvejojimo analizė (kvotų panaudojimas, žvejojimo efektyvumas) ir išteklių būklės bei dydžio kaita bei prognozės ne tik LIEZ, bet ir visoje Baltijos jūroje. Visi rezultatai bus pateikti metinėje ataskaitoje 2014 m. gegužės 1 d.

Verslinių žuvų išteklių būklės, migracijų intensyvumo ir žvejojimo efektyvumo monitoringas Baltijos jūros Lietuvos priekrantės zonoje

Su priekrante susiję tyrimai svarbūs tuo, kad čia susiformavo savitas žvejojimo segmentas, turintis specifines žvejojimo taisykles, sąlygas bei tradicijas. Šios zonos ekosistema yra ypač jautri aplinkos pokyčiams, todėl žuvininkystės tyrimai yra svarbūs ne tik teoriniu, bet ir praktiniu požiūriu. Pagal programos planą buvo numatyta rinkti žvejojimo bei sugaunamų žuvų biologinius duomenis dviejose monitoringo stotyse – Smiltynėje ir Šventojoje. Iš viso per metus 14 kartų buvo statomos eksperimentinių tinklų eilės. Iš viso sugautos 29 žuvų rūšys ir išanalizuoti 8 124 individai. Pagal surinktus duomenis apskaičiuota žvejojimo efektyvumo kaita gausiausioms žuvų rūšims pagal sezonus, tinklo akių dydį kiekviename tyrimų rajone atskirai.

Priekrantės žvejams 2013 metais buvo aktualios problemos, susijusios su otų ir stintų žvejyba. Jų prašymu buvo atlikta žvejybos priekrantėje analizė ir pateiktos rekomendacijos dėl otų žvejybos sezono ir stintų gaudymo sąlygų priekrantėje pagerinimo.

Žvejybos įrankių selektyvumo savybių ir išmetamo žuvų kiekio tyrimas

Iki 2015 m. sausio 1 d. ketinama visiškai uždrausti bet kokią žuvų išmetimą Baltijos jūroje (<http://www.bsrac.org>). Kadangi ši problema aktualiausia menkių žvejyboje, todėl tęsiama žvejybos stebėseną, analizuojamas laimikių dydis bei biologinė struktūra. Svarbiausia šios programos užduotis – rinkti ir kaupti statistinius duomenis apie išmetamų žuvų kiekius iš visų žvejybos segmentų nuo atviros Baltijos jūros iki priekrantės. Susitarus su žvejybos įmonėmis, išplatintos anketos apie sugaunamų ir išmetamų žuvų kiekius menkių žvejybos metu. Gražintos 67 anketos, kuriose pateikta informacija apie visą žvejybos sezoną. Taip pat išanalizuoti sugaunamų ir iškraunamų menkių laimikiai žuvų aukcione (iš viso ištirta 1 268 vnt. menkių, 1 329 vnt. plekšnių ir 150 vnt. kitų rūšių priegaudos). Žvejybos efektyvumui ir sugaunamų žuvų dydžiui pagal sezonus ir žvejybos vietas nustatyti panaudoti palydovinės žvejybos laivų stebėjimo sistemos duomenys. Turima informacija reikalinga prognozuojant žuvingiausias menkių vietas, o išmetimų duomenys – derantis dėl palankesnių žvejybos sąlygų bei kvotų.

Kartu su Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriaus inspektorais buvo atlikti žuvų tyrimai žvejybos laivuose jūroje – išanalizuotas žvejų laimikis, nustatytas santykis tarp iškrauto ir išmesto menkių, plekšnių ir kitų žuvų kiekio. Buvo išmatuotos žuvys ilgių struktūrai įvertinti. Tyrimų rezultatai pravers vertinant visų žvejybos laivų žvejybos įrankių efektyvumą.

Žuvų mailiaus tyrimai priekrantėje

Vykdam šią programą atlikta 2 dienų trukmės ekspedicija mailiaus tyrimams Nidos–Būtingės priekrantės ruože. Devyniuose monitoringo taškuose vykdytas apgaudymas. Iš viso sugauta 12 žuvų rūšių ir išanalizuota 1 516 individų. Tyrimų rezultatai įgalina įvertinti žuvų mailiaus gausumo ir biomasės charakteristikas, atskirų rūšių išteklių kaitą bei žuvų neršto sąlygas. Tai nuolatinio stebėjimo programa, kurios duomenys bus panaudoti būsimiems projektams vykdyti arba įvertinti aplinkai galimai padarytą žalą.

Aplinkos apsaugos monitoringas (ichtiologinė dalis)

Skyrius tęsia darbus pagal Valstybinę aplinkos monitoringo 2011–2017 metų programą, patvirtintą 2011 m. kovo 2 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 315. Pagal programos

29.4.3 užduotį „atlikti verslinių žuvų populiacijų būklės ir išteklių naudojimo monitoringą“ Skyrius renka žuvų gausumo, biomasės bei biologinius parametrus aktyvios antropogeninės veiklos rajonuose (Būtingės naftos terminale, grunto sąvartyne, rajone netoli naftos gavybos platformos D-6 Kaliningrado srityje). Surinkti duomenys leis įvertinti galimą žalą gamtai ir tirti poveikį jūros ekosistemai. Surinktų duomenų analizė pateikiama metinėje ataskaitoje, kuri teikiama Aplinkos apsaugos ministerijai. Renkant duomenis buvo organizuoti keturi reisai laivu „Darius“ ir atliktas 21 tralavimas. Be to, tris kartus buvo statomi tinklaičiai Būtingės ir grunto sąvartyno rajonuose. Iš viso sugauta 14 žuvų rūšių, išanalizuoti 5 545 vienetai žuvų.

Lietuvos nacionalinė žuvininkystės duomenų rinkimo programa (LNŽDRP)

Nuo 2011 metų LNŽDRP vykdoma pagal naują Komisijos Sprendimą 2010/93/ES. Šis dokumentas įpareigoja kiekvieną ES šalį, kuri vykdo verslinę žvejojimą, rinkti ekonominius ir biologinius duomenis. Duomenys reikalingi žuvininkystės sektoriaus analizei, tikslesniam išteklių įvertinimui ir valdymui užtikrinti. Pagal 2011–2013 m. programos biologinę dalį buvo planuojama atlikti 4 mokslo tyrimų reisu į jūrą (2 reisu pelaginių žuvų hidroakustikos tyrimams ir 2 – duginių žuvų tyrimams tralais). Pagal metodinius reikalavimus iš viso atlikti 4 reisai ir 28 tralavimai, kurių metu surinkti duomenys panaudoti žuvų išteklių dydžiui įvertinti ne tik LIEZ, bet ir visoje Baltijos jūroje. Tyrimų rezultatai pateikiami Tarptautinei jūrų tyrinėjimo tarybai (TJTT) Baltijos jūros ekspertų grupėms WGBFAS (Working group for Baltic fisheries assessment) ir WGBIFS (Working group for Baltic International fish surveys).

Programos pagrindą sudaro duomenų rinkimas ir analizė apie Baltijos jūroje ir Atlanto vandenyne sugaunamų žuvų kiekius priklausomai nuo žvejojimo vietos, laiko, naudojamų žvejojimo įrankių ir laivų dydžio. Be to, renkama informacija ne tik apie sugautas ir atvežtas, bet ir netinkamas /draudžiamas (verslinis dydis, kokybė) naudoti žuvis, kurias tenka išmesti atgal į jūrą. Be to, informacija apie biologinę laimikių struktūrą (žuvų ilgis, svoris, amžius, biologiniai parametrai), kurią privalu rinkti žvejojimo laivuose jūroje, iškrovimo vietose uoste arba žuvų aukcione. Šiais metais žvejai buvo įpareigoti kartą per mėnesį pateikti anketas su duomenimis apie išmetamų žuvų kiekius. Iš viso gautos 67 anketos. Be to, žvejojimo laivai pateikė 7 išmetamų žuvų mėginius biologinei analizei. Skyrius organizavo 11 išvykų į žvejojimo uostą ir/arba žuvų aukcioną ir kitas žuvų iškrovimo vietas priekrantėje, kur matavo žuvis bei rinko mėginius biologinei analizei. Vieną kartą plaukta inspektuoti LIEZ žvejojančių laivų, atlikta žuvų laimikio analizė. Buvo parengtos 3 sutartys su žvejojimo įmonėms dėl biologinių duomenų rinkimo tolimosios žvejojimo laivuose. Iš viso skirtinguose Atlanto vandenyno žvejojimo regionuose žvejojimo įmonės surinko 60 mėginių ir išanalizavo 6 000 vnt. žuvų bei krevėčių. Duomenys pateikti Skyriui toliau apdoroti ir

analizuoti. Pagal programos reikalavimus Baltijos jūrai Skyrius surinko ir išanalizavo 3 400 vnt. menkių, 1 882 vnt. strimelių, 2 060 vnt. bretlingių ir 3 116 vnt. plekšnių. Duomenys bus pateikti Europos Komisijos mokslo ekspertų grupėms (SGRN ir STECF). Visi duomenys suvesti į duomenų bazes ir susisteminti.

LIFE+ projektas „Jūrinių buveinių ir rūšių inventorizacija NATURA2000 tinklo plėtrai Baltijos jūros Lietuvos išskirtinėje ekonominėje zonoje“

Pagal šio projekto Nr. LIFE09NAT/LT/000234 DENOFLIT 2010 m. lapkričio 17 d. partnerystės sutartį Nr. 2010-AB3 veiklas mokslo tiriamuoju laivu „Darius“ buvo atlikta 10 reisų į jūrą, kurių metu buvo baigti grunto mėginių rinkimo, dugno skenavimo ir hidroakustikos tyrimai. Visi šie darbai buvo užbaigti rugsėjo mėnesį. Rezultatų analizė ir ataskaitos bus pateiktos 2014 m. sausio mėnesį.

Kita veikla

2013 m. vasario 4–8 dienomis Žuvininkystės tarnybos ir Klaipėdos universiteto Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo instituto ir projektavimo biuro „GB technologijos“ specialistai susitiko su Nyderlandų Karalystės žuvininkystės technologijų specialistais, kad aptartų įgyvendinamo projekto techninius klausimus (projektas „Žuvininkystės tarnybos pastato rekonstrukcijos ir pritaikymo jūrinės žuvininkystės ir akvakultūros laboratorijos įkūrimui“ yra parengtas pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos trečiosios prioritutinės krypties „Bendro intereso priemonės“ priemonės „Kolektyviniai veiksmai“ veiklos sritį „Parama eksperimentinės Žuvininkystės ir jūrinės akvakultūros laboratorijos, pagal Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai programą, sukūrimui“). Aptartos minėtai laboratorijai tinkamiausios ir racionaliausios technologinės linijos, sulaukta daug naudingų patarimų: kokią įrangą geriausia naudoti, kaip ją išdėstyti, kaip racionaliau planuoti patalpų erdves ir pan.

Skyriaus specialistai dalyvavo šešiuose tarptautiniuose seminaruose ir ekspertų susitikimuose, kurių metu buvo keičiamasi informacija, koordinuojama veikla su kitomis ES narėmis bei tobulinami profesiniai įgūdžiai:

1. R. Statkus, M. Špėgys. Sugavimų, išmetimų ir biologinių duomenų rinkimo planavimo grupės (PGCCDBS) seminaras, susijęs su biologinių duomenų rinkimo strategija (2013-01-29–2013-02-03), Belfastas, Š. Airija.
2. J. Fedotova ir M. Špėgys. Tarptautinės Baltijos žuvų tyrimų darbinės grupės susirinkimas (2013-03-20–2013-03-26), Tartu, Estija.
3. R. Statkus. Kasmetinis Baltijos jūros išteklių dydžio nustatymo ekspertų grupės susirinkimas (WGBFAS) (2013-04-10–2013-04-16), Kopenhaga, Danija.

4. R. Statkus. Baltijos jūros regiono koordinacinis susirinkimas (RCM Baltic), (2013-09-10–2013-09-14), Talinas, Estija.

5. J. Fedotova. Tarptautinis hidroakustinių pelaginių žuvų išteklių Baltijos jūros 26 parajonyje pasitarimas (2013-02-11–2013-02-15), Kaliningradas, Rusija.

6. R. Statkus. Statistiškai pagrįsto mėginių rinkimo iš laimikių praktinis pritaikymas (WKPICS3), 2013-11-19–2013-11-22), Kopenhaga, Danija.

Iš viso dalyvauta 5 konferencijose ir seminaruose, kur buvo pristatyti 8 pranešimai įvairiomis žuvininkystės temomis. Be to, buvo išspausdinti 2 straipsniai periodiniuose leidiniuose. Sąrašas pateikiamas žemiau.

1. Bacevičius E., 2013. Blyškusis jūrvėžys (*Saduria entomon*, Linnaeus 1758) Lietuvos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje: išplitimas, populiacijos struktūra bei reikšmė žuvų mitybai. Stendinis pranešimas 7-ojoje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „JŪROS IR KRANTŲ TYRIMAI – 2013“. 2013 m. balandžio 3–5 dienomis Klaipėdos universiteto Auditorijų ir konferencijų salės komplekse „Aula Magna“.

2. Fedotova J., 2013. Stintų (*Osmerus eperlanus*, L.) biologinių charakteristikų ir sezoninio paplitimo kaita Baltijos jūros Lietuvos išskirtinėje ekonominėje zonoje. Stendinis pranešimas 7-ojoje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „JŪROS IR KRANTŲ TYRIMAI – 2013“. 2013 m. balandžio 3–5 dienomis Klaipėdos universiteto Auditorijų ir konferencijų salės komplekse „Aula Magna“.

3. Fedotova J., Statkus R., Toliušis Š., 2013. Baltijos jūros verslinių žuvų išteklių būklės tyrimai Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje // Baltijos jūros aplinkos būklė. AAA JTD, 2013. Klaipėda 218 p.

4. Fedotova J., Statkus R., Toliušis Š., 2013. Jūrinių žuvų ištekliai, jų svyravimo priežastys, sugavimai, jų dinamika, tendencijos // Žuvininkystė Baltijos jūroje. Eurotela. 120 p.

5. Kijewska A., Plauška K. Wenne R., 2013. Characteristic of Baltic cod population along the Lithuanian coast. 9th Baltic Sea Science Congress, 26–30 August, 2013 Klaipėda, Lithuania.

6. Kregždys Ž., Statkus R., Špėgys M., Plauška K., 2013. Dugninių verslinių žuvų ligų įvairovė ir paplitimas Baltijos jūroje. Stendinis pranešimas 7-ojoje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „JŪROS IR KRANTŲ TYRIMAI – 2013“. 2013 m. balandžio 3–5 dienomis Klaipėdos universiteto Auditorijų ir konferencijų salės komplekse „Aula Magna“.

7. Plauška K., Kijewska A., 2013. Characteristics of Greenland halibut from the Barents Sea according to age during migrations before spawning, 26–30 August, 2013 Klaipėda, Lithuania.

8. Statkus R., 2013 m. spalio 17 d. – Baltijos jūros verslinių žuvų išteklių būklės tyrimai Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje. Žodinis pranešimas knygos „Baltijos jūros

aplinkos būklė“ pristatymo metu AAA Jūrinių tyrimų departamente, Klaipėda.

9. Statkus R., 2013. Jūrinės akvakultūros centras Klaipėdoje: žuvų išteklių gausinimo ir mokslinių eksperimentų bazė. Žodinis pranešimas seminario-diskusijos „Regioninės žuvininkystės ir akvakultūros plėtros skatinimas“ metu. 2013 m. kovo 5 d. viešbučio „Vecekrug“ (Jūros g. 23, Klaipėda) konferencijų salėje.

10. Statkus R., 2013. Jūrinės žuvininkystės mokslas Lietuvoje: dabartis ir perspektyvos. Žodinis pranešimas 7-ojoje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „JŪROS IR KRANTŲ TYRIMAI – 2013“. 2013 m. balandžio 3–5 dienomis Klaipėdos universiteto Auditorijų ir konferencijų salės komplekse „Aula Magna“.

11. Statkus R., Fedotova J., 2013 m. spalio 30–31 dienomis – Dabartinė perpelių populiacijos būklė Baltijos jūroje. Žodinis pranešimas seminare „Praeivės žuvys. Jų būklė ir išteklių atkūrimo darbai Lietuvoje“. Viešbučio „Panorama“ konferencijų salėje, Vilnius.

12. Крегждис Ж., Федотова Е. А., 2013. Дампинг и его влияние на биологические характеристики донных и других видов рыб в исключительной экономической зоне Литвы.// Материалы научно-практической конференции «Водные биоресурсы, аквакультура и экология водоемов», Труды научной конференции, – КГТУ, Калининград, 2013, с. 66–69.

13. Тарвидиене Д., Федотова Е. А., 2013. Оценка численности и биомассы шпрота в исключительной экономической зоне. Литвы Балтийского моря в 2012 г.// Материалы научно-практической конференции «Водные биоресурсы, аквакультура и экология водоемов», Труды научной конференции, – КГТУ, Калининград, 2013, с. 121–124.

Artimiausio laikotarpio veiklos prioritetinės kryptys

Visos aukščiau išvardytos programos yra aktualios, nes vykdomos pagal Lietuvos nacionalinius ir tarptautinius įsipareigojimus. Jūrinės akvakultūros centras (Žuvininkystės tyrimų ir mokslo skyriaus patalpų rekonstrukcija) po kai kurių pakeitimų turi būti pradėtas kurti nuo 2014 metų. Skyrius ir toliau vykdys ichtiologinę šios programos dalį. Gaunami rezultatai turi ilgalaikes perspektyvas. Su priekrante susiję tyrimai svarbūs tuo, kad čia susiformavo savitas žvejybos segmentas, turintis specifines žvejybos taisykles, sąlygas bei tradicijas. Šios zonos ekosistema yra ypač jautri aplinkos pokyčiams, todėl žuvininkystės tyrimai yra svarbūs ne tik teoriniu, bet ir praktiniu požiūriu. Atsižvelgiant į ketinimus statyti giliavandenį uostą verslinių žuvų išteklių būklės, migracijų intensyvumo ir žvejybos efektyvumo monitoringas bei žuvų mailiaus tyrimai išlieka aktualūs ir ateityje. Be to, Klaipėdos uosto direkcija planuoja rekonstruoti jūros vartų molą. Akivaizdu, kad molo rekonstrukcija turės įtakos žuvų migracijų keliams ir priekrantės žvejų laimikiui. Žvejai nuolat prašo pakeisti arba pakoreguoti esamas žvejybos taisykles bei sąlygas.

Skyrius toliau vykdys LŽDRP. Kol nepriimtas naujasis 2014–2016 metų reglamentas, 2014 metais bus dirbama pagal 2013 metų planą. Numatoma dalyvauti tarptautiniuose seminaruose ir ekspertų susirinkimuose, kur bus keičiamasi informacija, koordinuojama duomenų rinkimo strategija bei tobulinami profesiniai įgūdžiai.

7. TARPTAUTINIŲ REIKALŲ IR RINKOS SKYRIAUS VEIKLA

Svarbiausi Žuvininkystės tarnybos prie žemės ūkio ministerijos Tarptautinių reikalų ir rinkos skyriaus (toliau – Skyrius) uždaviniai yra:

- 1. Organizuoti ir koordinuoti Lietuvos ir ES bendrosios žuvininkystės politikos įgyvendinimą.*
- 2. Dalyvauti formuojant ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos žuvininkystės sektoriaus plėtros strategiją.*
- 3. Inicijuoti ir/ar dalyvauti rengiant programas ir projektus, susijusius su žuvininkystės optimizavimu ir plėtra, dalyvauti juos įgyvendinant ar kontroliuoti jų įgyvendinimą.*
- 4. Įgyvendinti racionalią žuvų perdirbimo ir žuvininkystės produktų rinkos vystymo politiką bei užtikrinti ES reikalavimų žuvininkystės produktų rinkos organizavimo ir tiekimo rinkai srityse įgyvendinimą.*

Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2014 m. veiklos programos rengimas

Vadovaudamasis Žemės ūkio ministerijos 2014–2016 metų strateginiu veiklos planu, patvirtintu 2013 m. gruodžio 3 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-812 (toliau – Ministerijos strateginis planas), Tarptautinių reikalų ir rinkos skyrius rengia Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žuvininkystės tarnyba) 2014 metų veiklos planą. Pagal Ministerijos strateginį planą Žuvininkystės tarnyba priklauso žemės ūkio ministro valdymo sričiai, susijusiai su antruoju strateginiu tikslu „Sudaryti palankias sąlygas žuvininkystės sektoriaus konkurencingumui ir plėtrai, žuvų išteklių išsaugojimui ir racionaliame jų panaudojimui“. 2014 m. Žuvininkystės tarnyba, kartu su Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės departamentu, įgyvendina bendrą programą „Žuvininkystės plėtra ir konkurencingumas“ (02.001) (toliau – Programa). Įgyvendinant Programą siekiama dviejų tikslų: 1) Plėtoti žuvininkystės sektorių ir didinti jo konkurencingumą bei 2) Išsaugoti žuvų ir vėžių išteklius bei kontroliuoti jų naudojimą. Siekiant pirmojo tikslo uždavinys yra skatinti tvarią ir tausią, pažangią, žiniomis pagrįstą žuvininkystę ir akvakultūrą, žuvininkystės regionų bendruomenių augimą ir užimtumą. Antrojo tikslo uždavinys – atkurti, palaikyti ir gausinti žuvų ir vėžių išteklius, vykdyti efektyvią žvejybos kontrolę bei plėtoti žuvų veislininkystę. 2013 metais atlikti

parengiamieji veiklos plano rengimo bei derinimo su Žuvininkystės tarnybos padaliniais bei Žemės ūkio ministerija darbai, 2014 metų veiklos planas bus parengtas per pirmuosius 2014 metų mėnesius.

*Lietuvos nacionalinės žuvininkystės 2011–2013 metų duomenų rinkimo programos
(toliau – DRP) koordinavimas*

2013 m. vasario mėnesį parengtas ir programos koordinatoriui – Žuvininkystės departamentui įteiktas patikslintas 2013 m. susitikimų grafikas ir jų biudžetas. Skyrius visus metus koordinavo Žuvininkystės tarnybos specialistų dalyvavimą suplanuotuose DRP susitikimuose.

Teikė apibendrintus duomenis dėl Europos Komisijos paklausimų, koordinavo, kad atsakymai būtų pateikti laiku. 2013 m. gegužės mėn. parengė apibendrintą 2012 m. techninę veiklos ataskaitą programos koordinatoriui – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės departamentui.

Skyrius, kuruodamas Lietuvos nacionalinės žuvininkystės 2011–2013 metų duomenų rinkimo programos veiklų įgyvendinimą, priskirtą Žuvininkystės tarnybai, 2013 m. gruodžio 20 d. dalyvavo DRP koordinatoriaus surengtame Nacionaliniame koordinaciniame susitikime, kuriame buvo aptartos programos įgyvendinimo problemos ir 2014 – 2016 m. planai, kadangi nuo 2014 m. yra keičiama administravimo schema.

2013 m. kovo 1 d. buvo pateikti planai ir biudžeto prognozė 2014 – 2016 m. DRP įgyvendinimo metams.

Rengė paaiškinimus Europos Komisijai dėl neįgyvendintų veiklų bei teikė atsakymus į Europos Komisijos paklausimus ir pastabas dėl 2012 m. pateiktos techninės veiklos ataskaitos.

Inicijavo ir rengė DRP vykdančių Žuvininkystės tarnybos skyrių susitikimus kilusioms problemoms spręsti.

Vasario-gegužės mėnesiais kartu su Žuvininkystės tyrimų ir mokslo bei Bendrųjų reikalų skyriais derino pirkimų paraiškas tolimųjų rajonų (NAFO, NEAFCO) žuvininkystės duomenų rinkimo pirkimams. Koordinavo sutarčių vykdymą.

Liepos–spalio mėn. buvo teikiamos pastabos ir pasiūlymai dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014 – 2020 metų veiksmų programos, į kurią nuo 2014 m. yra įtraukiama ir DRP.

Projektų rengimas ir įgyvendinimas

LIFE+ projekto „Jūrinių buveinių ir rūšių inventorizacija NATŪRA 2000 tinklo plėtrai Baltijos jūros Lietuvos išimtinėje ekonominėje zonoje“ įgyvendinimas:

1. 2013 m. balandžio 19 d. Skyriaus specialistai dalyvavo Klaipėdoje vykusiame finansininkų susitikime, kuriame buvo aptariamas biudžeto vykdymas, planuojamos ateinančių

periodų veiklos, Europos Komisijos pateiktos pastabos projekto vidurio ataskaitai bei sprendžiamos įgyvendinant projektą kilusios problemos.

2. Kartu su Finansų ir apskaitos skyriumi parengė ir pateikė dvi tarpines projekto įgyvendinimo ataskaitas pagal Klaipėdos universiteto nurodytus reikalavimus bei teikimo grafikus bei vieną patikslintą 2012 m. projekto įgyvendinimo tarpinę ataskaitą.

3. Kartu su kitais Žuvininkystės tarnybos skyriais sprendė įgyvendinant projektą kilusias problemas.

Projekto „Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas“ įgyvendinimas:

1. 2013 m. rugpjūčio 1 d. Europos socialinio fondo agentūrai (toliau – ESFA) buvo pateikta projekto „Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas“ (toliau – Projektas) paraiška, parengta pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.1-VRM-03-V „Valstybės institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas“.

2. Suderinta ir 2013 m. lapkričio 12 d. pasirašyta projekto „Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas“ finansavimo ir administravimo sutartis Nr. VP1-4.1-VRM-03-V-01-073.

3. 2013 m. lapkričio 12 d. ir 14 d. buvo suorganizuota dalis mokymų buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų rengimo klausimais.

4. 2013 m. gruodžio 4–6 d. buvo įvykdyti mokymai viešųjų pirkimų klausimais.

5. 2013 m. lapkričio–gruodžio mėn. užpildyta Duomenų mainų sistema pagal sutartyje numatytus reikalavimus (pateikti mokymų grafikai, mokėjimų prašymų teikimo grafikai, dalyvių lankomumo suvestinės ir kt.).

Projekto „Europinių ungurių išteklių valdymo plano įgyvendinimas Lietuvoje“ Nr. 3FNF-0-11-01 įgyvendinimas:

1. Pagal paramos dalių įsisavinimo laikotarpius koordinuotas projekto veiklų įgyvendinimas. Teiktos konsultacijos projekto pirkimų iniciatoriams, pirkimų ir atsiskaitymo dokumentai derinti su paramos sutartimi, rengti paramos sutarties keitimai bei spęstos projekto problemos. Per 2013 m. Žuvininkystės skyriaus Laukystos poskyris pritaikytas europiniams unguriams perlaikyti ir karantinuoti, įsigyta stiklinės stadijos ungurių, kurie sėkmingai perlaikyti, vėliau transportuoti ir įveisti į 28 Lietuvos vandens telkinius. Keturi Žuvininkystės tarnybos specialistai Lenkijoje mokėsi perlaikyti europinius ungurius uždarnosios recirkuliacinės sistemos sąlygomis, įsigyti ir pradėti vykdyti

projekto moksliniai tyrimai, 3 specialistai konsultavosi ir sėmėsi europinių ungurių amžiaus ir kilmės nustatymo patirties Lenkijoje.

2. Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) pateikti du 2012-10-01– 2013-12-31 paramos laikotarpio mokėjimo prašymai – 2013 m. balandžio 15 d. ir 2013 m. gruodžio 23 d.. Parengta ir pateikta 2012 metų projekto ataskaita. 2013 metais įsisavinta 1 881 497,00 Lt paramos lėšų.

3. Vykdytas projekto viešinimas:

a. 2013 m. gegužės 16–17 d. Vilniuje suorganizuota tarptautinė konferencija „Unguriai ir kitos migruojančios žuvų rūšys“, į kurią pakviesta 17 pranešėjų, pristaciusių informaciją apie jau atliktus bei numatomus atlikti projekto darbus, apžvelgusių ungurių žvejybos reikšmę Kuršių marių žuvininkystei, eršketų populiacijos atkūrimo darbus Lietuvoje ir Lenkijoje bei lašišų išteklių atkūrimo darbus Lietuvos vidaus vandenyse ir kitus migruojančių žuvų rūšių ypatumus skirtingose šalyse. Renginyje dalyvavo per 100 svečių – žuvininkystės besidominčių ir šios srities specialistų iš Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Baltarusijos, Rusijos, Ukrainos, Vengrijos, Italijos, Čekijos, Moldovos ir kt. šalių.

b. 2013 m. spalio 30 d. Vilniuje suorganizuoti du seminarai „Projekto „Europinių ungurių išteklių valdymo plano įgyvendinimas Lietuvoje“ seminaras“, „Praeivės žuvis. Jų būklė ir išteklių atkūrimo darbai Lietuvoje“. Dešimtyje pranešimų Gamtos tyrimų centro Ekologijos instituto mokslininkai ir Žuvininkystės tarnybos specialistai aptarė jau atliktus bei numatomus projekto darbus. Be to, apžvelgti ungurių išuvinimo ypatumai, ištekliai ir jų atkūrimas Baltijos šalių regione, migruojančių žuvų būklė ir jų išteklių atkūrimo darbai Lietuvoje. Seminaruose dalyvavo apie 50 šalies žuvininkystės besirūpinančių specialistų ir mokslininkų.

c. Redaguotos ir koreguotos 3 Projekto publikacijos laikraščiuose, brošiūra, radijo ir televizijos reportažai.

d. parengti ir Žuvininkystės tarnybos tinklalapyje paskelbti 5 straipsniai „Projektas įsibėgėja: Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvivaisos skyriaus Laukystos poskyris pritaikytas europiniams unguriams karantinuoti, perlaikyti ir paauginti“ (<http://www.zuv.lt/index.php?302672360>), „Žuvininkystės tarnyba įsigijo stiklinės stadijos Europinių ungurių (*Anguilla anguilla* L.)“ (<http://www.zuv.lt/index.php?2318050419>), „Įvyko tarptautinė konferencija „Ungurių ir kitų migruojančių žuvų rūšių ištekliai““ (<http://www.zuv.lt/index.php?3140073605>), „Žuvininkystės tarnybos specialistai sėmėsi patirties Lenkijoje apie europinių ungurių amžiaus ir kilmės nustatymo tyrimus“ (<http://www.zuv.lt/index.php?3981520525>), „Vyko projekto „Europinių ungurių išteklių valdymo plano įgyvendinimas Lietuvoje“ seminarai“ (<http://www.zuv.lt/index.php?4288921546>).

Projekto „Žuvų pralaidų įrengimas prie esamų Kražantės ir Sausdravo upių užtvankų bei pralaidos rekonstrukcija Vilnios upėje“ Nr. 3FNF-0-12-01-PR001 įgyvendinimas:

1. Pagal paramos dalių įsisavinimo laikotarpius koordinuotas projekto veiklų įgyvendinimas. Teiktos konsultacijos projekto pirkimų iniciatoriams, derinti pirkimų ir atsiskaitymo dokumentai, rekonstruota žuvų pralaida Vilnios upėje Vilniaus mieste bei pastatytas žuvitakis Sausdravo upėje Plungės rajone, vykdytos statinių projektų ir techninės priežiūros, sutvarkyti statinių dokumentai, įsigyta dalis moksliniams tyrimams (žuvitakių efektyvumui įvertinti) reikalingos įrangos.

2. 2013 m. gegužės 21 d. su NMA pasirašyta paramos sutartis. Parengtas mokėjimų prašymų grafikas. NMA pateikti trys 2013-05-21–2013-11-22 paramos laikotarpio mokėjimo prašymai – 2013-045-23, 2013-09-02 ir 2013-11-22. 2013 metais įsisavinta 400 509,00 Lt paramos lėšų.

3. Vykdytas projekto viešinimas:

- a. įsigyti ir sumontuoti 3 projekto stendai prie Vilnios ir Sausdravo upių žuvitakių.
- b. parengti ir Žuvininkystės tarnybos tinklalapyje paskelbti 3 straipsniai: „Žuvų pralaidų įrengimas prie esamų Kražantės ir Sausdravo upių užtvankų bei pralaidos rekonstrukcija Vilnios upėje“ (<http://zuv.lt/index.php?3731852289>), „Žuvininkystės tarnybos žuvų pralaidos rekonstrukcija Vilnios upėje eina į pabaigą“ (<http://www.zuv.lt/index.php?730810019>). Š. m. spalio 28 d. atidarytas Rokantiškių žuvitakis“ (<http://www.zuv.lt/index.php?1312780536>).

„Investicijos į Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvivaisos skyriaus bei Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus poskyrius, skatinant geresnį žuvininkystės išteklių išsaugojimą“. Nr. 3KOL3-0-12-01 (projektas parengtas pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007-2013 metų veiksmų programos trečiosios prioritutinės krypties „Bendro intereso priemonės“ priemonės „Kolektyviniai veiksmai“ veiklos sritį „Parama bendro intereso priemonėms“. Tikslas – kurti konkurencingą žuvininkystės sektorių, skatinant geresnį žuvininkystės išteklių valdymą ir išsaugojimą, užtikrinant darbo sąlygų ir saugos gerinimą bei skatinant mokslininkų ir žuvininkystės sektoriaus ūkio subjektų partnerystę.

2013 m. pradžioje Skyriaus vyriausioji specialistė Danutė Grinevičienė parengė ir pateikė Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) projekto 2012 m. veiklos ataskaitą. Per 2013 m. Skyrius parengė, sukompaktavo ir pateikė NMA avansinį mokėjimo prašymą ir du mokėjimo prašymus (2013 m. birželio 6 d., 2013 m. gruodžio 23 d.), teikė informaciją ir patikslinimus į NMA paklausimus, rengė, derino paramos sutarties su NMA keitimus, teikė projekto įgyvendinimo viešųjų pirkimų dokumentus NMA. Koordinavo visas su projektu susijusias veiklas, rūpinosi, kad prekių ar paslaugų viešieji pirkimai būtų pradėti vykdyti laiku, kad laiku būtų teikiami dokumentai tiek iš poskyrių, tiek iš tiekėjų ar rangovų. Pasikeitus projekto vadovui, Skyrius parengė projekto įgyvendinimo darbo grupės įsakymo keitimus. Techninius

projektus, kurie yra reikalingi įgyvendinant projektą, derino su Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, su Šilutės, Prienų ir Ignalinos rajonų savivaldybėmis, Nemuno deltos regioninio parko direkcija bei kitomis institucijomis.

Skyrius, bendradarbiaudamas su kitais skyriais, koordinavo projekto veiklų įgyvendinimą projekto įgyvendinimo metu. 2013 metais buvo įsigyta informacinių technologijų priemonių, parengti Žuvivaisos skyriaus Rusnės, Žeimenos (Ignalinos) poskyrių inkubacinių cechų remonto ir Žuvivaisos skyriaus Šilavoto tvenkinio kapitalinio remonto techniniai projektai, įsigyta automatinių žuvų šėryklų, įrengtas vandens gręžinys Žuvivaisos skyriaus Žeimenos poskyryje, įsigyta svarbios laboratorinės įrangos, įrengta Šlakių cecho baseinų priežiūros aikštelė Žeimenos poskyryje, Vidaus vandenių ir akvakultūros skyriaus Šilavoto poskyryje atlikti šie darbai: pakeistos gamybinių pastatų bei bendrabučio stogų dangos, aptverti ir apšviesti žiemojimo tvenkiniai, įrengti 6 informaciniais viešinimo stendai ir vienas nuolatinis aiškinamasis stendas, Žuvininkystės tarnybos specialistams teiktos ichtiopatologinės konsultacijos, pradėti didelės vertės pirkimai dėl Žuvivaisos skyriaus Trakų Vokės poskyrio inkubatoriaus rekonstrukcijos, inkubacinių cechų remontų Žuvivaisos skyriaus Rusnės ir Žeimenos (Ignalinos) poskyriuose, geoterminės šildymo-vėsinimo sistemos modernizavimo Žeimenos poskyryje. Skyrius viešino projektą Žuvininkystės tarnybos tinklalapyje <http://www.zuv.lt/index.php?3782263433>.

„Žuvininkystės tarnybos prie LR Žemės ūkio ministerijos pastato rekonstrukcijos ir pritaikymo jūrinės žuvininkystės ir akvakultūros laboratorijos įkūrimui“ Nr. 3K0L3-3-11-06 (projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 786 „Dėl Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai programos patvirtinimo“. Tikslas – rekonstruoti Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos pastatą (esantį Smiltynės g. 1, Klaipėdoje) ir pritaikyti jį naujos atviros prieigos jūrinės akvakultūros laboratorijai, eksperimentinės žuvininkystės laboratorijai ir studijų poreikiams.

Skyrius koordinavo atsakymų rengimą į NMA ir kitų suinteresuotų žinybų paklausimus, inicijavo, protokolavo, vedė projekto darbo grupės susitikimus, siūlė problemų sprendimo būdus, informavo apie paramos taisyklių reikalavimus, kurie privalomi vykdant projekto veiklas. Kartu su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritoriniu padaliniu, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos Kuršių Nerijos nacionalinio parko direkcija, Klaipėdos miesto savivaldybe ir UAB „TAEM URBANISTAI“, pastatų ir žemės sklypo, esančių Smiltynės g. 1 ir Smiltynės g.2, Klaipėdoje, sprendė iškilusias problemas detaliojo plano klausimais. Klaipėdos m. savivaldybės administracijos direktoriaus 2013m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. AD1-3085 „Dėl žemės sklypų Smiltynės g. 1 ir Smiltynės g.2, Klaipėdoje detaliojo

plano patvirtinimo“ planas patvirtintas. Tačiau dėl UAB „Archstudija“ 2011 m. parengtoje „Žuvininkystės tarnybos rekonstrukcijos ir pritaikymo jūrinės žuvininkystės ir akvakultūros laboratorijos įkūrimo galimybių studijoje“ klaidingai nurodytų pastato altitudžių, patvirtintame plane „įsivėlė“ techninė klaida. Žuvininkystės tarnybos užsakymu UAB „Kelprojektas“ Klaipėdos padalinys patikslino pastatų altitudes. Su UAB „TAEM URBANISTAI“ suderintas techninės klaidos ištaisymas.

Kadangi dėl nuo mūsų nepriklausančių objektyvių priežasčių vėlavo detaliojo plano parengimas, kurio užsakovas yra Klaipėdos m. savivaldybė, negalėjome laiku visiškai sukomplektuoti pirmojo mokėjimo prašymo, todėl nepanaudoto avanso lėšas grąžinome Nacionalinei mokėjimo agentūrai (suderinus ir gavus leidimą). Parengtas naujas projekto įgyvendinimo grafikas.

2013 m. gruodžio 4 d. sudaryta susitarimas dėl paramos sutarties pakeitimo, pakeičiant projekto įgyvendinimo terminus – išskaidant paramos mokėjimą į keturias dalis ir projektą baigti įgyvendinti iki 2015 metų kovo 15 d. Dėl laiku neparengto detaliojo plano iki 2014 m. kovo m. 20 d. pratęsta projektavimo paslaugų sutarti su UAB „TAEM ARCHITEKTAI“.

*„Ilgalaikės Baltijos jūros aštriašnipių eršketų *Acipenser oxyrinchus* išteklių atkūrimo programos įgyvendinimas“.* 2013 metais siekiant atstatyti per pastarąjį šimtmetį visiškai išnykusią aštriašnipio eršketo populiaciją Baltijos jūroje, vadovaujantis HELCOM rekomendacijomis bei ES Baltijos jūros regiono strategijos tikslais, Lietuva ir dar kelios ES valstybės narės (bendradarbiaudamos ir su Kaliningrado sritimi) ėmėsi iniciatyvos bendromis pastangomis atkurti Baltijos jūros aštriašnipius eršketus *Acipenser oxyrinchus*, kurie šiuo metu yra išnykę. Buvo nuspręsta parengti bendrą projektą, kuris būtų finansuojamas iš LIFE+ programos. Lietuvos dalies minėto projekto tikslas – atkurti ir išsaugoti aštriašnipių eršketų *Acipenser oxyrinchus* populiaciją Lietuvos vandenyse ir Baltijos jūroje, išplečiant minėtų žuvų veisimo bazę ir padidinant paaugintų išleidžiamų šių žuvų jauniklių kiekį į mokslininkų identifikuotas upes, t. y. istorines aštriašnipių eršketų *Acipenser oxyrinchus* buveinių vietas, sukuriant jų reprodukcinių genofondą tolimesniems darbams bei vykdant mokslinius tyrimus, susijusius su šių žuvų biologija ir migracija.

Skyrius dalyvavo rengiant paraišką, kuri 2013 m. balandžio mėn. kartu su partneriais pateikta tikintis gauti finansavimą iš finansinio instrumento „Seed money facility“ koordinaciniams susitikimams ir pasirengimo darbams rengiant minėtą bendrą projektą. 2013 m. balandžio mėn. pabaigoje įvyko pasitarimas Olštynėje projekto rengimo klausimams aptarti. Susitikime dalyvavo Lietuvos, Lenkijos, Rusijos bei Vokietijos žuvininkystės specialistai. 2013 m. rugpjūčio mėn. skirta parama iš „Seed money facility“. 2013 m. rugsėjo 18–20 d. Žuvininkystės tarnybos specialistai

kartu su kolegomis iš Vokietijos, Lenkijos, Latvijos ir Estijos dalyvavo Varšuvoje vykusiame Helsinkio komisijos (HELCOM) organizuotame susitikime, kuriame apsitarta dėl darbų, kuriuos turi atlikti valstybių atstovai rengiant bendrą Baltijos eršketo išteklių valdymo planą bei projektą Life + programos paramai gauti. Kitas susitikimas numatytas sausio mėn.

Kontrolės pareigūnų veikla

Skyriaus atstovai š. m. spalio 9–11 d. dalyvavo Žuvininkystės tarnyboje organizuotame žuvininkystės kontrolės pareigūnų ir įstaigos darbuotojų mokomajame seminare „Žuvininkystės produktų prekyviečių tikrinimas ir administracinių teisės pažeidimų bylų teisenos užtikrinimas“. Mokomojo seminaro metu buvo aptarti žuvininkystės produktų prekyviečių patikrų dokumentinio informavimo klausimai, atliktos neplaninės Vilniaus m. Kalvarijų turgavietės žuvininkystės produktų prekyviečių ir UAB „Šturmų švyturys“ parduotuvės patikros bei apibendrinti patikrų rezultatai. Po šio mokomojo seminaro kartu su Žvejybos stebėsenos ir kontrolės skyriaus kontrolės pareigūnais atlikta patikra dar aštuoniose žuvininkystės produktų prekyvietėse, esančiose įvairiose Vilniaus miesto bei Šiaurės Rytų Lietuvos vietose. Tikrinimų metu prekybininkai buvo informuojami apie galimas parduodamų žuvų dydžių kategorijas ir kt. Pažeidimų nenustatyta.

Žuvininkystės produktų gamintojų organizacijų veiklos kontrolė

2013 m. Lietuvos Respublikoje veikė 3 gamintojų organizacijos, jų veikla prižiūrima metų pradžioje tikrinant gamintojų organizacijų metines veiklos programas ir praėjusių metų programų įgyvendinimo ataskaitas. Kartą per metus atliekamos gamintojų organizacijų patikros vietoje. Per tris pirmuosius metų mėnesius patikrintos veiklos programos ir ataskaitos buvo pateiktos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai tvirtinti. Žuvininkystės produktų gamintojų organizacijos ES šalyse aktyviai dalyvauja įgyvendinant bendrąją žuvininkystės politiką ir yra pagrindinis bendrojo rinkos organizavimo komponentas bei intervencinių rinkos reguliavimo priemonių taikymo prielaida. Šios organizacijos padeda reguliuoti žuvų išteklių naudojimą, palaiko žuvų kainas rinkoje, o tuo pačiu ir žvejų pajamas. 2013 m. buvo atlikti 3 gamintojų organizacijų patikrinimai vietose: 2013 m. birželio 6 d. buvo patikrinta Nacionalinė akvakultūros ir žuvies produktų gamintojų asociacija, 2013 m. liepos 2 d. Lietuvos žuvininkystės produktų gamintojų asociacija ir 2013 m. rugpjūčio 28 d. – Žuvininkystės įmonių asociacijos „Lampetra“ veikla. 2013 m. parengtos tvirtinti dviejų gamintojų organizacijų 2013 metų veiklos programos, patikrintos trys 2012 metų veiklos ataskaitos. Žodžiu ir raštu pateiktos pastabos bei pasiūlymai. Atitinkamai apie gamintojų organizacijų priežiūros rezultatus raštu informuota Žemės ūkio ministerija.

Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008, kuriuo nustatytos Bendrijos sistemos, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvegybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti įgyvendinimo koordinavimas

Skyrius, įgyvendindamas Europos Komisijos kovos su neteisėta žvegyba reglamentus (EB) Nr. 1005/2008 bei (EB) Nr. 1010/2009, atlieka ryšių tarnybos funkcijas (Single Liaison Office – SLO), t. y. aktyviai bendradarbiauja keičiantis informacija su Europos Sąjungos institucijomis (Jūrų reikalų ir žuvininkystės generaliniu direktoratu bei Europos žuvininkystės kontrolės agentūra), kitų ES šalių narių ir Lietuvos Respublikos atsakingomis institucijomis (muitine, Uosto priežiūros tarnyba) bei žvegybos laivams agentavimo paslaugas teikiančiomis įmonėmis, siekiant, kad į Europos Sąjungos rinką nepatektų neteisėtos, nedeklaruotos ir nereglamentuotos (toliau – NNN) žvegybos būdais sužvejotų žuvų produktų. Įgyvendinant minėtąjį reglamentą, analizuojami bei apibendrinami duomenys apie importuotus, eksportuotus žuvininkystės produktus, specialiųjų apsaugos priemonių reikalaujančius žuvininkystės produktus, teikiamos ataskaitos apie NNN reglamentų įgyvendinimą.

Vykdamas ryšių tarnybos funkcijas 2013 m. vasario 20 bei lapkričio 19 dienomis dalyvauta Briuselyje vykusiuose Žuvininkystės kontrolės ekspertų darbo grupės posėdžiuose dėl kovos su NNN reglamentų įgyvendinimo, kuriuose nagrinėti aktualūs NNN reglamentų įgyvendinimo klausimai, tarp kurių: trečiųjų šalių žvegybos laivų inspektavimas šalių narių uostuose, sugavimų sertifikatų schemos veikimas žuvininkystės produktų importo bei eksporto procedūrų vykdymo metu, pasikeitimas skubia informacija Mutual assistance būdu tarp šalių narių bei Europos Komisijos, NNN žvegybos laivų identifikavimas, NNN reglamentų įgyvendinimo priemonių bei sankcijų taikymas. Buvo pristatytos Europos Komisijos trečiosiose šalyse vykdomos misijos siekiant išaiškinti nebendradarbiaujančias trečiąsias šalis. Tuo pačiu tikslu 2013 m. 2013 m. liepos 10–11 d. Rygoje bei lapkričio 12–13 dienomis Vigo mieste Ispanijos Karalystėje dalyvauta Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūroje surengtuose mokymuose. Dalyvaujant kovos su NNN reglamentų įgyvendinimo posėdžiuose buvo pristatyti Žuvininkystės tarnybos atlikti darbai, esama situacija bei apsikeista nuomonėmis dėl geresnių įgyvendinimo sąlygų.

Specialiųjų žuvų išteklių apsaugos priemonių taikymas

Vykdamas priemones, nustatytas 2001 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1035/2001, nustatančiu *Dissostichus spp* sugavimo dokumentavimo tvarką, su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2006 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1368/2006, skyrius tikrino *Dissostichus spp* dokumentų duomenis įvertinimui naudodamas regioninės žvegybos valdymo organizacijos – Antarkties jūrų gyvųjų išteklių apsaugos komisijos (toliau – CCAMLR)

elektroninės duomenų bazės www.ccamlr.org/ecds informaciją apie į Lietuvos Respubliką importuotus *Dissostichus spp* žuvų krovinius bei rengė reeksportui tvirtinamus kovos su NNN reglamentų įgyvendinimo kovos su NNN reglamentų įgyvendinimo reeksporto dokumentus.

Konsultavimas rinkos reguliavimo klausimais

2013 m. pagal ūkio subjektų paklausimus žodžiu bei raštu teikta informacija rinkos reguliavimo klausimais. Rengiant atsakymus bendradarbiauta su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos bei Žemės ūkio ministerijos kompetentingais specialistais.

Renginių organizavimas, informacinės, dalomosios medžiagos rengimas, tinklalapio atnaujinimas, dalyvavimas renginiuose

Nuo 2013 m. birželio mėnesio Skyrius ėmėsi aktyvaus Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos veiklos viešinimo.

2013 m. pagal Skyriaus kompetenciją teikė informaciją Žuvininkystės tarnybos tinklalapiui: nuolatos buvo atnaujinama bendradarbiavimo skilties informacija apie Žuvininkystės tarnybos rengiamus ir įgyvendinamus projektus. Taip pat buvo rengiami straipsniai į tinklalapį apie Žuvininkystės tarnybos organizuotus bei planuojamus organizuoti renginius. 2013 metais buvo inicijuotas informacinių leidinių apie instituciją ir jos veiklą trimis kalbomis (lietuvių, anglų ir rusų) parengimas bei išleidimas. Minėtas leidinukas buvo dalinamas 2013 metais Žuvininkystės tarnybos organizuotų ir dalyvautų renginių metu.

Skyriaus specialistai rengė ir/ ar prisidėjo rengiant straipsnius žuvininkystės sektoriaus tematika laikraščiams „Lietuvos rytas“, „Tėviškės gamta“, „Ūkininko patarėjas“, „Žalioji pasaulis“ bei tarptautiniam žurnalui „Eurofish Magazine“. Svarbiausi įvykiai buvo skelbiami portaluose: www.grynas.lt, www.15min.lt ir www.elta.lt.

Tarptautinių reikalų ir rinkos skyriaus specialistės kartu su kitais Žuvininkystės tarnybos skyriais prisidėjo rengiant 2013 m. balandžio 5–6 dienomis Aleksandro Stulginskio universitete vykusioje tarptautinėje žemės ūkio parodoje „Ką pasėsi... 2013“ stendų maketus – derino juos tiek su Žuvininkystės tarnybos specialistais, tiek su parodos organizatoriais, rūpinosi tinkama dalomąja medžiaga, sudarė parodos organizacinę darbo grupę, kuri užtikrino tinkamą Žuvininkystės tarnybos atstovavimą parodoje bei suteikė visą informaciją parodų lankytojams apie Žuvininkystės tarnybos veiklas. Kartu su Žuvininkystės skyriaus atsakingais darbuotojais rūpinosi Žuvininkystės tarnybos stendo vieta parodoje, kurioje būtų galima sumontuoti akvariumus ir jiems reikalingą įrangą, bei priemonės vaizdinei medžiagai demonstruoti. Parodos metu vyko seminaras – Žuvininkystės

tarnybos specialistai skaitė pranešimus: „Uždarų vandens sistemų panaudojimo perspektyvos Lietuvoje“, „Karpų selekcija Lietuvoje“.

2013 m. rugsėjo 13–14 dienomis Žuvininkystės tarnybos darbuotojai dalyvavo „Tarptautinė veislinių gyvūnų parodoje 2013“, vykusioje Panevėžio r., Algirdiškyje. Žuvininkystės tarnybos specialistai atlikto techninius pasirengimo darbus: derino stendų maketus tiek su Žuvininkystės tarnybos specialistais, tiek su parodos organizatoriais, rūpinosi tinkama dalomąja medžiaga parodos metu, tam buvo sudaryta parodos organizacinė darbo grupė, kuri užtikrino tinkamą Žuvininkystės tarnybos atstovavimą parodoje. Kartu su Žuvivaisos skyriaus atsakingais darbuotojais rūpinosi Žuvininkystės tarnybos stendo vieta parodoje, kurioje būtų galima sumontuoti akvariumus ir jiems reikalingą įrangą, parūpino priemones vaizdinei medžiagai demonstruoti. Parodos metu Tarptautinių reikalų ir rinkos skyriaus specialistės konsultavo lankytojus žuvivaisos klausimais, teikė informaciją apie atliktus ir planuojamus atlikti Žuvininkystės tarnybos darbus. Žuvininkystės tarnybos stende buvo įrengti akvariumai su įvairiomis žuvimis: aštriašnipiais eršketais, peledėmis, kiršliais, sykais, lynais, šamais, šlakiais, lašišomis bei Šilavoto veisliniais karpiais. Parodos lankytojai ir svečiai galėjo ne tik gyvai susipažinti su Žuvininkystės tarnybos poskyriuose auginamomis žuvų rūšimis, bet ir pamatyti vaizdinę medžiagą apie Žuvininkystės tarnybos vykdomą veiklą – žuvų veisimą, auginimą uždaros necirkuliacinės sistemos sąlygomis bei žuvų įveisimą į Lietuvos valstybinius vandens telkinius.

2013 m. spalio 15 ir 18 dienomis į Neries ir Šventosios upes buvo išleista beveik 8 tūkstančiai paaugintų aštriašnių eršketų jauniklių. Šiems darbams įamžinti buvo užsakytos LRT televizijos filmavimo, montavimo ir retransliavimo paslaugos. Parengtas reportažas parodytas LRT televizijos laidoje „Labas rytas, Lietuva“.

Žuvininkystės tarnyba, įgyvendindama projektą „Žuvų pralaidų įrengimas prie esamų Kražantės ir Sausdravo upių užtvankų bei pralaidos rekonstrukcija Vilnios upėje“, rekonstravo žuvų pralaidą, kuri buvo atidaryta 2013 m. spalio 28 d. Šios projekto veiklos įvykdytos Europos žuvininkystės fondo ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis. Žuvitakio atidarymas pristatytas 2013 m. lapkričio 1 d. (penktadienį) LRT televizijos laidoje „Panorama“.

2013 m. gruodžio 12 d. Žuvininkystės tarnybos žuvininkystės kontrolės pareigūnai atliko šviežių žuvų pardavimo vietos patikrą, kuri Žuvininkystės tarnybos veiklos viešinimo tikslu buvo užfiksuota vaizdo priemonėmis. Parengtas siužetas parodytas 2013 m. gruodžio 14 d. (šeštadienį) LRT televizijos laidoje „Panorama“.

Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai

Skyriaus vedėja buvo įtraukta į Žemės ūkio ministro 2013 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. 3D-523 sudarytos Pirmininkavimo ES Tarybai žuvininkystės klausimais darbo grupės sudėtį ir paskirta darbo grupės vadovo pavaduotoja. Dar prieš sudarant darbo grupę, nuo pirmųjų Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai dienų buvo pradėta ruošti pirmajai Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybai (toliau – ŽŪŽT), kurios metu buvo siekiama rasti bendrą požiūrį dėl Europos jūrinių reikalų ir žuvininkystės fondo. Taip pat dalyvauta ir ruošiantis spalio mėnesio ŽŪŽT, kuriame buvo patvirtintos žvejybos galimybės Baltijos jūroje 2014 metams bei dalyvauta paskutiniame Lietuvos pirmininkavimo metu ŽŪŽT posėdyje, kuriame vienbalsiai per rekordiškai trumpą laiką buvo pasiektas politinis sutarimas dėl žvejybos galimybių 2014 metams ES vandenyse ir ES laivams tam tikruose ne ES vandenyse bei Juodojoje jūroje, taip pat šio posėdžio metu pristatyta pažanga derybų su Europos Parlamentu metu dėl Europos jūrinių reikalų ir žuvininkystės fondo. Dalyvauta trišaliuose susitikimuose su valstybėmis narėmis bei rengiant kompromisinius pasiūlymus, kurie buvo pristatyti ŽŪŽT posėdžio metu valstybėms narėms ir sėkmingai dėl jų vienbalsiai sutarta. Kas mėnesį buvo rengiama ir koordinuojama Nacionalinės pirmininkavimo programos pažangos ataskaitos, teikiamos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, žuvininkystės dalis bei pažangos ataskaitos, teikiamos Lietuvos Respublikos Prezidentūrai, žuvininkystės dalis. Taip pat buvo parengtos tezes ir medžiaga (žuvininkystės klausimais) Užsienio reikalų viceministro ir Prezidentės kalboms Europos Parlamento plenarinėje sesijoje pristatant Lietuvos pirmininkavimo pažangą ir/ar rezultatus, ŽŪŽT metu koreguota ir pagal poreikį rengta Žemės ūkio ministro kalbos teksto dalis, dalyvauta rengiant ir koreguojant spaudos pranešimus žuvininkystės klausimais prieš ŽŪŽT ir jos metu, nuolat pagal poreikį koordinuotas rengimas. Taip buvo parengta ir pateikta informacija Lietuvos nacionalinei atstovybei Europos Sąjungoje, Užsienio reikalų ministerijai ir kt. Lietuvos pirmininkavimo ES tarybai laikotarpiu parengta kalba ir medžiaga bei dalyvauta susitikime su Airijos ryšių, energetikos ir gamtos išteklių ministru, kurio metu buvo aptariamas Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai ir vidaus vandenų žuvininkystė.

8. BENDRŪJŲ REIKALŲ SKYRIAUS VEIKLA

Svarbiausieji Bendrųjų reikalų skyriaus uždaviniai:

1. *užtikrinti, kad Žuvininkystės tarnybos dokumentų valdymas būtų atliekamas teisės aktu nustatyta tvarka;*
2. *užtikrinti asmenų prašymų nagrinėjimą taikant „vieno langelio“ principą;*
3. *užtikrinti, kad Žuvininkystės tarnybos direktoriaus pavedimai būtų vykdomi laiku;*

4. tvarkyti Žuvininkystės tarnybos archyvą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu ir kitais teisės aktais;
5. sudaryti Žuvininkystės tarnybos personalui tinkamas darbo sąlygas, aprūpinti reikalingomis materialinėmis ir techninėmis priemonėmis, užtikrinti Tarnybos ūkinių ir techninių poreikių tenkinimą, civilinę, priešgaisrinę ir darbo saugą;
6. rūpintis Žuvininkystės tarnybos patalpų, inventoriaus, įrengimų ūkine ir technine priežiūra bei energetinių sistemų eksploatacija ir remontu;
7. užtikrinti tinkamą Žuvininkystės tarnybai priklausančios kompiuterinės ir programinės įrangos, kompiuterių tinklų, interneto tinklapio, duomenų bazių funkcionavimą, priežiūrą, apsaugą bei operatyvų gedimų šalinimą;
8. užtikrinti, kad Žuvininkystės tarnybos prekių, paslaugų ar darbų pirkimai būtų vykdomi pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Žuvininkystės tarnyba Bendrųjų reikalų skyrius pagal savo kompetenciją įgyvendindamas jam pavestus uždavinius, kontroliuoja darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės, civilinės saugos reikalavimų bei priemonių įgyvendinimą ir jų laikymąsi, pagal pateiktus Žuvininkystės tarnybos skyrių ir poskyrių pirkimo sąrašus sudaro ir tikslina viešųjų pirkimų planą, skaičiuoja numatomų pirkimų vertes ir užtikrina, kad kiekvienam pirkimui būtų parenkamas teisingas pirkimo būdas, atskirai skelbia planuojamų pirkimų suvestinę centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, konsultuoja skyrių ir poskyrių darbuotojus, derina kiekvieną Žuvininkystės tarnybos pirkimą su kuruojančiu pavaduotoju ir atsakingų skyrių vedėjais, organizuoja ir teisės aktų nustatyta tvarka atlieka prekių, paslaugų ir darbų viešuosius pirkimus, nuolat atlieka prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų verčių skaičiavimus, vykdo sutarčių priežiūros kontrolę, aprūpina Žuvininkystės tarnybos padalinius organizacine technika, ryšio priemonėmis, baldais, inventoriu, kanceliariinėmis ir kitomis būtinomis prekėmis bei reikiamomis paslaugomis, pagal skyriaus kompetenciją tvarko materialinių vertybių priėmimo ir išdavimo dokumentus, užtikrina materialiojo ir nematerialiojo turto saugumą bei materialinėms vertybėms skirtų lėšų teisingą naudojimą, organizuoja valstybei nuosavybės teise priklausančių, Žuvininkystės tarnybos patikėjimo teise valdomų ir naudojamų pastatų ir patalpų bei žemės sklypų inventorizaciją ir teisinę registraciją, rengia kompiuterinę informaciją, atlieka informacinių sistemų priežiūrą bei eksploataciją, redaguoja ir koreguoja Žuvininkystės tarnybos darbuotojų parengtus raštus, teisės aktų projektus, Žuvininkystės tarnybos interneto svetainės ir kitą informaciją, kad jų tekstai atitiktų taisyklingos lietuvių kalbos ir raštvedybos reikalavimus.

Svarbiausiu veiksniu, lėmusiu sėkmingą skyriaus veiklą, laikytume nuolatinį skyriaus specialistų kvalifikacijos tobulinimą. Prie veiklos trukdžių priskirtume nepakankamą darbuotojų

kiekį, papildomus (nenumatytus) skubius darbus, taip pat atvejus, kai dėl įvairių priežasčių (negauta pasiūlymų, gauti pasiūlymai viršija pirkimui numatytas lėšas ir pan.) prireikia vykdyti pakartotines viešųjų pirkimų procedūras.

Viešųjų pirkimų sritis

Įvykdyti 545 pirkimai už 10 037 869,95 Lt (17 iš jų pradėti 2012 m., sutartys sudarytos 2013 m., už 2 306 530,46 Lt), iš jų:

1. 6 tarptautinės vertės pirkimai už 3 748 363,29 Lt;
2. 17 skelbiamų supaprastintų pirkimų, įskaitant skelbiamus mažos vertės pirkimus, už 2 956 437,95 Lt;
3. 511 mažos vertės pirkimų už 2 560 417,75 Lt;
4. 9 centralizuoti pirkimai už 675 965,74 Lt.

Remiantis skyrių ir poskyrių pateiktomis prekių, paslaugų ir darbų planuojamų pirkimų suvestinėmis, iš struktūrinių Europos Sąjungos fondų finansuojamų projektų paramos paraiškomis ir atlikta 2012 m. gruodžio 31 d. galiojančių sutarčių inventorizacija parengtas ir suderintas su atitinkamais skyriais ar darbuotojais 2013 m. sausio 31 d. patvirtintas Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos viešųjų pirkimų 2013 m. planas. Per einamuosius metus parengta ir suderinta su atitinkamais skyriais ar darbuotojais 10 viešųjų pirkimų plano patikslinimų ir papildymų.

Iki 2013 m. kovo 15 d. centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje paskelbta visų, išskyrus mažos vertės pirkimus, planuojamų pirkimų suvestinė, po kiekvieno viešųjų pirkimų plano patikslinimo ir papildymo – nedelsiant atlikti pakeitimai informacinėje sistemoje.

Skyrius vykdė direktoriaus įsakymu paskirtų pirkimų organizatorių atliekamų pirkimų prevencinę kontrolę, išankstinę, einamąją ir (ar) paskesniąją finansų kontrolę Bendrųjų reikalų srityje.

Bendrųjų reikalų skyrius atlieka nuolatinę sutarčių priežiūros kontrolę, peržiūrėtos visos Žuvininkystės tarnybos sutartys, patikrintos jų vertės ir galiojimo terminai. Iš gautų duomenų buvo parengtos ataskaitos 2013 m. gruodžio 31 d. galiojančių sutarčių inventorizacijai. Duomenų rinkimo metu nustatyta, kad iki sutarties galiojimo pabaigos nepakaks ULAB „Abo“ (informacinės medžiagos parengimas ir spausdinimas mėnraštyje „Tėviškės gamta“), AB „Lietuvos paštas“ (pasiuntinių ir pašto pristatymo paslaugos), UAB „Kesberta“ (gamtinio žvyro su pristatymu pirkimas) nustatytų sutarčių vertės. Atsižvelgiant į minėtų sutarčių verčių likučius ir siekiant

išvengti sutarčių vykdymo pažeidimų, viešųjų pirkimų 2014 m. planą numatyta papildyti naujais minėtų prekių ir paslaugų pirkimais.

Siekiant racionaliai naudoti Žuvininkystės tarnybai skirtas biudžeto lėšas, Bendrųjų reikalų skyrius peržiūrėjo anksčiau sudarytas sutartis, jas atnaujino ir sudarė naujas ilgalaikes sutartis su šiais tiekėjais: UAB „Nota Bene“ – dėl pašarų žuvims pirkimo, su UAB „Gindana“ – dėl dyzelino laivams pirkimo, su UAB „Tele2“ – dėl judriojo ryšio paslaugų teikimo, su AB „TEO LT“ – dėl viešojo fiksuoto telefono ryšio paslaugų teikimo, su UAB „Lukoil Baltija“ – dėl automobilinių dujų pirkimo, su IĮ „Svirla“ – dėl Rusnės poskyrio įrengimų techninės priežiūros, periodinio aptarnavimo bei remonto, su UAB „Žalvaris“ – dėl pavojingų ir nepavojingų atliekų tvarkymo paslaugų teikimo, su UAB „Vitės valdos“ – dėl administracinių patalpų ir garažų Naujoji Uosto 8A, Klaipėda pastato ir bendro naudojimo objektų administravimo ir t. t. Atnaujintos poskyrių atliekų surinkimo ir išvežimo sutartys bei sudaryta nauja sutartis dėl vandens tiekimo Žuvininkystės tyrimų ir mokslo skyriui. Be minėtų pirkimų per 2013 m. Bendrųjų reikalų skyrius atliko veiklos efektyvumą skatinančių darbų viešuosius pirkimus bei sudarė darbų sutartis. Per 3-4 ketvirčius sudarytos: 3 sutartys dėl Šilavoto poskyrio 1 vasarinamojo tvenkinio, 1 vandens numetimo kanalo ir 7 tvenkinių kanalų dumblo valymo darbų su UAB „Kesberta“ už 78 249,97 Lt; 2 sutartys su UAB „Alytaus melioracija“ dėl Simno poskyrio vandens numetimo griovio ir 2 tvenkinių dumblo valymo darbų už 42 104,52 Lt; sutartis su UAB „Geras transportas“ dėl Laukystos upelio vagos sąnašų išvalymo darbų už 36 300 Lt; sutartis su UAB „Dambravos agroservisas“ dėl Šilavoto poskyrio 3 žuvų auginimo tvenkinių išgaudymo duobių paprastojo remonto už 28 966,67 Lt. Pažymėtina, kad visi darbai buvo atlikti laiku ir kokybiškai.

Bendrųjų reikalų skyrius nuolat stebi, ar apdraustas visas projektų lėšomis įsigytas ilgalaikis turtas. 2013 m. apdrausta brangi ir vertinga iš biudžeto lėšų įsigyta kontrolės pareigūnų naudojama įranga.

Transporto valdymo sritis

Šėsiuose Žuvininkystės tarnybos kroviniuose N2 kategorijos automobiliuose įmontuota telemetrinė įranga, pastoviai atliekama prevencinė 44-ių automobilių su įmontuota telemetrine įranga stebėseną (ar Tarnybos transportas naudojamas pagal paskirtį, ar kelionės lapuose teisingai nurodyti faktiškai nuvažiuoti maršrutai ir rida).

Nuolat atliekama visų transporto priemonių, mažosios mechanizacijos ir kitų mechanizmų, naudojančių degalus, nustatytų degalų sąnaudų normų ir patvirtintų limitų laikymosi kontrolė (ar automobilių, traktorių kelionės lapuose, mažosios mechanizacijos, valčių variklių, dyzelinių generatorių, laivų degalų sunaudojimo ataskaitose laikomasi nustatytų normų ir patvirtintų ridos

limitų, ar visi degalai apskaityti – ar pridėti prie ataskaitų visi degalų kvitai). 2013 m. patikrinta 870 vnt. automobilių ir traktorių kelionės lapų, mažosios mechanizacijos, valčių variklių, dyzelinių generatorių, laivų degalų sunaudojimo ataskaitų.

Nuolat tikrinamos ir išrašomos padangų ir akumuliatorių naudojimo kortelės, tikrinama ar padangų būklė atitinka kelių eismo taisyklių reikalavimus, ar akumuliatorių tarnavimo laikas atitinka techninius duomenis.

Nuolat tikrinamas transporto remonto paslaugų ir perkamų prekių, skirtų transportui eksploatuoti pirkimo prašymų ar pirkimo paraiškų pagrįstumas (ar nebuvo atliekami tie patys darbai, ar perkamos tos pačios prekės, ar kainos ir kiekiai yra tinkami). 2013 m. patikrinta 230 pirkimo paraiškų ar prašymų leisti įsigyti prekes, paslaugas ar darbus pagal sudarytas sutartis. Taip pat patikrinamos visos su transporto remonto darbais ir prekių, skirtų transportui eksploatuoti, sąskaitos faktūros (ar atlikti darbai arba pirktos prekės buvo numatytos pirkimo paraiškose ar prašymuose, ar atlikti darbai nesikartoja per protingą (techninėse sąlygose numatytą tarnavimo laikotarpį), ar tinkamos kainos ir kiekiai). Patikrinta 230 vnt. sąskaitų faktūrų.

2013 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1TV-1 patvirtinti tarnybinių automobilių 2013 metų ridos limitai. 2013 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. 1TV-8 patvirtintos valčių varikliams ir dyzeliniams elektros generatoriams sunaudojamų degalų ataskaitos formos. 2013 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 1TV-3 pakeista Traktoriaus kelionės lapo forma. 2013 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. V1-30 pakeistos kuro normos traktoriams ir kitai technikai.

Patikslintos ir Žuvininkystės tarnybos direktoriui pateiktos tvirtinti devynių automobilių degalų sąnaudų normos. Pakeisti ir Žuvininkystės tarnybos direktoriui pateikti tvirtinti 14–a pakeitimų dėl atsakingų už tarnybinius automobilius darbuotojų paskyrimo. 2013 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 1TV-6 patvirtintas tarnybinių automobilių ir šių automobilių nuolatinio saugojimo vietų bei darbuotojų, atsakingų už transporto naudojimo kontrolę, sąrašas ir atlikti 7 pakeitimai.

2013 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. V1-142 pakeistos ir Žuvininkystės tarnybos direktoriui pateiktos tvirtinti laivų „Darius“, „Tobis“, „Vakaris“ degalų, alyvų ir kitų eksploatacinių skysčių naudojimo normos.

Dokumentų valdymo sritis

Parengtas, suderintas su Lietuvos valstybės naujuoju archyvu ir 2013 m. gruodžio 19 d. patvirtintas Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2014 m. dokumentacijos planas.

Parengtas ir su Lietuvos valstybės naujuoju archyvu suderintas 2013 metų dokumentacijos plano papildymų sąrašas bei 2012 m. dokumentacijos plano suvestinė.

Atrinktos ir vadovaujantis Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis sutvarkytos Žuvininkystės tarnybos 2011 m. nuolat saugomos bylos – 30 saugojimo vienetų, ilgo saugojimo bylos – 25 saugojimo vienetai. Visi apskaitos vienetai surašyti į bylų apyrašus, kurie suderinti su Lietuvos valstybės naujuoju archyvu.

Į Žuvininkystės tarnybos archyvą priimtos 738 (septyni šimtai trisdešimt aštuonios) Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos trumpai saugomos bylos ir Pramoninės žūklės technikos mokslinio–gamybinio susivienijimo Klaipėdos filialo, Elektrožūklės metodu tyrimo valstybinės įmonės „Elmar“, Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto Žuvininkystės tyrimų laboratorijos 339 (trys šimtai devyniasdešimt devynios) ilgai saugomos bylos, kurios įformintos Bylų (dokumentų) perdavimo aktais.

Atrinkta naikinti ir sunaikinta:

1. Lietuvos valstybinio žuvivaisos ir žuvininkystė tyrimų centro 1997–2005 m. bylos, 197 apskaitos vnt.;

2. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2010–2011 m. bylos, 18 apskaitos vnt.;

3. Laukystos žuvų veislyno 1998 m., 2001–2002 m., 2006 m., 2007 m. bylos, 26 apskaitos vnt.;

3. Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 1994–2012 m. bylos, 128 apskaitos vnt.

2013 metais išduotos 25 (dvidešimt penkios) pažymos ar kiti dokumentai juridiniams faktams patvirtinti.

Bendrųjų reikalų skyrius rengia sutarčių ir perdavimo aktų projektus, juos derina, inicijuoja jų pasirašymą ir juos registruoja. 2013 m. užregistruota 250 sutarčių. 2013 m. sudarytos 53 sutartys ir perdavimo-priėmimo aktai dėl palydovinio ryšio su antena.

Laiku atsakyta į visus gautus raštus, susijusius su Žuvininkystės tarnybos Bendrųjų reikalų skyriaus veikla, įvykdyti kiti Žuvininkystės tarnybos direktoriaus ir jo pavaduotojų nurodymai.

Turto valdymo sritis

2013 m. sausio 14 d. Bendrųjų reikalų skyrius organizavo Žuvininkystės tarnybos Vidaus vandens ir akvakultūros skyriaus, Visagino savivaldybėje, Karlių kaime esančio turto (pastato – garažo, pastato – administracinio pastato, kiemo statinių) perdavimą Visagino savivaldybės

nuosavybėn. 2013 m. sausio 14 d. iš Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos priimtos administracinės patalpos, esančios A. Juozapavičiaus g. 9, Vilniuje. 2013 m. rugpjūčio 7 d. Švenčionių rajono savivaldybei perduota vandentiekio linija – šalto vandens tiekimo vamzdynas, nuotekų linija – fekalinės kanalizacijos vamzdynas ir filtracijos laukas, artezinis gręžinys (jo priklausiniai: giluminis siurblys 4SR8/13 pedrollo, hidroforas (240 litrų talpa), hidroforas (310 litrų talpa). 2013 m. spalio 11 d. Visagino savivaldybės nuosavybėn perduotas valstybei nuosavybės teise priklausantis ilgalaikis materialusis turtas – motorinis laivas KC-100A „Birutė“ Nr. I-4848.

2013 m. gegužės 20 d. pakeista 2004-08-18 Valstybinės žemės panaudos sutartis Nr. P88/2004-12, pasirašytas papildomas susitarimas prie 2006 m. rugpjūčio 31 d. Valstybinės žemės panaudos sutarties Nr. Pn 45/06-154.

Suorganizuoti Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymai (90 vnt. ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto ir 210 vnt. ūkinio inventoriaus).

Surengti 2 viešieji prekių aukcionai, kuriuose parduoti 32 pripažinto netinkamu (negalimu) naudoti ir nurašyto Žuvininkystės tarnybos ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto vienetai už 5 016 Lt, kurių įsigijimo data 1989-2009 m.

Pateikti duomenys Valstybės turto fondo Valstybės turto valdymo informacinės paieškos sistemai apie registruotą valstybės registruose patikėjimo teise valdomą valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą.

Įregistruotas prekių ženklas Patentų biure ir gautas prekių ženklo registracijos liudijimas, leidžiantis ženklą naudoti tarnybiniams automobiliams žymėti.

Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos reprezentacinėms išlaidoms panaudotos racionaliai. Nuo 2013 m. sausio mėn. 4 d. iki 2013 m. gruodžio mėn. 11 d. panaudota 14 436, 24 Lt reprezentacinėms išlaidoms.

Darbuotojų saugos ir sveikatos sritis

Suorganizuota privalomoji darbuotojų sveikatos patikra.

Žuvininkystės tarnybos skyrių ir poskyrių vedėjams pavesta įgyvendinti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus pavaldžiuose skyriuose ir poskyriuose.

Valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateikta informacija apie darbuotojų saugos ir sveikatos būklę ir darbo vietų atitiktį darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimams (užpildytas klausimynas).

Ištirtas 1 nelaimingas atsitikimas pakeliui į darbą ir 1 incidentas.

2013 m. gegužės 28 d. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus įsakymu Nr. V1-68 patvirtinta Valstybės tarnautojų ir darbuotojų gaisrinės saugos mokymo programa.

Bendrųjų reikalų skyriaus specialistai, sprenddami įvairius su Valstybinės kalbos įstatymo įgyvendinimu Žuvininkystės tarnyboje susijusius klausimus, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymu, Valstybinės kalbos įstatymu, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nuostatais, Dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117, kitais įstatymais bei norminiais teisės aktais. 2013 metais Bendrųjų reikalų skyriaus specialistai redagavo visus Žuvininkystės tarnybos specialistų parengtus teisės aktus, kitus parengtus dokumentus bei Žuvininkystės tarnybos interneto svetainėje skelbiamus tekstus, kad jie atitiktų taisyklingos lietuvių kalbos, raštvedybos reikalavimus; prireikus konsultavo taisyklingos lietuvių kalbos, kanceliariinės lietuvių kalbos, raštvedybos klausimais Žuvininkystės tarnybos valstybės tarnautojus ir kitus dirbančiuosius; pagal kompetenciją atliko kitus Žuvininkystės tarnybos direktoriaus, jo pavaduotojo, skyriaus vedėjų, jų pavaduotojų pavedimus ir nurodymus; nuolat kaupia kalbos norminimo ir vartojimo duomenis ir pagal savo kompetenciją atlieka kitus darbus.

Informacinių technologijų sritis

Žuvininkystės tarnybos Bendrųjų reikalų skyrius užtikrina nepertraukiamą įstaigos veiklą, plėtojant informacines technologijas ir formuojant informacinių technologijų strategiją.

Kūrė, palaikė ir administravo Žuvininkystės tarnybos informacinę infrastruktūrą, informacines sistemas, lokalų kompiuterių tinklą, tarnybines stotis internete, vidines tarnybines stotis, kompiuterizuotas darbo vietas ir elektroninį pašta.

Atliko naujausių kompiuterinių-komunikacinių technologijų, ryšių įrangos analizę ir organizavo kompiuterinės, programinės, ryšių ir kt. įrangos aprūpinimą įstaigos darbo efektyvumui užtikrinti. Įgyvendindamas jam pavestus uždavinius, Bendrųjų reikalų skyrius administravo ir prižiūrėjo įstaigos lokalų kompiuterių tinklą, atliko jo techninį ir programinį aptarnavimą, tinklo vartotojų ir techninių išteklių paskirstymą ir priėjimo teisių kontrolę; administravo vietinio kompiuterių tinklo įrenginius.

Atliko nuolatinį informacinių sistemų būklės monitoringą ir užtikrino kompiuterinio tinklo saugumą; užtikrino Europos Sąjungos ir nacionalinių dokumentų gavimą.

Administravo dokumentų valdymo sistemą DocLogix ir kitas Žuvininkystės tarnybos vidaus informacines sistemas.

Testavo, instaliavo, prižiūrėjo ir aptarnavo įstaigos kompiuterinę techninę įrangą, organizavo jos remontą; koordinavo šiuolaikinių informacinių technologijų diegimą.

Instaliavo, prižiūrėjo ir atnaujino sisteminę bei taikomąją programinę įrangą darbo vietose.

Prireikus nustatė darbuotojų kompiuterinės technikos poreikį ir teikė pasiūlymus vadovybei dėl įsigijimo ar atnaujinimo reikalingumo.

Tvarkė įstaigos kompiuterinės technikos ir programinės įrangos licencijų apskaitą; konsultavo darbuotojus kompiuterinės technikos ir programinės įrangos naudojimo klausimais; prižiūrėjo informacijos skelbimą Žuvininkystės tarnybos interneto svetainėje.

Per 2013 metus įsigyta ir atnaujinta kompiuterinė įrangą Žuvininkystės tarnybos skyriuose ir poskyriuose – 30 vnt. stacionarių kompiuterių, 8 vnt. nešiojamųjų kompiuterių, spalvotas daugiafunkcinis spausdinimo įrenginys, 14 vnt. tinklinių spausdintuvų.

Komandiruočių į Žuvininkystės tarnybos poskyrius metu patikrinta ir atnaujinta kompiuterinė ir biuro technika, įjungta 13 vnt. naujų padidinto galingumo asmeninių kompiuterių. Žuvininkystės tarnybos skyriuose Vilniaus mieste paruošti darbai ir įjungti 17 vnt. naujų kompiuterių, 5 vnt. didelio našumo tinkliniai spausdintuvai, išduota naudotis 8 vnt. nešiojamųjų kompiuterių.

Peržiūrėtas programinės įrangos naudojimas, įsigyta 55 vnt. domeno vartotojų licencijų ir atnaujinta 125 vnt. antivirusinės programinės įrangos licencijų.

Pajungtas ir administracijos darbuotojams paruoštas naudotis galingas spalvotas daugiafunkcinis spausdinimo – skenavimo įrenginys. Įrenginio naudojimas susietas su darbuotojų įėjimo kontrolės kortelėmis ir taip užtikrinta geresnė Žuvininkystės tarnybos kompiuterizuotų išteklių bei kanceliarinių reikmenų (popieriaus) naudojimo kontrolė.

Pagal Žuvininkystės tarnybos skyrių pateiktą informaciją atnaujinta informacija Žuvininkystės tarnybos interneto svetainėje, kuri šiemet buvo patobulinta, kad visiškai atitiktų 2003 m. balandžio 18 d. nutarimo 80 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo“ reikalavimus. Žuvininkystės tarnybos interneto svetainė buvo pritaikyta naudotis neįgaliesiems, 2013 metais joje buvo paskelbta daugiau nei 200 naujienų, svarbių pranešimų ir įsigaliojusių teisės aktų. Buvo atliktas profilaktinis Žuvininkystės tarnybos informacinių sistemų serverių patikrinimas, patobulintas duomenų bazių atsarginių kopijų darymo mechanizmas. Nepertraukiamam informacinių sistemų darbui užtikrinti serverinėje įjungtas naujai įsigytas galingesnis mobilusis oro kondicionierius.

9. TEISĖS IR PERSONALO SKYRIAUS VEIKLA

Svarbiausieji Teisės ir personalo skyriaus uždaviniai:

1. Užtikrinti, kad Žuvininkystės tarnybos rengiami ar kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pateikti derinti teisės aktų ir sutarčių projektai atitiktų Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų, kitų teisės aktų ir juridinės technikos reikalavimus;

2. Padėti Žuvininkystės tarnybai teisinėmis priemonėmis įgyvendinti teisės aktuose įtvirtintus tikslus ir uždavinius bei suteiktas teises;

3. Padėti Žuvininkystės tarnybos direktoriui formuoti personalo valdymo politiką ir valdyti personalą.

Personalo administravimas

Teisės ir personalo skyrius (toliau – Skyrius) padėjo Žuvininkystės tarnybos direktoriui formuoti personalo sudėtį bei atliko personalo administravimo funkcijas. Atsižvelgdamas į Žuvininkystės tarnybos tikslus ir uždavinius, atliko personalo sudėties analizę, teikė direktoriui siūlymus dėl žmogiškųjų išteklių poreikio ir efektyvaus panaudojimo. Kartu su kitais struktūriniais padaliniais atliko struktūrinių padalinių funkcijų ir (ar) pareigybių analizę ir pagal savo kompetenciją teikė direktoriui siūlymus dėl tarnybos ar darbo organizavimo tobulinimo atsižvelgiant į teisės aktuose Žuvininkystės tarnybai nustatytus uždavinius. Skyrius padėjo personalui įgyvendinti teisę į karjerą Žuvininkystės tarnyboje

2013 m. Skyrius Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 966, nustatyta tvarka parengė ir dalyvavo vykdant konkursą į valstybės tarnautojo pareigas. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos 2007 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. 301 „Dėl Konkursinių pareigų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose bei viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, sąrašo nustatymo ir konkursų pareigoms, įtrauktoms į konkursinių pareigų sąrašą, organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ Skyrius parengė ir dalyvavo vykdant konkursą į darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, pareigas. 2013 m. Skyriaus darbuotojai parengė 399 Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymus personalo klausimais (dėl darbuotojų priėmimo į darbą, atleidimo iš darbo, perkėlimo į pareigas, papildomų poilsio dienų suteikimo, poilsio dienų už darbą poilsio ir švenčių dienomis suteikimo, siuntimo į kvalifikacijos kėlimo kursus ir kt.). šiuos įsakymus registravo, formavo jų bylas ir juos saugojo.

Priimant į darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigas Skyriaus darbuotojai rengė darbo sutartis, jas registravo darbo sutarčių registre, teikė sutarties šalims pasirašyti. Taip pat Skyriaus darbuotojai rengė materialinės atsakomybės sutartis darbuotojams, teikė šalims pasirašyti,

jas registravo. Priimtus į darbą darbuotojus supažindino su pareigybės aprašymais, Žuvininkystės tarnybos vidaus tvarkos taisyklėmis. Atleidžiamiems darbuotojams įforminti atleidimai, parengiami dokumentai. Pageidaujantiems gauti charakteristikas darbuotojams jos buvo parengtos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 22 straipsniu 2013 m. buvo atliktas kasmetinis Žuvininkystės tarnybos karjeros valstybės tarnautojo (išskyrus įstaigos padalinio vadovą) tarnybinės veiklos ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas, kurio metu nustatyta tvarka buvo įvertinti jų gebėjimai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir jų kvalifikacija bei pasiekti rezultatai, vykdant jiems suformuluotas užduotis. Valstybės tarnautojų, kurių tarnybinę veiklą tiesioginiai vadovai įvertino labai gerai, tarnybinę veiklą vertino Žuvininkystės tarnybos valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo komisija. Skyriaus darbuotojai organizavo šios komisijos darbą ir joje dalyvavo, parengė komisijos posėdžių protokolus bei įformino išvadas. Valstybės tarnautojų veiklos vertinimo dokumentus Skyriaus darbuotojai registravo ir saugojo.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos darbo kodekso bei Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatytą darbuotojų teisę į kasmetines atostogas Skyriaus darbuotojai parengė Žuvininkystės tarnybos darbuotojų 2013 m. kasmetinių atostogų eilę, kuri buvo patvirtinta Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu, bei parengė Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymus dėl kasmetinių atostogų suteikimo. Darbuotojams, turintiems teisę į tikslines atostogas ir pageidavusiems ja pasinaudoti, Skyriaus darbuotojai parengė Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymus dėl tokių atostogų suteikimo. Darbuotojams, pageidavusiems neapmokamų atostogų, Skyriaus darbuotojai, atsižvelgdami į Žuvininkystės tarnybos direktoriaus sprendimą, tokias atostogas įformino. Iš viso 2013 m. Skyriaus darbuotojai parengė 422 Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymus atostogų klausimais, šiuos įsakymus registravo, formavo jų bylas ir juos saugojo.

Skyriaus darbuotojai parengė 43 ir pateikė teisės aktų nustatytus pranešimus Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SODRA) apie apdraustųjų socialiniu draudimu darbo pradžią, apdraustųjų socialiniu draudimu darbo pabaigą, nedraudiminius darbo laikotarpius, suteiktas (atšauktas) tėvystės atostogas, atostogas vaikui prižiūrėti.

Skyriaus darbuotojai tvarkė Žuvininkystės tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, apskaitą Žuvininkystės tarnybos kompiuterinėje personalo apskaitos sistemoje (darbuotojų asmens duomenų kortelės, suteiktos atostogos, neatvykimas į darbą, komandiruotės, darbo laiko apskaita) bei Valstybės tarnautojų registre. Atlikdamas asmens, atsakingo už valstybės tarnautojų registro duomenų tvarkymą, funkcijas, Skyrius teikė duomenis

šiam registru. Skyrius formavo ir saugojo valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, asmens bylas, sudarė asmens bylų sąrašus.

Skyrius koordinavo Žuvininkystės tarnybos darbuotojų darbo ir poilsio laiko apskaitą. Koordinuojant darbo ir poilsio laiko apskaitą, Skyriaus darbuotojai kontroliavo padaliniuose atliekamą darbo laiko apskaitą, sudaromus darbo grafikus ir darbo laiko apskaitos žiniaraščius, koregavo, teikė pastabas ir pasiūlymus dėl darbo laiko apskaitos, konsultavo darbuotojus darbo laiko apskaitos žiniaraščių ir darbo grafikų sudarymo klausimais, tikrino šių dokumentų projektus ar jie atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus dėl darbo ir poilsio laiko, pagal teisės aktų reikalavimus koregavo padalinių teikiamus darbo laiko apskaitos dokumentus, sudarė Vilniaus mieste esančių padalinių darbuotojų darbo laiko apskaitos žiniaraščius.

Darbuotojams, kurie Žuvininkystės tarnybos direktoriaus sprendimu buvo siunčiami į tarnybines komandiruotes tarnybinių užduočių vykdyti, parengti Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymai komandiruočių klausimais. Skyriaus darbuotojai kontroliavo, kad darbuotojai vykdytų Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526, 6 punkte nustatytą pareigą grįžus iš tarnybinės komandiruotės pateikti komandiruotės ataskaitą. Šios ataskaitos Skyriuje buvo užregistruotos ir saugomos. Siekdamas gerinti tarnybinių komandiruočių organizavimo tvarką Žuvininkystės tarnyboje Skyrius parengė Žuvininkystės tarnybos tarnybinių komandiruočių organizavimo tvarkos aprašą.

Skyrius pagal kompetenciją kartu su kitais struktūriniais padaliniais kontroliavo vidaus tvarkos taisyklių laikymąsi, ruošė dokumentų projektus dėl darbuotojų skatinimo, tarnybinių nuobaudų skyrimo, teikė Žuvininkystės tarnybos direktoriui siūlymus dėl darbo drausmės, darbo ir tarnybos sąlygų Žuvininkystės tarnyboje gerinimo.

Skyriaus darbuotojai konsultavo Žuvininkystės tarnybos struktūrinių padalinių vadovus pareigybių aprašymų rengimo klausimais, teikė jiems siūlymus dėl pareigybių aprašymų keitimo ir papildymo, rengė pareigybių aprašymų projektus.

Skyrius organizavo ir dalyvavo formuojant ir įgyvendinant Žuvininkystės tarnybos personalo mokymo prioritetus, parengė 2013 m. valstybės tarnautojų mokymo planą bei 2013 m. darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis mokymų planą, organizavo 2013 m. personalo mokymo plano įgyvendinimą, parengė ir nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos programos „LEADER“ ir žemdirbių mokymo metodikos centrai pateikė 2012 m. ataskaitą apie Žuvininkystės tarnybos darbuotojų, nepriskiriamų valstybės tarnautojų kategorijai, profesinės kvalifikacijos tobulinimą 2012 metais. Taip pat nustatyta tvarka pateikė ataskaitą apie valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimą 2012 metais. Taip pat Skyrius parengė 2014 m. darbuotojų mokymo planą.

Skyrius vykdė valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybos ir darbo pažymėjimų bei žuvininkystės kontrolės pareigūnų pažymėjimų apskaitą, išdavė, keitė ir priėmė pažymėjimus.

Skyriaus darbuotojai dalyvavo 9 darbo drausmės pažeidimų ir tarnybinių nusižengimų tyrimų komisijų veikloje: organizavo tyrimų procedūras, parengė raštus įtariamiesiems padarius darbo drausmės pažeidimus ir tarnybinius nusižengimus darbuotojams dėl pasiaiškinimų pateikimo, rinko faktinę medžiagą, atliko tyrimus ir parengė darbo drausmės pažeidimų ir tarnybinių nusižengimų tyrimų išvadas.

Skyrius kontroliavo, kaip Žuvininkystės tarnyboje dirbantys valstybės tarnautojai vykdo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatas.

Atstovavimas teisminiuose ginčiuose

2013 metais Teisės ir personalo skyriaus darbuotojai atstovavo Žuvininkystės tarnybos interesams teisminiuose ginčiuose (darbo bylose, administracinėse ir civilinėse bylose). Teisminiuose ginčiuose 2013 m. pasiekti tokie rezultatai:

1. Ginant valstybės, valdančios 49,49 proc. likviduojamos UAB „Rusnės tvenkiniai“ akcijų, interesus skyrius iniciavo ir parengė ieškinį teismui dėl naujo likviduojamos UAB „Rusnės tvenkiniai“ likvidatoriaus paskyrimo ir laikinųjų apsaugos priemonių taikymo. Klaipėdos apygardos teismas 2013 m. gegužės 8 d. nutartimi patenkino Žuvininkystės tarnybos prašymą ir taikė laikinas apsaugos priemones – uždraudė LUAB „Rusnės tvenkiniai“ visuotiniuose akcininkų susirinkimuose spręsti klausimus dėl bendrovės likvidatoriaus atšaukimo ir naujo likvidatoriaus paskyrimo. Klaipėdos apygardos teismas 2013 m. birželio 26 d. nutartimi tenkino Žuvininkystės tarnybos ieškinį ir LUAB „Rusnės tvenkiniai“ likvidatore paskyrė Gražiną Šestak. Lietuvos apeliacinis teismas 2013 m. rugsėjo 13 d. nutartimi paliko nepakeistą Klaipėdos apygardos teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartį ir atsakovams (R. P., R. P., M. P., L. P.) už piktnaudžiavimą procesinėmis teisėmis skyrė baudas.

Lietuvos apeliacinis teismas 2013 m. balandžio 25 d. nutartimi paliko nepakeistą Klaipėdos apygardos teismo 2012 m. vasario 6 d. sprendimą, kuriuo buvo patenkintas Žuvininkystės tarnybos ir Klaipėdos apygardos prokuratūros ieškinys, kuriuo pripažinta negaliojančia likviduojamos UAB „Rusnės tvenkiniai“ likvidatoriaus bei akcininkų sudaryta sutartis ir turtui taikyta restitucija.

2. Lietuvos apeliacinis teismas 2013 m. birželio 20 d. nutartimi paliko nepakeistą Klaipėdos apygardos teismo 2011 m. spalio 27 d. sprendimą, kuriuo patenkintas Žuvininkystės tarnybos ieškinys ir iš UAB „Senlina“ priteista 388640 Lt už žalą žuvų ištekliams. Teisės ir personalo skyriaus darbuotojai kreipėsi į bendrovės administratorių dėl kreditorinių reikalavimų. Klaipėdos

apygardos teismas 2013 m. rugpjūčio 19 d. nutartimi patvirtino Žuvininkystės tarnybos kreditorinį reikalavimą dėl 3888640 Lt žalos žuvų ištekliams ir 970 Lt skolos už duomenų perdavimą.

3. Dėl BUAB „Baracuda“ skolos Žuvininkystės tarnybai skyriaus darbuotojai iniciavo ir parengė kreipimąsi į įmonės bankroto administratorių dėl Žuvininkystės tarnybos įtraukimo į kreditorių sąrašą. Kauno apygardos teismas 2013 m. kovo 4 d. nutartimi patvirtino Žuvininkystės tarnybos kreditorinį reikalavimą BUAB „Baracuda“ – 2400 Lt.

4. Skyriaus darbuotojai iniciavo ir parengė ieškinį teismui dėl UAB „Kabelių žuvis“ skolos Žuvininkystės tarnybai už parduotą žuvį bei atstovavo Žuvininkystės tarnybai nagrinėjant bylą teisme. Varėnos rajono apylinkės teismas tenkino Žuvininkystės tarnybos ieškinį ir 2013 m. rugpjūčio 9 d. sprendimu Žuvininkystės tarnybos naudai iš UAB „Kabelių žuvis“ priteisė 3607,18 Lt skolos. Atsakovui gera valia neįvykdžius teismo sprendimo buvo kreiptasi į antstolius dėl skolos išieškojimo.

5. Dėl BUAB „Freisa“ skolos kreiptasi į įmonės bankroto administratorių dėl Žuvininkystės tarnybos įtraukimo į kreditorių sąrašą. Klaipėdos apygardos teismas 2013 m. vasario 6 d. nutartimi patvirtino 11266,61 Lt Žuvininkystės tarnybos kreditorinį reikalavimą BUAB „Freisa“.

6. Skyriaus darbuotojai parengė ieškinį ir kreipėsi į teismą dėl UAB „Karpis“ skolos už Žuvininkystės tarnybos suteiktas paslaugas priteisimo. Marijampolės rajono apylinkės teismas 2013 m. spalio 25 d. sprendimu priteisė Žuvininkystės tarnybos naudai iš UAB „Karpis“ 1579,98 Lt.

7. Skyriaus darbuotojai parengė ieškinį ir kreipėsi į teismą dėl ŽKB „Ratisa“ Vilniaus filialo skolos Žuvininkystės tarnybai už atliktus laboratorinius tyrimus. Teisminis nagrinėjimas 2013 m. nebuvo baigtas.

8. Skyriaus darbuotojai dalyvavo teisminiuose ginčiuose Vilniaus apygardos administraciniame teisme dėl kvotų žuvų išteklių naudotojams Baltijos jūroje paskirstymo.

9. Trys buvę Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos darbuotojai (valstybės tarnautojai) kreipėsi į teismą dėl 2009-2010 m. neišmokėtos atlyginimo dalies priteisimo iš Žuvininkystės tarnybos. Vykdydami Vilniaus apygardos administracinio teismo įpareigojimus skyriaus darbuotojai parengė atsiliepimus į pareiškėjų skundus bei teikė teismui su byla susijusius dokumentus.

10. 2013 m. buvo baigtas bylinėjimasis su buvusiu Laukystos žuvų veislyno darbuotoju dėl neteisėto atleidimo iš darbo. Vilniaus apygardos teismas, išnagrinėjęs bylą apeliacine tvarka 2013 m. sausio 11 d. sprendimu paliko nepakeistą Vilniaus miesto 2 apylinkės teismo 2012 m. gegužės 3 d. sprendimą, kuriuo buvo atmestas ieškovo ieškinys dėl neteisėto atleidimo.

11. Vykdamas Vilniaus apygardos administracinio teismo įpareigojimus buvo teikti įrodymai teismui pagal žvejybos įmonių skundus dėl kvotų Baltijos jūroje paskirstymo 2010-2012 metais.

*Teisės aktų, sutarčių ir kitų dokumentų projektų analizė,
išvadų ir konsultacijų teikimas*

Skyrius siekė užtikrinti Žuvininkystės tarnybos rengiamų teisės aktų ir sutarčių kokybę. Skyriaus darbuotojai analizavo parengtus teisės aktų ir sutarčių projektus, vertino jų atitikimą juridinės technikos reikalavimams, teikė išvadas ir pasiūlymus dėl jų rengimo. Nagrinėjant sutartis ir teikiant joms pastabas buvo siekiama tobulinti sutartinių įsipareigojimų turinį, užtikrinti jų atitikimą teisės aktų reikalavimams, užtikrinti galimų neigiamų pasekmių prevenciją dėl sutartinių įsipareigojimų vykdymo, teikti pasiūlymus ir konsultacijas dėl atsakomybės taikymo už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą (baudos, delspinigiai ir pan.).

Taip pat Skyriaus darbuotojai analizavo Žuvininkystės tarnybos direktoriaus ir jo pavaduotojų pavedimų projektus, Žuvininkystės tarnybos raštų ir kitų dokumentų projektus, teikė pastabas ir pasiūlymus dėl jų rengimo. Įvertinti Žuvininkystės tarnybos struktūrinių padalinių parengti 183 teisės aktų projektai dėl atitikties juridinės technikos reikalavimams, Lietuvos Respublikos teisės aktams, teiktos pastabos ir pasiūlymai dėl teisės aktų projektų atitinkamo patikslinimo. Kontroliuota, kad Žuvininkystės tarnybos teisės aktai, kuriais nustatomas naujas ar keičiamas ūkio subjektų veiklos priežiūros reguliavimas, atitiktų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 6 d. nutarimo Nr. 1408 2.1 punkte nustatytus reikalavimus dėl teisės aktų įsigaliojimo. Pateiktos pastabos ir pasiūlymai dėl Žuvininkystės įstatymo, Administracinio teisės pažeidimo kodekso pakeitimų ir kt. institucijų parengtų teisės aktų projektų.

Įvertinti Žuvininkystės tarnybos darbuotojų parengti ar fizinių arba juridinių asmenų pateikti 250 sutarčių projektai, jiems pateiktos pastabos ir pasiūlymai. Žuvininkystės tarnybos darbuotojai buvo konsultuojami sutarčių rengimo klausimais, teisės aktų rengimo, taikymo, personalo bei kitais teisės klausimais, jiems vykdant pareigybių aprašymuose nustatytas funkcijas.

Skyrius teikė pastabas Žemės ūkio ministerijai dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymo „Dėl žvejybos Baltijos jūroje kvotų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ projekto bei dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. kovo 15 d. įsakymo Nr. 3D-197 „Dėl žvejybos Baltijos jūroje kvotų skyrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projekto.

Taip pat Skyrius teikė pastabas ir pasiūlymus Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo pakeitimo projektui, Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso pakeitimo projektams. Taip pat teikė pastabas ir pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos žvejybos laivo liudijimo išdavimo, jo galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, liudijimo pakeitimo ir liudijimo galiojimo panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių žemės ūkio ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“ projekto, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. spalio 21 d. įsakymo Nr. 3D-

711 „Dėl Pirminio žuvininkystės produktų pardavimo, supirkimo ir kontrolės taisyklių patvirtinimo, pakeitimo“ projektui. Taip pat skyrius teikė pasiūlymus dėl Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875, pakeitimo.

Teisės aktų ir kitų dokumentų rengimas

Igyvendinat Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo (2013 m. birželio 20 d. Nr. XII-397 redakcija) įpareigojimą Žuvininkystės tarnybai sudaryti sunkių pažeidimų nagrinėjimo komisiją, Skyrius parengė Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymo projektą dėl sunkių pažeidimų nagrinėjimo komisijos sudarymo ir darbo reglamento patvirtinimo.

Atsižvelgiant į STT antikorpucinį vertinimą Skyriaus darbuotojai parengė Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymo dėl žvejybos Baltijos jūroje kvotų skyrimo komisijos ir žvejybos Baltijos jūroje kvotų skyrimo komisijos darbo reglamento patvirtinimo pakeitimo projektą.

Siekdamas gerinti tarnybinių komandiruočių organizavimo tvarką Žuvininkystės tarnyboje Skyrius parengė Žuvininkystės tarnybos tarnybinių komandiruočių organizavimo tvarkos aprašo projektą.

Vykdydamas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatas dėl prioritetinės ūkio subjektų veiklos priežiūros srities – konsultavimo ir metodinės pagalbos teikimo, Skyriaus darbuotojai parengė Ūkio subjektų konsultavimo Žuvininkystės tarnyboje tvarkos aprašo projektą.

Igyvendinant Nacionalinę kovos su korupcija programą Skyrius parengė Žuvininkystės tarnybos kovos su korupcija programą bei jos įgyvendinimo 2014-2016 m. priemonių planą, Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymą dėl Žuvininkystės tarnybos kovos su korupcija komisijos sudėties pakeitimo.

Siekiant užtikrinti darbų tęstinumą Skyrius parengė Žuvininkystės tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pavadavimo taisykles.

Pagal Skyriui priskirtą kompetenciją Skyriaus darbuotojai parengė 399 Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymus personalo klausimais, 422 įsakymus atostogų klausimais, 297 Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymus komandiruočių klausimais, 56 raštus teisės ir personalo klausimais.

Pagal Skyriui priskirtą kompetenciją Skyrius iniciavo ir parengė 47 raštus Žemės ūkio ministerijai ir kitoms institucijoms. Skyriaus darbuotojai išnagrinėjo 106 Žemės ūkio ministerijos bei kitų institucijų raštus ir rengė informaciją bei atsakymus į juos. Skyriaus darbuotojai parengė 40

atsakymų Specialiųjų tyrimų tarnybai dėl asmenims Žuvininkystės tarnybos paskirtų administracinių nuobaudų.

Darbuotojų prašymu buvo parengtos ir išduotos 17 pažymų apie darbą Žuvininkystės tarnyboje bei kiti dokumentai, reikalingi personalo asmeniniams ir socialiniams klausimams spręsti.

Žuvininkystės tarnybos darbuotojams parengti 63 įgaliojimai atstovauti Žuvininkystės tarnybos interesams teismuose bei kitose institucijoje bei atlikti tam tikrus veiksmus.

Kovos su korupcija programos įgyvendinimas

Skyrius organizavo ir koordinavo kovos su korupcija programos įgyvendinimą, vykdė programos priemonių 2011–2013 m. plano priemones:

1. Organizavo seminarą Žuvininkystės tarnybos darbuotojams antikorupcinio teisės aktų vertinimo tema, parengė informacinį pranešimą apie jį. Seminare darbuotojus konsultavo Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Korupcijos prevencijos valdybos Antikorupcinio vertinimo skyriaus vyresnysis specialistas Aivaras Raišys. Susitikimo metu apžvelgti pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys antikorupcinį teisės aktų ir jų projektų vertinimą, aptartos dažniausios teisės aktų projektų rengėjų klaidos, galinčios turėti poveikio korupcijos mastui, 2014 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiame Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme numatyti pakeitimai, susiję su teisės aktų ir jų projektų antikorupciniu vertinimu, analizuotos teisės aktų ir jų projektų antikorupcinio vertinimo procedūros, diskutuota apie tinkamą šios procedūros įgyvendinimą įstaigos viduje. Žuvininkystės tarnyba, įgyvendindama kovos su korupcija programą bei šios programos įgyvendinimo priemonių planą, ir ateityje numato tęsti darbuotojų konsultacijas bei mokymus teisės aktų projektų vertinimo valstybės korupcijos, socialinių, ekonomikos, finansų ir kitais požiūriais.

2. Parengė Išvadą dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo.

3. Parengė ir pateikė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai ataskaitą apie Žuvininkystės tarnybos kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių 2011–2013 m. plano įgyvendinimą 2012 m. IV ketv. – 2013 m. III ketv.

4. Parengė Informacinį pranešimą apie Žuvininkystės tarnybos kovos su korupcija veiklą 2013 metais.

Skyrius teikė informaciją Žemės ūkio ministerijai, kaip įgyvendinama Žuvininkystės tarnybos kovos su korupcija programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas.

Skyrius parengė naują Žuvininkystės tarnybos antikorupcinę programą bei šios programos priemonių įgyvendinimo 2014–2016 m. planą. Skyriaus darbuotojai parengė Žuvininkystės tarnybos

direktoriaus įsakymą dėl Žuvininkystės tarnybos antikorupcinės komisijos sudėties pakeitimo, surengė du šios komisijos posėdžius, parengė posėdžių protokolus. Skyriaus darbuotojai dalyvavo Specialiųjų tyrimų tarnybos organizuojuose susitikimuose dėl metodinės pagalbos teikimo antikorupcinės veiklos klausimas.

Kita veikla

Skyriaus darbuotojai yra Žuvininkystės tarnybos viešųjų pirkimų komisijos nariai ir aktyviai dalyvavo jos veikloje: teikė siūlymus dėl viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo, koregavo viešųjų pirkimų komisijos protokolų ir pirkimo dokumentų projektus; atsižvelgiant į dažnus Viešųjų pirkimų įstatymo ir su viešųjų pirkimų vykdymu susijusių teisės aktų pakeitimus dalyvavo rengiant Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymų dėl viešųjų pirkimų pakeitimus.

Skyriaus darbuotojai yra Sunkių pažeidimų bylų nagrinėjimo komisijos nariai, 2013 m. dalyvavo šios komisijos veikloje nagrinėjant vieną sunkių pažeidimų.

Skyrius teikė Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai informaciją apie Žuvininkystės tarnybos atliekamą ūkio subjektų veiklos priežiūrą: Žuvininkystės tarnybos specialistų, atliekančių ūkio subjektų veiklos priežiūrą, ir prižiūrimų ūkio subjektų skaičių, informaciją apie rizikos vertinimo ir valdymo sistemas, informaciją apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimų, susijusių su ūkio subjektų veiklos priežiūra, įvykdymą (2013 m. rugsėjo 4 d. pasitarimo protokolo Nr. 51 2 klausimas),

Rengė ir Ūkio ministerijai teikė informaciją, reikalingą priežiūros institucijų vykdomų priežiūros funkcijų 2013 m. peržiūrai.

Pagal Žuvininkystės tarnybos padalinių pateiktas 2012 metų veiklos ataskaitas Skyrius parengė Žuvininkystės tarnybos 2012 metų veiklos ataskaitą. Parengė Žuvininkystės tarnybos pristatymą.

Skyrius dalyvavo organizuojant ir koordinuojant ūkio subjektų priežiūros optimizavimo reformos tikslų įgyvendinimą Žuvininkystės tarnyboje bei šios veiklos ataskaitų parengimą, pagal ūkio subjektų veiklos priežiūrą vykdančių padalinių pateiktas 2012 m. priežiūros ataskaitas parengė ir pateikė Žemės ūkio ministerijai ūkio subjektų veiklos priežiūros 2012 m. ataskaitą.

Skyrius kontroliavo Klaipėdos m. dirbantiems darbuotojams išduotų kortelių–biletų keleiviams perkelti keltais per Kuršių marias naudojimą darbo tikslais, nustačius pažeidimus rengė pranešimus dėl išlaidų kompensavimo.

Skyrius dalyvavo įgyvendinant Žuvininkystės tarnybos projektus, susijusius su žuvininkystės optimizavimu ir plėtra.

10. FINANSŲ IR APSKAITOS SKYRIAUS VEIKLA

Svarbiausieji Finansų ir apskaitos skyriaus uždaviniai:

1. *Užtikrinti finansavimą, reikalingą Žuvininkystės tarnybos programų tikslams ir uždaviniams pasiekti;*
2. *Vykdyti Žuvininkystės tarnybos biudžetinių, specialiųjų ir kitų lėšų pajamų ir išlaidų apskaitą;*
3. *Racionaliai, neviršijant patvirtintų išlaidų sąmatų, naudoti valstybės biudžeto asignavimų, ES bei kitų fondų lėšas;*
4. *Vykdyti kuriojamos srities finansų kontrolę, kad Žuvininkystės tarnybos turto valdymas, naudojimas, apsauga bei disponavimas juo ir sutartiniai įsipareigojimai tretiesiems asmenims atitiktų teisėtumo bei patikimo finansų valdymo principus;*
5. *Dalyvauti tobulinant Žuvininkystės tarnybos buhalterinę apskaitą bei finansinę atskaitomybę ir priderinant ją prie ES teisės aktų bei Tarptautinių apskaitos standartų;*
6. *Užtikrinti, kad informacija būtų prieinama tikrinančioms institucijoms.*

Žuvininkystės tarnyba, įgyvendindama jai pavestas funkcijas, 2013 m. vykdė Žvežybos kontrolės ir žuvų išteklių išsaugojimo programą. Programos tikslas – sudaryti palankias sąlygas žuvininkystės sektoriaus konkurencingumui ir plėtrai, žuvų išteklių išsaugojimui ir racionaliam jų naudojimui. Programos vykdymui 2013 metais patvirtintas asignavimų planas – 12 419,7 tūkst. litų. Programa įvykdyta 95,1 proc., panaudota 11 809,7 tūkst. litų asignavimų. Vykdydama programą, Žuvininkystės tarnyba naudojo lėšas šioms priemonėms:

1. *Bendrosios žuvininkystės politikos stebėsenos ir kontrolės sistemų taikymas* (kodas 02 002 01 01 01). 2013 m. patvirtinti asignavimai – 2 179 tūkst. litų, iš jų 1 353 tūkst. litų sudaro Europos Sąjungos lėšos. Panaudota – 1 737,5 tūkst. litų. Nepanaudota – 441,5 tūkst. litų priemonės lėšų dėl Europos Sąjungos finansavimo kontrolės informacinėms sistemoms įsigyti intensyvumo procento pasikeitimo. Europos Komisijos sprendimu C92013)4256 „Dėl finansinės paramos valstybių narių žvežybos kontrolės programoms įgyvendinti 2013 metais“ patvirtinta 90 proc. Europos Sąjungos lėšų dalis reikalavimus atitinkančios išlaidoms kompensuoti, todėl 2013 m. pabaigoje buvo skirta papildomi 198 tūkst. litų Europos Sąjungos lėšų asignavimai, o bendro finansavimo asignavimų plano dalis 198 tūkst. litų negalėjo būti naudojama. 243,5 tūkst. litų

nepanaudota dėl viešųjų pirkimų procedūros metu pasiūlytų žemesnių prekių ir įrangos kainų bei nepanaudotų bendrojo finansavimo lėšų kitoms paslaugoms.

2. *Pagrindinių žuvininkystės duomenų rinkimas ir tvarkymas* (kodas 02 002 01 01 02). 2013 m. patvirtinti asignavimai – 703 tūkst. litų, iš jų 303 tūkst. litų – Europos Sąjungos lėšos. Priemonė įvykdyta 81 proc., panaudota 572,2 tūkst. litų asignavimų, iš jų 281,6 tūkst. litų – Europos Sąjungos lėšų. Lėšų ekonomija – 130,8 tūkst. litų, iš jų – socialinio draudimo įmokoms (2.1.2.1.1.01 str., fin.š. 1.2.3.1.6) 0,06 tūkst. litų ir (2.1.2.1.1.01 str., fin. š. 1.3.3.1.6) 0,06 tūkst. litų dėl įmokų mokėjimo nuo faktiškai priskaičiuoto darbo užmokesčio. Lėšų ekonomija transporto išlaikymui (2.2.1.1.1.06 str., fin.š. 1.2.3.1.6) 0,6 tūkst. litų ir (2.2.1.1.1.06 str., fin.š. 1.3.3.1.6) 0,6 tūkst. litų susidarė atsižvelgiant į faktinį žvejybos laivų plaukimų skaičių ir faktinį kuro sunaudojamą. Lėšų ekonomija prekėms (2.2.1.1.1.10 str., fin.š. 1.2.3.1.6) – 0,8 tūkst. litų ir (2.2.1.1.1.10 str., fin.š. 1.3.3.1.6) 0,8 tūkst. litų susidarė dėl to, kad Duomenų rinkimo programos lėšų poreikis prekėms prognozuojamas preliminariai, o prekės perkamos, kai iškyla poreikis. Lėšų ekonomija komandiruotėms (2.2.1.1.1.11 str., fin. š. 1.2.3.1.6) 4,92 tūkst. litų ir (2.2.1.1.1.11 str., fin.š. 1.3.3.1.6) – 4,92 tūkst. litų susidarė atsižvelgiant į faktinius žvejybos laivo plaukimus, kuriuos lemia gamtinės sąlygos, iš anksto nėra žinomos komandiruočių datos ir jų skaičius. Be to, užsienio komandiruočių išlaidos kelionei ir nakvynei buvo mažesnės nei planuota. Lėšų ekonomija kitoms paslaugoms (2.2.1.1.1.30 str., fin.š. 1.2.3.1.6) – 33,54 tūkst. litų ir (2.2.1.1.1.30 str., fin.š. 1.3.3.1.6) – 14,9 tūkst. litų susidarė dėl nevykdytos žvejybos NAFO rajone, kadangi planuojant biudžetą nebuvo žinoma, ar tame rajone bus žvejojama. Be to, buvo sutaupytos lėšos tiekėjui išsiregistravus iš PVM mokėtojų. Be to, pagal daugiašalį susitarimą buvo žvejota trumpiau nei numatyta susitarime, atitinkamai sumažėjo ir paslaugos kaina. Dėl užsitęsios žiemos ir trumpo pavasario Europinių ungurių migracija iš ežerų į upes truko labai trumpai. Dėl šios priežasties buvo perpus trumpesnis medžiagos rinkimo ir stebėjimo laikotarpis, atitinkamai mažėjo ir išlaidos. Lėšos kitiems einamiesiems tikslams (2.8.1.1.1.02 str., fin.š. 1.2.3.1.6) – 69,5 tūkst. litų ir (2.8.1.1.1.02 str., fin. š. 1.3.3.1.6) – 0,1 tūkst. litų nepanaudotos atsižvelgiant į 2013 m. vasario 27 d Europos Komisijos raštą dėl programos lėšų mažinimo. 2013 metais 20 proc. sumažintas Nacionalinės duomenų rinkimo programos biudžetas ir išlaidos iš atitinkamų sąmatos kategorijų perkeltos į einamųjų tikslų išlaidų straipsnį pagal 2013 m. liepos 16 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2013)4434 final patvirtintą biudžetą.

3. *Žuvų ir vėžių veisimas, jų išteklių atkūrimas ir gausinimas* (kodas 02 002 01 02 01) ataskaitiniam laikotarpiui patvirtinti:

3.1. Biudžeto lėšų asignavimai – 9 259 tūkst. litų buvo panaudoti.

3.2. Pajamų įmokų patvirtinti asignavimai (įskaitant viršplanines lėšas) – 242 tūkst. litų, panaudota 212,9 tūkst. litų, Žuvininkystės tarnyba panaudojo visas faktiškai į biudžetą įmokėtas

lėšas. Pajamų surinkta mažiau nei planuota, kadangi pajamos surenkamos sezoniškai, t. y. pavasarį ir rudeninį realizuojama viršplaninė įveisimo medžiaga. Įveisimo medžiagos išauginimo apimtys priklauso nuo klimatinių sąlygų, surinktų ikrų kiekio ir gyvybingumo.

4. *Veršlinės žvejybos jūrų vandenyse pažeidimų kontrolės stiprinimas* (kodas 02 002 01 02 02) ataskaitiniam laikotarpiui patvirtinti asignavimai (įskaitant viršplanines lėšas) – 36,7 tūkst. litų. Panaudota – 28,1 tūkst. litų. Žuvininkystės tarnyba nepanaudojo 0,5 tūkst. litų į biudžetą įmokėtų pajamų įmokų. Lėšas naudojamos pagal poreikį Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatyme apibrėžtiems tikslams.

Programos kodas	Finansavimo šaltinio kodas	Programos pavadinimas	Ataskaitinio laikotarpio planas, įskaitant patikslinimus	Panaudoti asignavimai	Nuokrypis (5-4)	Ivykdymo %	Asignavimų nepanaudojimo priežastys
1	2	3	4	5	6	7	8
02 002		Žvejybos kontrolės ir žuvų išteklių išsaugojimo programa	12.419,7	11.809,7	-610,0	95,1	Programos neįvykdymo priežastis pagal priemones:
	1.1.1.1.1	priemonė - Žuvų ir vežių veisimas, jų išteklių atkūrimas ir gausinimas (kodas 02 002 01 02 01)	9259,0	9259,0	0,0	100,0	
	1.4.1.1.1	priemonė - Žuvų ir vežių veisimas, jų išteklių atkūrimas ir gausinimas (kodas 02 002 01 02 01)	242,0	212,9	-29,1	88,0	2013 m. gruodžio 31 d. buvo nepanaudota pajamų įmokų 29,1 tūkst. litų, nes per ataskaitinį laikotarpį faktinės pajamų įmokos į biudžetą buvo mažesnės nei patvirtintas planas. Visos įmokėtos į biudžetą lėšos buvo panaudotos. Pajamų įmokos surenkamos sezoniskai, t.y. pavasarį ir rudenį realizuojama viršplaninė įveisimo medžiaga. Įveisimo medžiagos išauginimo apimtys priklauso nuo klimatinės sąlygų, surinktų ikrių kiekio ir gyvybingumo.
	1.4.2.1.1	priemonė - Verslinės žvejybos jūrų vandensyje pažeidimų kontrolės stiprinimas (kodas 02 002 01 02 02)	36,7	28,1	-8,6	76,6	Taryba lėšas, surinktas įgyvendinant Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymą pagal poreikį naudoja Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatyme apibrėžtiems tikslams. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nepanaudota pajamų įmokų 8,6 tūkst. litų, nes per ataskaitinį laikotarpį faktinės pajamų įmokos į biudžetą buvo mažesnės nei patvirtintas planas.
	1.1.1.1.2	priemonė - Bendrosios žuvininkystės politikos stebėsenos ir kontrolės sistemų taikymas (kodas 02 002 01 01 01)	345,0	300,9	-44,1	87,2	Lėšos nepanaudotos vykdant priemonę - <u>Bendrosios žuvininkystės politikos stebėsenos ir kontrolės sistemų taikymas</u> (kodas 02 002 01 01 01) dėl viešųjų pirkimų procedūros metu pasiūlytų mažesnių paslaugų, prekių ir įrangos kainų, nei buvo planuota. Be to, buvo sutaupytos lėšos tiekėjui išsiregistravus iš PVM mokesčių.
	1.2.3.1.6	priemonės: 1. Bendrosios žuvininkystės politikos stebėsenos ir kontrolės sistemų taikymas (kodas 02 002 01 01 01); 2. Pagrindinių žuvininkystės duomenų rinkimas ir tvarkymas (kodas 02 002 01 01 02).	881,0	434,3	-446,7	49,3	Vykdančios priemonę - <u>Bendrosios žuvininkystės politikos stebėsenos ir kontrolės sistemų taikymas</u> (kodas 02 002 01 01 01) lėšų ekonomija 337,3 tūkst. litų susidarė dėl skiriamo Europos Sąjungos finansavimo kontrolės informacinėms sistemoms įsigyti intensyvumo procento pakeitimo. Europos Komisijos sprendimu C(2013)4256 "Dėl finansinės paramos valstybių narių žvejybos kontrolės programoms įgyvendinti 2013 metais" patvirtinta 90 proc. Europos Sąjungos lėšų dalis reikalavimus atitinkančių išlaidų kompensavimui, todėl 2013 m. pabaigoje buvo skirti papildomi Europos Sąjungos lėšų asignavimai 198 tūkst. litų, o bendro finansavimo asignavimų plano dalis negalėjo būti naudojama. Taip pat lėšos nepanaudotos dėl viešųjų pirkimų procedūros metu pasiūlytų žemesnių prekių ir įrangos kainų. Vykdančios priemonę - <u>Pagrindinių žuvininkystės duomenų rinkimas ir tvarkymas</u> (kodas 02 002 01 01 02) lėšų ekonomija 109,4 tūkst. litų susidarė dėl šių priežasčių: socialinio draudimo įmokoms 0,06 tūkst. litų dėl įmokų mokėjimo nuo faktiškai priskaičiuoto darbo užmokesčio; transporto išlaidoms 0,6 tūkst. litų susidarė atsivėlgiant į faktinį plaukimų skaičių ir faktinį kuro sunaudojamą; prekėms 0,8 tūkst. litų susidarė dėl to, kad Duomenų rinkimo programos lėšų panaudojamas prekėms prognozuojamas preliminariai, o prekės perkamos, kai iškyla poreikis; komandiruotėms 4,9 tūkst. litų susidarė atsivėlgiant į faktinius laivo plaukimus, kuriuos įtakoja gamtinės sąlygos, iš anksto nėra žinomos komandiruočių datos ir skaičius. Taip pat vykstant į užsienio komandiruočių išlaidos kelionei ir nakvynei buvo mažesnės nei planuota; kitoms paslaugoms 33,54 tūkst. litų dėl nevykdytos žvejybos Šiaurės vakarų Atlanto (NAFO) rajone, kadangi planuojant biudžeta nebuvo žinoma, ar bus žvejojama jame. Taip pat, pagal 2011 m. rugsėjo 12 d. daugiašalį susitarimą Nr. S11-124, buvo žvejota trumpiau nei numatyta susitarime, atitinkamai sumažėjo ir paslaugos kaina. Be to, dėl užsitęsusių žiemos ir trumpo pavasario Europinių ungurių migracija truko labai trumpai iš ežerų į upes. Dėl šios priežasties buvo per pus trumpesnis medžiagos rinkimo ir stebėjimo laikotarpis, atitinkamai mažėjo ir išlaidos; kitiems einamiesiems tikslams 69,5 tūkst. litų buvo nepanaudota atsivėlgiant į tai, kad 2013 m. vasario 27 d. Europos Komisija raštu informavimą dėl Nacionalinės duomenų rinkimo programos biudžeto mažinimo 20 proc. Kadangi lėšos priemonei buvo planuotos 2012 m., ši lėšų dalis atsivėlgiant į 2013 m. liepos 16 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2013)4434 final patvirtintą biudžetą nebuvo galima naudoti.
	1.3.3.1.6	priemonės: 1. Bendrosios žuvininkystės politikos stebėsenos ir kontrolės sistemų taikymas (kodas 02 002 01 01 01); 2. Pagrindinių žuvininkystės duomenų rinkimas ir tvarkymas (kodas 02 002 01 01 02).	1.656,0	1.574,5	-81,5	95,1	Vykdančios priemonę - <u>Bendrosios žuvininkystės politikos stebėsenos ir kontrolės sistemų taikymas</u> (kodas 02 002 01 01 01) lėšų ekonomija 60,1 tūkst. litų susidarė dėl viešųjų pirkimų procedūros metu pasiūlytų žemesnių prekių ir įrangos kainų. Vykdančios priemonę - <u>Pagrindinių žuvininkystės duomenų rinkimas ir tvarkymas</u> (kodas 02 002 01 01 02) lėšų ekonomija 21,4 tūkst. litų susidarė dėl šių priežasčių: socialinio draudimo įmokoms 0,1 tūkst. litų dėl įmokų mokėjimo nuo faktiškai priskaičiuoto darbo užmokesčio; transporto išlaidoms 0,6 tūkst. litų susidarė atsivėlgiant į faktinį plaukimų skaičių ir faktinį kuro sunaudojamą; prekėms 0,8 tūkst. litų susidarė dėl to, kad Duomenų rinkimo programos lėšų panaudojamas prekėms prognozuojamas preliminariai, o prekės perkamos, kai iškyla poreikis; komandiruotėms 4,9 tūkst. litų susidarė atsivėlgiant į faktinius laivo plaukimus, kuriuos įtakoja gamtinės sąlygos, iš anksto nėra žinomos komandiruočių datos ir skaičius. Taip pat vykstant į užsienio komandiruočių išlaidos kelionei ir nakvynei buvo mažesnės nei planuota; kitoms paslaugoms 14,9 tūkst. litų dėl nevykdytos žvejybos Šiaurės vakarų Atlanto (NAFO) rajone, kadangi planuojant biudžeta nebuvo žinoma, ar bus žvejojama jame. Taip pat, pagal 2011 m. rugsėjo 12 d. daugiašalį susitarimą Nr. S11-124, buvo žvejota trumpiau nei numatyta susitarime, atitinkamai sumažėjo ir paslaugos kaina. Be to, dėl užsitęsusių žiemos ir trumpo pavasario Europinių ungurių migracija truko labai trumpai iš ežerų į upes. Dėl šios priežasties buvo per pus trumpesnis medžiagos rinkimo ir stebėjimo laikotarpis, atitinkamai mažėjo ir išlaidos; kitiems einamiesiems tikslams 0,1 tūkst. litų buvo nepanaudota atsivėlgiant į tai, kad 2013 m. vasario 27 d. Europos Komisija raštu informavimą dėl Nacionalinės duomenų rinkimo programos biudžeto mažinimo 20 proc. Kadangi lėšos priemonei buvo planuotos 2012 m., ši lėšų dalis atsivėlgiant į 2013 m. liepos 16 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2013)4434 final patvirtintą biudžetą nebuvo galima naudoti.

Per 2013 m. faktinės pajamų įmokos į biudžetą sudarė 182,6 tūkst. litų. Negauti biudžeto asignavimai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 0,5 tūkst. litų pagal finansavimo šaltinį 1. 4.2.1. 1. Tai yra tikslinės paskirties lėšos, jų naudojimas apibrėžtas Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatyme, šios lėšos buvo naudojamos atsižvelgiant į įstatyme numatytus tikslus. Žuvininkystės tarnyba, vykdydama veiklą, pirmiausia naudojo ne valstybės biudžeto lėšas, o pajamų įmokas.

Pavadinimas	Perkeltas įmokų likutis ataskaitinių metų pradžioje (išdo sąskaita)	Per ataskaitinius metus		Ataskaitinių metų pabaigoje			Nekeliama į kitus metus pajamų įmokų dalis (iš 7 stulpelio) viršijanti 1/4 įmokėtų metinę sumą (iš 3 stulpelio) arba skiriama bendroms biudžeto reikmėms*	Keliama į kitus metus pajamų įmokų dalis
		Faktinės įmokos į biudžetą / planuoti asignavimai konkrečiam tikslui*	Gauti asignavimai	Negautas asignavimų likutis iš išdo	Nepanaudotas asignavimų likutis sąskaitoje, kasoje, mokėjimo kortelėse	Bendras nepanaudotas asignavimų likutis (5 + 6)		
				(2 + 3 - 4)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Biudžetinių įstaigų pajamų įmokos, iš viso, iš jų pagal:	58813,58	182648,09	240999,15	462,52	0	462,52	0	462,52
1.1. Biudžeto sandaros įstatymo 14 str. 3 d. 1 p. (finansavimo šaltinis 1.4.1.1.1)	42097,19	170752,94	212850,13	0	0	0	0	0
1.2. Biudžeto sandaros įstatymo 14 str. 3 d. 2 p. (finansavimo šaltinis 1.4.2.1.1)	16716,39	11895,15	28149,02	462,52	0	462,52	X	462,52
2. Valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalis ir kitos lėšos, kurių panaudojimo apimtis ir tikslinė paskirtis nurodyta įstatyme ar Vyriausybės nutarime (finansavimo šaltinis 1.6), iš viso, iš jų pagal:							X	
finansavimo šaltinius nuo 1.6.1.1.1 iki 1.6.1.1.9							X	

Žuvininkystės tarnybos mokėtinos sumos iš biudžeto lėšų ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 32,5 tūkst. litų. Iš jų: 7,5 tūkst. litų mokėtinos darbdavio socialinio draudimo įmokos ir 25 tūkst. litų už suteiktas paslaugas dėl neapmokėtų sąskaitų faktūrų, kurios pateiktos Žuvininkystės tarnybai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui: už ryšių paslaugas – 1,1 tūkst. litų, už transporto išlaikymą – 1,4 tūkst. litų, už prekių pirkimo PVM – 0,7 tūkst. litų, už komunalines paslaugas – 20,1 tūkst. litų, kitas teikiamas paslaugas – 1,7 tūkst. litų.

Tarnybos gautinos sumos iš biudžeto lėšų ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 143,9 tūkst. litų. Gautina suma už išlaidas sudarė 76,1 tūkst. litų. 2013 m. gruodžio 13 d. Žuvininkystės tarnyba buvo informuota, kad vadovaujantis 2013 m. gruodžio 9 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimu, 2013 m. gruodžio 16 d. stabdomas Žuvininkystės tarnybos pasirinkto nepriklausomo elektros energijos tiekėjo Sky Energy Group, nepriklausomo elektros energijos tiekimo licencijos galiojimas. Nuo 2013 m. gruodžio 16 d. iki gruodžio 31 d. AB LESTO užtikrino garantinį elektros energijos tiekimą. Atsižvelgdama į susiklosčiusią situaciją Žuvininkystės tarnyba preliminariais duomenimis už gruodžio mėn. suvartotą elektros energiją pervedė AB LESTO, tačiau sausio mėn., gavus sąskaitą iš AB LESTO, paaiškėjo, kad faktinis sunaudojimas buvo mažesnis, todėl ataskaitinio laikotarpio pabaigoje susidarė AB LESTO permoka, o Sky Energy Group – skola. Be to, dalį gautinų sumų Žuvininkystės tarnyba perėmė iš reorganizuotų įstaigų ir šiuo metu vykdo teisine procedūra dėl jų grąžinimo. Gautina suma už ilgalaikį turtą sudaro 67,8 tūkst. litų iš bankrutuojančių įmonių, skolos yra įtrauktos į kreditorių sąrašus.